

کد کنترل

321

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۷/۲۰

گروه آموزشی ماز

آزمون الکترونیکی دوازدهم انسانی - مرحله ۱

آزمون اختصاصی - دفترچه ۱

ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی	ردیف
۷۰ سوال ۷۶ دقیقه	۳۰ دقیقه	۲۰	۱	۲۰	ریاضی	۱
	۲۵ دقیقه	۴۵	۲۱	۲۵	زبان و ادبیات فارسی	۲
	۱۳ دقیقه	۶۰	۴۶	۱۵	علوم اجتماعی	۳
	۸ دقیقه	۷۰	۶۱	۱۰	روان‌شناسی	۴

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

۱- اگر جواب‌های دو معادله $3x + \frac{k}{5} = 2x + 1$ و $\frac{4x-1}{2} - x = 0$ برابر باشند، مقدار k کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$

۲- از مستطیلی به ابعاد $x+3$ و $x-1$ مثلث قائم‌الزاویه‌ای به اضلاع قائمه $x-2$ و $x-1$ کم کرده‌ایم. مساحت باقی‌مانده ۲۶ واحد مربع است. کوچک‌ترین ضلع مثلث قائم‌الزاویه چقدر است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۳- اگر ریشه‌های معادله درجه دوم $3x^2 + (m-1)x + n - 2 = 0$ برابر ۳ و n باشد، مقدار m کدام است؟

- (۱) $-\frac{31}{4}$ (۲) $\frac{33}{4}$ (۳) $\frac{27}{4}$ (۴) $-\frac{29}{4}$

۴- در حل معادله $3x^2 + 5x + 2 = 0$ به روش مربع کامل به تساوی $(x + \frac{n}{6})^2 = \frac{m}{36}$ رسیده‌ایم. معادله درجه دومی که ریشه‌های آن n و m باشند، کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) $x^2 - 6x + 5 = 0$ (۲) $x^2 + 6x - 5 = 0$
(۳) $x^2 + 3x - 1 = 0$ (۴) $x^2 - 3x + 2 = 0$

۵- در معادله $x^2 - 3x - 1 = 0$ مجموع معکوس ریشه‌ها چند برابر مکعب حاصل ضرب ریشه‌هاست؟

- (۱) ۳ (۲) -۳ (۳) ۴ (۴) -۴

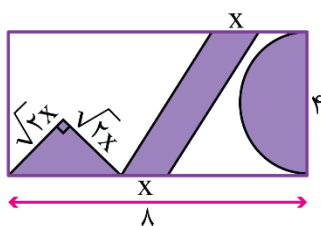
۶- در معادله $(m-1)x^2 - 4x - 3 = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر ۲ است. قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{10}$ (۲) $\sqrt{10}$ (۳) $2\sqrt{5}$ (۴) $\sqrt{5}$

۷- اگر مجموع ریشه‌های یک معادله درجه دوم، ربع حاصل ضرب آن‌ها باشد و ریشه بزرگ‌تر ۳ برابر ریشه کوچک‌تر باشد، اختلاف ریشه‌ها کدام است؟ (ریشه‌ها مخالف صفر هستند.)

- (۱) $\frac{16}{3}$ (۲) $\frac{32}{3}$ (۳) $\frac{11}{3}$ (۴) $\frac{35}{3}$

۸- اگر از مستطیل بزرگ مقابل، سه شکل بریده شود، مساحت قسمت باقی‌مانده برابر با ۲۵ می‌شود. مقدار x کدام است؟ (عدد π را ۳ فرض کنید)

- (۱) $\sqrt{5} - 2$
(۲) $\frac{\sqrt{5} - 1}{2}$
(۳) $\sqrt{5} - 1$
(۴) $\frac{\sqrt{5} - 2}{2}$

محل انجام محاسبات

۹- در یک شرکت که x واحد کالا تولید می کند هر کالا به مبلغ ۳ میلیون تومان به فروش می رسد. اگر تابع هزینه این شرکت به صورت $C(x) = 10 + kx$ باشد و ضمناً بدانیم سود شرکت با تولید کالای پنجم برابر صفر می شود، مقدار سود یا ضرر به ازای تولید k واحد کالا چقدر است؟

- (۱) ۴ میلیون ضرر (۲) ۴ میلیون سود (۳) ۸ میلیون ضرر (۴) ۸ میلیون سود

۱۰- در معادله $-2x^2 - kx + 6k - 8 = 0$ پارامتر k تنها می تواند عدد صحیح دو رقمی باشد. به ازای یک مقدار از k حاصل ضرب ریشه های معادله، دارای بیشترین مقدار خود است. به ازای همین مقدار k ، مجموع ریشه ها کدام است؟

- (۱) $49/5$ (۲) $-49/5$ (۳) $52/5$ (۴) $-52/5$

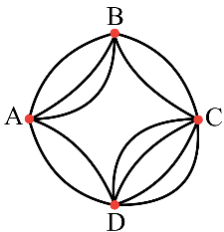
۱۱- با ارقام ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۳ و ۲ و ۱ چند عدد ۵ رقمی می توان نوشت به طوری که زوج باشد و بزرگتر از ۶۰۰۰۰ (شصت هزار) باشد؟ (تکرار ارقام مجاز نیست)

- (۱) ۴۸۰ (۲) ۵۶۰ (۳) ۶۰۰ (۴) ۷۲۰

۱۲- حاصل عبارت $A = \frac{(9!)^2 - (8!)^2}{(8!)^2}$ کدام است؟

- (۱) ۸۰ (۲) ۹۰ (۳) ۸! (۴) ۹!

۱۳- با توجه به راه های نقشه زیر که همه راه ها دو طرفه هستند. فردی می خواهد از شهر A به شهر C برود و برگردد به طوری که از هر شهر در مسیر رفت حداکثر یک بار و در مسیر برگشت نیز از هر شهر حداکثر یک بار عبور کند و از هیچ یک از مسیرهای رفت در مسیر برگشت استفاده نکند. این فرد به چند طریق می تواند این کار را انجام دهد؟

- (۱) ۹۸
(۲) ۱۰۸
(۳) ۱۲۲
(۴) ۱۳۲

۱۴- با توجه به معادله $12 - 4(x-2)! - ((x-2)!)^2 = 0$ ، حاصل $x + \frac{1}{x}$ کدام است؟

- (۱) ۲۶ (۲) $\frac{26}{5}$ (۳) ۲۷ (۴) $\frac{27}{5}$

۱۵- یک خانواده ۵ فرزندی دارای ۵ پسر است. یک خانواده دیگر، دارای ۲ پسر و ۲ دختر هستند و خانواده سوم فقط دارای ۱ دختر است. به چند حالت این خانواده ها می توانند عکس یادگاری بگیرند به طوری که پدر و مادرها همگی کنار هم، پسرها کنار هم ولی هیچ دو دختری کنار هم نباشند؟

- (۱) $6 \times 6! \times 7!$ (۲) $12 \times 6! \times 7!$ (۳) $2 \times 5! \times 6!$ (۴) $3 \times 5! \times 6!$

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر $P(n-1, 4) = 360$ باشد، حاصل $P(8, n)$ کدام است؟

- (۱) ۶! (۲) ۷! (۳) ۸! (۴) $\frac{8!}{2}$

۱۷- چند عدد سه رقمی با ارقام غیر تکراری وجود دارد که رقم یکان آن حداقل ۷ بوده و رقم صدگان آن کوچکتر از رقم یکان آن نباشد؟

- (۱) ۵۶ (۲) ۶۴ (۳) ۳۶ (۴) ۲۴

۱۸- از هر یک از تیم‌های فوتبال پرسپولیس، استقلال، تراکتور، سپاهان، فولاد و نفت، ۲ نفر برای شرکت در یک مراسم دعوت شده‌اند. (کاپیتان و سرمربی هر تیم) آن‌ها در دو طول یک میز مستطیلی قرار می‌گیرند. اگر کاپیتان هر تیم دقیقاً روبه‌روی سرمربی همان تیم بنشیند، نشستن این افراد با این شرایط به چند حالت امکان‌پذیر است؟

- (۱) ۴۶۰۸۰ (۲) ۳۴۸۰ (۳) ۲۴۰۸۰ (۴) ۲۵۶۰

۱۹- حاصل عبارت $(n-r)! \times (P(n+1, r+1) + P(n, r) + P(n-1, r-1))$ چند برابر $(n-1)!$ است؟ (P نماد تبدیل است.)

- (۱) $(n+1)^2$ (۲) $n+1$ (۳) $(n-1)^2$ (۴) $n-1$

۲۰- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «NOTICE» که با حرف N شروع شده و در آن‌ها بین دو حرف N و T حداکثر یک حرف وجود داشته باشد، کدام است؟

- (۱) ۴! (۲) $4! \times 2$ (۳) ۵! (۴) $5! \times 2$

محل انجام محاسبات

۲۱- با توجه به ابیات زیر، توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- «مرا شکستگی پا به آن جناب رساند
ندوختم نظر از آفتاب عارض او
- فنادگی سر شبنم به آفتاب رساند
اگرچه خانه چشم مرا به آب رساند»
- (۱) بیت اول با «پستی دلیل قرب بود در طریق عشق / این جا پیاده پیش بود از سواره‌ها» تناسب مفهومی دارد.
(۲) واژگان غیر فارسی نیز در متن به کار رفته‌است.
(۳) آرایه «استعاره، حسن تعلیل و مراعات نظیر» در ابیات یافت می‌شود.
(۴) در بیت دوم، شاعر یک بار از آرایه تشبیه استفاده کرده است.

۲۲- نوع ادبی ابیات زیر به ترتیب، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف: چو لشکر برون تاخت خشم از کمین
ب: هر چه خواهی کن که ما را با تو روی جنگ نیست
ج: چو شب روز شد کس نیامد به جنگ
- نه انصاف ماند نه تقوی نه دین
پنجه بر زورآوران انداختن فرهنگ نیست
دو جنگی گرفتند سراز درنگ
- (۱) تعلیمی - غنایی - حماسی
(۲) حماسی - غنایی - تعلیمی
(۳) تعلیمی - حماسی - غنایی
(۴) حماسی - تعلیمی - غنایی

۲۳- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر نیست؟

- «توانگری بخیل را پسری رنجور بود. نیکخواهان گفتندش: مصلحت آن است که ختم قرآنی کنی یا بذل قربانی. به اندیشه فرو رفت و گفت: مصحف مهجور اولی تر است که گله دور. صاحب‌دلی بشنید و گفت: ختمش به علت آن اختیار آمد که قرآن بر سر زبان است و زر در میان جان.»
- (۱) کاربرد «را» به معنی «برای» در جمله اول
(۲) حذف افعال به قرینه
(۳) کوتاه و قابل فهم بودن جملات
(۴) لغات کم کاربرد فارسی

۲۴- ویژگی سبکی کدام ابیات در مقابل آن‌ها نادرست ذکر شده است؟

- الف: به یادگار کسی دامن نسیم صبا
ب: مرا هر آینه روزی تمام کشته ببینی
ج: بر آن کس که بخشش کند گنج خویش
د: بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ
- گرفته‌ایم و دریغا که باد در چنگ است (کاربرد آرایه کنایه)
گرفته دامن قاتل به هر دو دست ارادت (کاربرد کلمه «قاتل» برای غیر انسان)
بخشد نه اندیشد از رنج خویش (کاربردهای تاریخی دستوری)
در طریق عشق اول منزل است (حذف فعل به قرینه)
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د»
(۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۲۵- موارد زیر به ترتیب، در وصف کدام شاعر یا نویسنده آمده است؟

- فعالیت اصلی وی روزنامه‌نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت.
- از شاعرانی است که در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود.
- عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.
- از شاعران شاخص دوره بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند.
- (۱) ادیب‌الممالک فراهانی - میرزاده عشقی - فرخی یزدی - عارف قزوینی
(۲) سید اشرف‌الدین گیلانی - ایرج میرزا - عارف قزوینی - میرزاده عشقی
(۳) ادیب‌الممالک فراهانی - ایرج میرزا - عارف قزوینی - فرخی یزدی
(۴) سید اشرف‌الدین گیلانی - میرزاده عشقی - فرخی یزدی - میرزاده عشقی

۲۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام یک از قسمت‌های مشخص شده، نادرست است؟
 «فن ترجمه از عوامل مؤثر در رشد آگاهی و تحول اندیشه ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود. ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپ‌خانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد. از میان مهم‌ترین آثار ترجمه شده در این دوره می‌توان از «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه نام برد که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.»

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۷- کدام نوع ادبی در دوره بیداری نسبت به سایر انواع، جاذبه کمتری دارد و تنها اثر قابل توجه این دوره تألیف چه کسی است؟
 (۱) تحقیقات ادبی و تاریخی - ناظم‌الاسلام کرمانی
 (۲) نمایشنامه‌نویسی - میرزا آقا تبریزی
 (۳) تحقیقات ادبی و تاریخی - میرزا آقا تبریزی
 (۴) نمایشنامه‌نویسی - ناظم‌الاسلام کرمانی

۲۸- در میان عبارات زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؟
 الف: شعرهای سید اشرف‌الدین گیلانی به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «صور اسرافیل» به چاپ می‌رسید.

ب: فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.
 ج: ایرج میرزا از شعرهای غربی ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود؛ مثنوی «قلب مادر» یکی از آن نمونه‌هاست.

د: فتحعلی خان صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۲۹- کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم نادرست است؟

(۱) از انقراض دولت صفویه تا آغاز سلطنت فتحعلی شاه قاجار، رشد و شکوفایی قابل توجهی در تاریخ ادبیات ایران دیده نمی‌شود.
 (۲) با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، شعر دوره بازگشت با انتقاد روبه‌رو شد و شاعران از آن روی گرداندند.
 (۳) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آنکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید تا قابل فهم‌تر باشد و مفاهیم جدید را با زبانی ساده انتقال دهد.
 (۴) در دوره بازگشت، عبدالوهاب نشاط، انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد؛ پس از آن انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی شاه در تهران تشکیل شد.

۳۰- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، چند خطا به چشم می‌خورد؟

«در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند. مجله «بهار» که نشریه‌ای سیاسی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد و پس از آن دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسیدند.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۳۱- کدام بیت فاقد «واژه آرایی» است؟

(۱) به گلستان رخت بلبل‌ی چو من نبود
 (۲) به کام تو گردنده چرخ بلند
 (۳) خفته خبر ندارد سر بر کنار جانان
 (۴) از شیوه غریب‌نوازی مدار دست

تو آن مبین که چو بلبل نمی‌کنم فریاد
 ز کردار بد دور و دور از گزند
 کاین شب دراز باشد بر چشم پاسبانان
 جان غریب تا دو سه روزی اسیر توست

۳۲- در کدام بیت هر دو آرایه «واج آرایی» و «واژه آرایی» دیده می‌شود؟

(۱) همچو ماهی بر آسمان نشاط
 (۲) غریب‌تر ز همه اینکه هرگزت نبود
 (۳) که گفت آن روی شهرآرای بنمای
 (۴) دل بر امید وعده او چون توان نهاد

یا چو ماهی فتاده در شستی؟
 ز غیر شعر شعار و به غیر شعر شعور
 دگربارش که بنمودی فراپوش
 چون عمر، پایدار و فلک، دستگیر نیست

۳۳- کدام گزینه در ارتباط با بیت زیر صحیح است؟

«جگرگاه زمین شد رفته رفته یوسفستانی»

ز بس بردند زیر خاک، عشاق آرزویش را»

(۱) آرایه‌های جناس و تضاد به شاعر برای بیان مضمون غم‌انگیز خود کمک کرده است.

(۲) تکرار حرف «ش» بسیار محسوس است و بر جنبه موسیقایی شعر افزوده است.

(۳) وزن و حال و هوای کلی این شعر هماهنگ نیستند.

(۴) این بیت فاقد آرایه «واژه‌آرایی» است.

۳۴- آرایه واج‌آرایی در بیت کدام گزینه گوش‌نوازتر است؟

(۱) ملکا مها نگارا صنمما بتا بهارا

(۲) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل

(۳) تا به ورق دست میر کلک دُر بار زد

(۴) طلوع برکه خورشید تابناک دل است

متحیرم ندانم که تو خود چه نام داری

بباز دارد پیساده را ز سبیل

بر سر تیر دبیر دفتر و طومار زد

ستاره‌ای که ز آفاق دیده می‌آید

۳۵- در کدام بیت از آرایه «واژه‌آرایی» بیش‌تر استفاده شده است؟

(۱) پری رویا چرا پنهان شوی از مردم چشمم

(۲) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا

(۳) سر بنه گر سر میدان ارادت داری

(۴) مهر جانان چون روان اندر تن من شد روان

پری را خاصیت آنست کز مردم نپنهان باشد

تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی

ناگزیرست که گویی بود این میدان را

از تنم بیرون نیامد مهر او جز با روان

۳۶- در همه ابیات لحن و آهنگ حماسی برای بیان شدت جنگ استفاده شده است، به جز:

(۱) به روز بزم کند خوی تو ز حنظل شهد

(۲) سر تاجور ز آن تن پیلوار

(۳) نخست اندر آمد به گرز گران

(۴) چنان تیره شد روز روشن ز گرد

به روز رزم کند خشم تو ز شهد شرنگ

به خنجر جدا کرد و برگشت کار

همی کوفت چون پتک آهنگران

تو گفتی که خورشید شد لاجورد

۳۷- کدام گزینه در ارتباط با سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی درست است؟

(۱) لحن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. (۲) بدون وزن کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت.

(۳) لحن به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند. (۴) وزن امری غیرحسی است و وسیله ادراک وزن، زبان است.

۳۸- حال و هوای حاکم بر فضای کدام بیت متفاوت است؟

(۱) دل تو باد سوی لهو و چشم سوی نگار

(۲) بیا که دیده به روی تو می‌شود روشن

(۳) ای ابر بهمنی که به چشم من اندری

(۴) زیر هر گلبن نشسته ماه‌رویی زهره‌رخ

دو گوش سوی سماع و دو دست سوی مدام

بیا که زنده به بوی تو می‌شود ارواح

تن زن زمانکی و بیاسای و کم‌گری

چنگ عشرت می‌نوازد از پی خاقان ما

۳۹- در همه گزینه‌ها هماهنگی وزن شعر با محتوای آن دیده می‌شود؛ به جز:

(۱) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می‌زندگی خواهی

(۲) جز ناله کسی همدم من نیست ز مردم

(۳) ز دی هرگز نیارد یاد و از فردا ندارد غم

(۴) چو مردان بشکن این زندان یکی آهنگ صحرا کن

که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

جز سایه کسی هم‌ره من نیست ز اصحاب

دل اندر دلفریب نقد و اندر ما حضر بندد

به صحرا درنگر آن گه به کام دل تماشا کن

۴۰- کدام گزینه با آهنگ و موسیقی متفاوت سروده شده است؟

- (۱) بگیرد به برشان چو شد نیم‌مست
- (۲) چو شد رام گیتی دوان کندرو
- (۳) ترا دشمن آمد به گه برنشست
- (۴) خرم دل آن که زین جهان زود برفت

۴۱- کدام گزینه با «دل نیست کبوتر که چو برخواست نشیند / از گوشه بامی که پریدیم پریدیم» تقابل مفهومی دارد؟

- (۱) چو صبرم از تو میسر نمی‌شود چه کنم
- (۲) تو آن خجسته همای بلندپروازی
- (۳) فارغ است از غم عالم دل آزاده ما
- (۴) مرغ محنت، بال طاووسان بختم کنده بود

۴۲- کدام بیت مفهومی متفاوت با سایر ابیات دارد؟

- (۱) با درد تو کس منت مرهم نپذیرد
- (۲) مرض عشق مرا عرضه مده پیش طبیب
- (۳) دردی است درد عشق که درمان‌پذیر نیست
- (۴) از چاره درد عشق یکی می‌شود هزار

۴۳- همه ابیات با «در کمترین صنع تو مدهوش مانده ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» تناسب مفهومی دارند، به جز:

- (۱) سعدی که داد وصف همه نیکوان بداد
- (۲) خود دست و پای فهم و بلاغت کجا رسد
- (۳) طریق اهل نظر خامشی و حیرانی است
- (۴) شوری ز وصف روی تو در خانگه فتاد

۴۴- مفهوم کدام بیت ناقض سایر ابیات است؟

- (۱) مصر را شوق وطن کرد به یوسف زندان
- (۲) هر قدم چاهی است از چسم حسودان پر ز تیغ
- (۳) چون ز نسیان یاد کنعان را نیندازد به چاه؟
- (۴) پیر کنعان نه غلط باخت که بینش را باخت

۴۵- همه گزینه‌ها با «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها» تناسب دارند، به جز:

- (۱) هر که در آتش نرفت بی‌خبر از سوز ماست
- (۲) ماه در محمل چه داند از گرانی دلم؟
- (۳) آسوده درین غم‌کده از شورش آیام
- (۴) به ناز خفته چه داند که دردمند فراق

۴۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از ویژگیهای کنش است؟

- زهره به زبان فرانسه تسلط دارد و می تواند با آن زبان سخن بگوید.
 - زیبا هفته آینده امتحان ریاضی دارد، او تصمیم گرفته در این هفته تمام تمرینات کتاب را حل کند.
 - زهره می خواهد آخر هفته با دوستانش برای گردش به جنگل برود.
 - فاطمه در هنگام وارد شدن به فروشگاه، کودکی را می بیند و با مهربانی به او لبخند می زند.
- (۱) آگاهانه - هدفدار - ارادی - معنادار
 (۲) معنادار - ارادی - هدفدار - آگاهانه
 (۳) آگاهانه - ارادی - هدفدار - معنادار
 (۴) معنادار - هدفدار - ارادی - آگاهانه

۴۷- «احمد در حیاط مدرسه با دوستانش در حال انجام بازی فوتبال است. در یک صحنه احمد به طور اتفاقی و ناخواسته با بازیکن تیم حریف برخورد می کند. بازیکن تیم حریف با عصبانیت به سمت احمد حمله ور می شود. احمد از او عذرخواهی کرده و او را به آرامش دعوت می کند. تماشاگران با دیدن این صحنه، احمد را مورد تشویق قرار می دهند و بلافاصله آرامش به زمین مسابقه حاکم می شود.»

در متن بالا به ترتیب «پیامد غیرارادی» و «پیامد ارادی» کنش احمد کدام است؟

- (۱) جلوگیری از درگیری و ایجاد آرامش - ایجاد امنیت و آرامش در زمین مسابقه
- (۲) مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران - دعوت کردن بازیکن حریف به آرامش
- (۳) مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران - کنترل خشم
- (۴) حاکم شدن آرامش به زمین مسابقه - مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران

۴۸- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام نوع کنش مطابقت دارد؟

- فکر کردن درباره چگونگی برگزاری مراسم تولد
- گوش دادن دانش آموز به درس دادن معلم
- روشن کردن تلویزیون
- خندیدن هنگام تماشای فیلم کمدی

- (۱) کنش فردی - کنش بیرونی - کنش بیرونی - کنش اجتماعی
- (۲) کنش درونی - کنش اجتماعی - کنش فردی - کنش بیرونی
- (۳) کنش فردی - کنش اجتماعی - کنش درونی - کنش بیرونی
- (۴) کنش درونی - کنش بیرونی - کنش فردی - کنش اجتماعی

۴۹- «هنگامی که فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه کند و فرد دیگری وارد شود، او برای رعایت حقوق دیگری باید آرام مطالعه کند.» در این متن به ترتیب چه مواردی شکل گرفته اند؟

- (۱) کنش اجتماعی - تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار
- (۲) کنش فردی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک نماد
- (۳) کنش فردی - تحقق یک نماد - پیدایش یک هنجار
- (۴) کنش اجتماعی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش

۵۰- عبارت درست درباره «تفاوت میان موجود زنده و جهان اجتماعی» کدام است؟

- (۱) عضویت اعضا در بدن موجود زنده و نظم آنها اعتباری است و جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی است.
- (۲) جهان اجتماعی و نظم آن با آگاهی و اراده انسانها و عضویت اعضا در بدن موجود زنده با آگاهی و اراده اعضا شکل می گیرد.
- (۳) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با قرارداد انسانها به وجود می آید و عضویت اعضا در بدن موجود زنده با اراده اعضا تغییر نمی کند.
- (۴) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می گیرد، آگاهی فردی و خصوصی و آگاهی اعضا در بدن موجود زنده نوعی آگاهی مشترک است.

۵۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از پدیده‌های جهان اجتماعی است؟

- طوفان

- جنگ

- ترافیک

- دریا

(۲) اعتباری - اعتباری - تکوینی - تکوینی

(۴) اعتباری - تکوینی - تکوینی - اعتباری

(۱) تکوینی - اعتباری - اعتباری - تکوینی

(۳) تکوینی - اعتباری - اعتباری - تکوینی

۵۲- درستی و نادرستی عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

- پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آنها را انجام دهد.

- کنش اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی می‌باشد.

- اگر پدیده اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.

- اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند.

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۴) درست - نادرست - نادرست - درست

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

۵۳- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- کدام دسته از پیامدها نتیجه طبیعی کنش هستند؟

- هنجار اجتماعی چیست؟

- ارزش‌ها و هنجارها به ترتیب از چه جنسی هستند؟

- چه زمانی جهان اجتماعی یک نسل فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود؟

(۱) ارادی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن - هدف و مقصود، وسیله و روش - عدم توانایی انتقال فرهنگ به نسل بعد از خود

(۲) غیرارادی - شیوه انجام کنش اجتماعی - هدف و مقصود، وسیله و روش - ناتوانی در حفظ فرهنگی خود

(۳) غیرارادی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن - وسیله و روش، هدف و مقصود - عدم انتقال فرهنگ به نسل بعد از خود

(۴) ارادی - شیوه انجام کنش اجتماعی - وسیله و روش، هدف و مقصود - ناتوانی در حفظ فرهنگ خود

۵۴- به ترتیب کدام مورد درباره دانش عمومی درست است و در مورد دانش علمی درست نیست؟

(۱) بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم - آسیب‌ها و اشکالات راه یافته به دانش عمومی را شناسایی می‌کند.

(۲) با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند - از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع می‌کند.

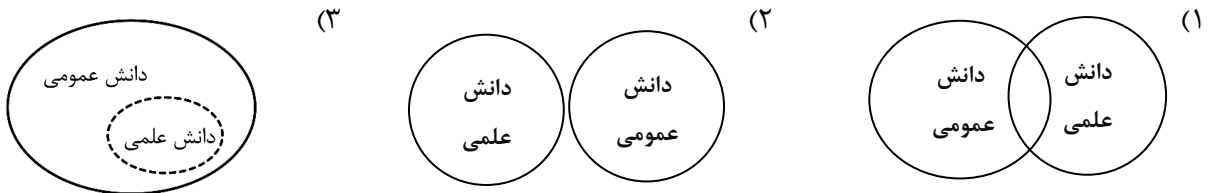
(۳) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست که درباره آن کمتر می‌اندیشیم - برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است که انسان همواره از آن استفاده می‌کند.

(۴) هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد این نوع دانش درباره آن نیز فراهم می‌گردد - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای آن در اختیار ما قرار می‌دهد.

۵۵- عبارت درست در رابطه با «تعارض دانش علمی و دانش عمومی» کدام است؟

- (۱) اعضای جهان اجتماعی، برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند و این تعارض‌ها، همواره با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.
- (۲) جهان متجدد، فقط علوم تجربی را دانش علمی می‌داند، وقتی این رویکرد به جوامعی که علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی را هم معتبر می‌دانند، سرایت کند، در این جوامع تعاریف متفاوتی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آید.
- (۳) زمانی که ارتباط دو سویه دانش علمی و دانش عمومی قطع شود؛ دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت می‌کند، اما دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند و توان لازم برای حل مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.
- (۴) ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی در کشور ما در ارتباط با حل این تعارضات مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی دیگران و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد و دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

- ۵۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام یک از اشکال مربوط به رابطه دانش عمومی و دانش علمی ارتباط دارد؟
- الف: برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.
- ب: دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.
- ج: دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

- (۲) (ب - ۳)، (ج - ۲)، (الف - ۱)
(۴) (الف - ۳)، (ب - ۲)، (ج - ۱)

- (۱) (ج - ۳)، (ب - ۱)، (الف - ۲)
(۳) (ج - ۲)، (الف - ۳)، (ب - ۱)

۵۷- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام علم مطابقت دارد؟

- بحث درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن
- نمونه‌ای از علوم اجتماعی

- جزء علوم انسانی نبودن، علی‌رغم بحث درباره انسان

- مطالعه درباره کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

- (۲) علوم انسانی - جامعه‌شناسی - پزشکی - علوم اجتماعی
(۴) علوم انسانی - روان‌شناسی - پزشکی - علوم انسانی

- (۱) علوم اجتماعی - روان‌شناسی - روان‌شناسی - علوم اجتماعی
(۳) علوم اجتماعی - جامعه‌شناسی - روان‌شناسی - علوم انسانی

۵۸- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- دانش تاریخ زیر مجموعه کدام دسته از علوم قرار می‌گیرد؟
- شناخت کدام مورد بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست؟
- کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت در یک کشور زمینه فعالیت کدام علم را فراهم می‌کند؟
- آنچه که افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی و مطالعات خود می‌آموزند، چه نام دارد؟

- (۱) علوم انسانی - اراده - علوم اجتماعی - ذخیره دانشی
(۲) علوم اجتماعی - اراده - روان‌شناسی - ذخیره آگاهی
(۳) علوم انسانی - کنش - جامعه‌شناسی - ذخیره دانشی
(۴) علوم اجتماعی - کنش - جمعیت‌شناسی - ذخیره آگاهی

- ۵۹- علت «اهمیت علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی»، «فراهم آمدن فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان» و «پیچیده تر بودن پیش بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی» به ترتیب، کدام است؟
- ۱) کمک به انسان‌ها برای استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی - شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی
- ۲) آگاهی دادن به انسان درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی
- ۳) آگاهی دادن به انسان درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - شناخت پدیده‌های اجتماعی توسط علوم اجتماعی
- ۴) کمک به انسان‌ها برای استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی - داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - شناخت پدیده‌های اجتماعی توسط علوم اجتماعی

۶۰- در بین عبارتهای زیر، کدام موارد درباره فواید علوم طبیعی نادرست است؟

الف: نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

ب: پیش بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری

ج: پیش بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

د: رها کردن و آزادی سازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیده آمده در اثر کنش‌های انسان‌ها

۱) «ب»، «د»، «الف» ۲) «ج»، «الف»، «ب» ۳) «ب»، «ج»، «د» ۴) «ج»، «د»، «الف»

۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با منابع کسب آگاهی و شناخت نادرست است؟

- ۱) الهه برای نوشتن مقاله‌ای در ارتباط با مفهوم خانواده، نظریه‌های فلسفی، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و حقوقی را بررسی کرد: تجربه
- ۲) مهسا در پاسخ به دوستش که جواب سلام او را نداده بود گفت: «جواب سلام واجب است». استناد به آیات الهی و عمل بزرگان دین
- ۳) سودابه برای انتخاب گزینه صحیح در سوالات روان‌شناسی در جلسهٔ آزمون‌های آزمایشی ماز، به حس ششم خود اعتماد کرد: شهود
- ۴) ستایش سعی کرد در یک بحث اجتماعی، ابتدا سخنان طرف مقابل را شنیده و از طریق تناقض‌های موجود، به نتیجهٔ درست برسد: عقل

۶۲- کدام گزینه در بردارندهٔ دو فرضیه است؟

- ۱) رابطهٔ میان خواب‌آلودگی و عدم تمرکز چیست؟ - پاداش تأثیر مثبتی در ادامهٔ کار صحیح دارد.
- ۲) گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟ - آیا انگیزهٔ بالا باعث یادگیری بهتر می‌شود؟
- ۳) علت ناتوانی‌های انسان، عدم یادگیری است. - سلامت روان با سلامت جسمانی رابطهٔ تنگاتنگ دارد.
- ۴) خوگیری آفت تمرکز است. - چگونه ریش یا پختگی در سنین مختلف ظهور پیدا می‌کند؟

۶۳- در عبارت زیر هر یک از موارد «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب مربوط به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی است؟

«محقق پس از شناسایی دقیق قسمت‌های مختلف مغز (الف) بیان داشت که قسمت پس‌سری مغز به بینایی ربط دارد و ضربه به این ناحیه باعث آسیب در بینایی خواهد شد. (ب) همچنین او پیشنهاد کرد که برای ایمنی بیشتر کارگران ساختمانی که در ارتفاعات کار می‌کنند، کلاه‌های ایمنی مخصوص با قابلیت محافظت از قسمت پشت سر ساخته شود. (ج)»

- ۱) تبیین - توصیف - پیش‌بینی
- ۲) تبیین - توصیف - کنترل
- ۳) تبیین - توصیف - کنترل
- ۴) تبیین - توصیف - پیش‌بینی

۶۴- کدام گزینه به ترتیب به درستی یا نادرستی عبارات زیر اشاره دارد؟

-مهم‌ترین دلیل دشواری پیش‌بینی و کنترل در علم روان‌شناسی، پیچیدگی و دشواری توصیف و تبیین در موضوعات مختلف این علم است.

-رابطهٔ میان توصیف و پیش‌بینی معکوس است؛ به این معنا که هر چه یک پدیده توصیف دشوارتری داشته باشد، پیش‌بینی آن معمولاً ساده‌تر است.

-مزیت روش تجربی این است که هم در امور قابل مشاهده و هم امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه قابلیت استفاده دارند.

-هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریه‌ها و مبانی غیرتجربی تکیه داشته است.

- ۱) نادرست - درست - نادرست
- ۲) درست - نادرست - نادرست
- ۳) درست - درست - نادرست
- ۴) درست - نادرست - درست

۶۵- علی، مهدیار و سروش در کتابخانه مدرسه مشغول مطالعه بودند که ناگهان از کلاس مجاور صدای عجیبی آمد. علی بلافاصله سرش را از روی کتاب بلند کرد و گفت: «شما هم شنیدید؟» مهدیار گفت: «نه چه چیزی را؟» و سروش گفت: «آره صدای برخورد پنجره است همیشه وقتی باد می‌آید این صدا ایجاد می‌شود.» به ترتیب هر یک از افراد در کدام مرحله از شناخت قرار دارند؟

- ۱) توجه - شناخت پایه - تفکر
- ۲) ادراک - شناخت پایه - شناخت عالی
- ۳) ادراک - شناخت نیست - حافظه
- ۴) احساس - شناخت نیست - شناخت پایه

۶۶- کدام موارد دربارهٔ مریم و نوع شناخت او صحیح است؟

«زمانی که مادر مریم می‌خواست برای روز پدر هدیه‌ای تهیه کند او به مادر یادآور شد که چند روز قبل پدر گفته بود برای تعمیر وسایل خانه نیاز به یک جعبه ابزار مجهزتر دارد.»

الف: پردازش مریم از نوع مفهومی است که در آن به ویژگی‌های کیفی نیز توجه می‌شود.

ب: مریم تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری است و به همین دلیل، صحبت پدر بر انتخاب او اثر داشته است.

ج: به احتمال زیاد به دلیل نوع پردازش مریم، او در دورهٔ دبستان قرار دارد.

د: ویژگی پردازش و شناخت او، کارآمدی بیشتری دارد و پایدارتر است.

(۱) «ب» - «ج» (۲) «ج» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «د» - «الف»

۶۷- کدام گزینه در ارتباط با «آزمون‌ها» نادرست است؟

(۱) استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها بوده و به دست افراد متخصص انجام شود.

(۲) آزمون‌هایی که مسائل روان‌شناختی را بررسی می‌کنند، در دفعات اجرای متعدد، نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسانی به ما نمی‌دهند.

(۳) آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند و ساخت آن‌ها بسیار دشوار و پیچیده است.

(۴) شاید بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده باشند.

۶۸- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

-یکی از مراحل شناخت عالی

-به معنای دریافت و فهم بیشتر است.

-عالی‌ترین مرتبهٔ شناخت پایه

(۱) استدلال - پردازش - حافظه

(۳) حل مسئله - پردازش - تفکر

(۲) قضاوت - شناخت - تفکر

(۴) تصمیم‌گیری - شناخت - حافظه

۶۹- نوع بررسی کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) کیانوش با دیدن سرعت بالای اتومبیل پشت سرش از او فاصله می‌گیرد و سرعت اتومبیل خود را کم می‌کند.

(۲) فکر کردن به شرایط اقتصادی، مائده را نگران می‌کند.

(۳) کودک در ۴ ماهگی به مادرش لبخند می‌زند.

(۴) حسین با دیدن دوست خود، دستش را به نشانهٔ سلام بالا می‌برد.

۷۰- این عبارت که «محققان برای پیشبرد یک آزمایش بالینی سعی می‌کنند ابتدا اقدامات ضروری را به صورت یک لیست نوشته

و مطابق با آن پروژهٔ خود را پیش ببرند.» با کدام مفهوم هم‌خوانی دارد؟

(۱) موقعیت نامعین (۲) تعریف عملیاتی (۳) فرایند (۴) نظام‌دار بودن

کد کنترل

322

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۷/۲۰

آزمون الکترونیکی دوازدهم انسانی - مرحله ۱

آزمون اختصاصی - دفترچه ۲

ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی	ردیف
۷۰ سوال ۶۶ دقیقه	۲۰ دقیقه	۹۰	۷۱	۲۰	زبان عربی	۱
	۱۶ دقیقه	۱۰۰	۹۱	۱۰	تاریخ	۲
		۱۱۰	۱۰۱	۱۰	جغرافیا	۳
	۲۰ دقیقه	۱۳۰	۱۱۱	۲۰	فلسفه و منطق	۴
	۱۰ دقیقه	۱۴۰	۱۳۱	۱۰	اقتصاد	۵

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (٧١ - ٧٨)

٧١- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾: و ...

- ١) آنان در آفرینش آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند؛ پروردگار ما، این را بیهوده خلق نکرد.
- ٢) در آفرینش آسمان و زمین می‌اندیشیدند؛ پروردگار ما، این را بیهوده نیافریدی.
- ٣) در خلقت آسمان‌ها و زمین تفکر می‌کنند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریدی.
- ٤) پروردگار من، آن‌ها در خلقت آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند و می‌گویند که تو این را بیهوده نیافریده‌ای.

٧٢- «هُؤَلَاءِ التَّلَامِيذُ يَشْعُرُونَ بِالْمَسْئُولِيَّةِ فَيَحْفَظُونَ عَلَى الْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ وَيُغْلِقُونَ حَنْفِيَّاتِ الْمَاءِ»:

- ١) این دانش‌آموزان احساس مسئولیت می‌کنند پس از تأسیسات عمومی محافظت می‌کنند و شیرهای آب را می‌بندند!
- ٢) این‌ها دانش‌آموزانی هستند که احساس مسئولیت می‌کنند و با بستن شیرهای آب از تأسیسات عمومی محافظت می‌کنند!
- ٣) این دانش‌آموزان احساس مسئولیت می‌کنند زیرا سعی می‌کنند از تأسیسات عمومی محافظت کنند و شیرهای آب را می‌بندند!
- ٤) این‌ها دانش‌آموزانی هستند که احساس مسئولیت می‌کردند پس از تأسیسات عمومی محافظت می‌کردند و شیرهای آب را می‌بستند!

٧٣- «فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ مِنْ هَذَا الْأُسْبُوعِ، جَاءَ مَعْلَمُنَا بِالْأُورَاقِ الْإِمْتِحَانِيَّةِ إِلَى الصَّفِّ وَ شَكَرَ مِنَّا لِاهْتِمَامِنَا وَ مُمَارَسَتِنَا»:

- ١) در روز اول از این هفته، هنگامی که معلم با ورقه‌های امتحانی به کلاس آمد، از ما تشکر کرد زیرا ما توجه و تمرین داشتیم!
- ٢) یک روز از این هفته، معلمان ورقه‌های امتحانی را به کلاس آورد و برای توجه و تمرین ما از ما تشکر کرد!
- ٣) در روز اول از این هفته، معلمان ورقه‌های امتحان را به کلاس آورد و برای توجه و تمرینمان تشکر کرد!
- ٤) یک روز از این هفته، معلمان با ورقه‌های امتحانی به کلاس آمد و از ما برای توجه و تمرین ما، تشکر کرد!

٧٤- «كُنْتُ أَبْحَثُ عَنِ الْأَنْجُمِ فِي سَمَاءِ اللَّيْلِ فِي السَّاعَةِ الْتَّاسِعَةِ إِلَّا رُبْعًا لَكِنِّي لَا أَشَاهِدُهَا لِأَنَّ السَّمَاءَ كَانَتْ مَمْلُوءَةً بِالْغَيْومِ الْكَبِيرَةِ»:

- ١) در آسمان شب، ساعت نه و ربع، ستارگان را جستجو کرده بودم اما آن‌ها را ندیدم زیرا ابرهای بزرگی در آسمان بودند!
- ٢) زیر آسمان شب، ساعت یک ربع به نه درباره ستارگان بحث می‌کردم اما آن‌ها را نمی‌دیدم زیرا آسمان پر از ابرهایی شده بود که بزرگ بودند!
- ٣) ساعت یک ربع به هفت، در آسمان شب به دنبال ستارگان می‌گشتم اما نتوانستم آن‌ها را ببینم زیرا آسمان پر از ابرهای بزرگ بود!
- ٤) ساعت یک ربع مانده به نه در آسمان شب، ستارگان را جستجو می‌کردم اما آن‌ها را نمی‌دیدم زیرا آسمان پر از ابرهای بزرگ بود!

٧٥- «دَهَبْتُ إِلَى غَايَةِ زَانَهَا اللَّهُ بِأَشْجَارٍ جَمِيلَةٍ فَقُلْتُ لِنَفْسِي: مَا أَجْمَلَ غُصُونِ هَذِهِ الْأَشْجَارِ الَّتِي قَدْ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ صَغِيرَةٍ»:

- ١) به یک جنگل رفتم که خداوند آن را با درختان زیبایی زینت داده بود پس با خود گفتم: شاخه‌های این درختانی که از دانه‌ای کوچک رشد کرده، چقدر زیباست!
- ٢) به جنگلی رفتم که با درختانی زیبا زینت الهی داده شده بود پس با خود گفتم: شاخه‌های این درختان که از دانه‌ای کوچک رشد کرده، بسیار زیباست!
- ٣) به یک جنگل رفتم که خدا آن را با درختان زیبایی زینت داده بود پس با خودم گفتم، این شاخه‌ها و درختانی که از دانه کوچکی رشد کرده‌اند چه زیبا هستند!
- ٤) به جنگلی رفتم که خداوند آن را با درختان زیبایی زینت داده بود پس با خود گفتم: شاخه این درختانی که از دانه‌هایی کوچک رشد کرده‌اند زیبا نیستند!

٧٦- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) دَوَاءٌ كُلٌّ مِنَّا فِي أَنْفُسِنَا وَ مَا نُبْصِرُهُ كَمَا دَاوْنَا مِنَّا: داروی همه ما در خودمان است و نمی‌بینیم، همان‌طور که دردمان از ماست!
- ٢) عَلَيْكَ أَلَّا تَطْلُبَ بِالْعِلْمِ بَدَلًا لِأَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ: تو نباید جایگزینی برای علم بخواهی زیرا اهل دانش زنده‌اند!
- ٣) وَجَدْتُ سَائِحًا مِنَ الْكُوَيْتِ الشَّعْبَ الْإِيرَانِيَّ مُضِيًّا: گردشگری از کویت، ملت ایران را مهمان دوست یافت!
- ٤) فِي يَوْمِ الْأَحَدِ أَرْسَلْتُ رِسَالَةً لِأَحَدِ الْمُوَاطِنِينَ: در روز یکشنبه، نامه‌ای برای یکی از هموطنان فرستادم!

٧٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) يُحَافِظُ النَّاسُ عَلَى الْهَوَاتِفِ الْعَامَّةِ فَسَيَنْتَفِعُونَ بِهَا: مردم از تلفن‌های عمومی نگهداری می‌کنند پس از آن سود می‌برند!
- ٢) لَا تَزْعُمِي أَنْتَ لَا تَقْدِرِينَ أَنْ تَنْجَحِي فِي الْإِمْتِحَانِ: گمان نکنید که شما نمی‌توانید در امتحان موفق شوید!
- ٣) يَعِيشُ كَلْبٌ فِي شَارِعِنَا وَ يَدُورُ حَوْلَ سَيَّارَتِنَا فِي اللَّيْلِ: سگی در خیابان ما زندگی می‌کند و در شب، دور ماشین‌مان می‌چرخد!
- ٤) جِئْتُ إِلَى مَشْهَدٍ لِزِيَارَةِ ثَامِنِ أُمَّتِنَا لِلْمَرَّةِ السَّادِسَةِ: برای بار هفتم، برای زیارت امام هشتم‌مان به مشهد آمدم!

۷۸- «به روستایی سفر کردیم، زیرا ما احتیاج به آرامش داشتیم!»:

- (۱) نُسَافِرُ إِلَى قَرِيْبَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى هُدُوْءٍ!
 (۲) سَافَرْنَا إِلَى قَرِيْبَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى هُدُوْءٍ!
 (۳) سَافَرْنَا إِلَى مُحَافِظَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى هُدُوْءٍ!
 (۴) نُسَافِرُ إِلَى مُحَافِظَةٍ، لِأَنَّنا نَحْتَاجُ إِلَى هُدُوْءٍ!

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۷۹ - ۸۳) بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

يَعْرِفُ الْكَلْبَ بِأَنَّهُ حَيَوَانٌ وَفِي لِسَانِهِ الَّذِي يَرْبِيهِ (تَرْبِيْتٌ مِي كُنْد)، وَ هُنَاكَ قِصَصٌ مُخْتَلِفَةٌ تَدَلُّ عَلَى ذَلِكَ، فَبَعْضُ الْكَلَابِ قَدْ تَضَيَّ (قَرِبَانِي كُنَنْد) بِنَفْسِهَا لِأَجْلِ إِنْقَاذِ صَاحِبِهَا وَالدَّفَاعِ عَنْهُ، إِنَّ الْكَلْبَ حَيَوَانٌ يَشْعُرُ الْإِنْسَانَ مَعَهُ بِالْأَمَانِ، حَيْثُ يَعْتَبَرُ حَارِسًا أَمِينًا لِسَاحِبِهِ وَ عَائِلَتِهِ، فَالْكَلبُ بِالْإِضَافَةِ إِلَى قَدْرَتِهِ عَلَى مُوَاجَهَةِ الْأَخْطَارِ مِثْلَ التَّعَرُّضِ لِأَحَدِ الْأَشْخَاصِ، أَوْ الْحَيَوَانَاتِ الْأُخْرَى مِثْلَ الذَّنَابِ أَوْ الْأَفَاعِي أَوْ غَيْرِهَا، فَهُوَ حَيَوَانٌ مُسْتَعِدٌّ لِلدَّفَاعِ عَنْ صَاحِبِهِ حَتَّى الْمَوْتِ، أَوْ عَنْ أَفْرَادِ عَائِلَتِهِ، خَاصَّةً إِنْ كَانَ هَذَا الْفَرْدُ طِفْلاً صَغِيرًا. بَعْضُ الْكَلَابِ تَتَّخِذُ مِنْ قَبْرِ صَاحِبِهَا الَّذِي مَاتَ مَكَانًا لَهَا فَلَا تَتْرِكُهُ تَعْبِيرًا عَنْ حُبِّهَا لَهُ، وَ وَفَائِهَا، وَ حَزْنِهَا عَلَى فِرَاقِهِ، وَ أَكْثَرَ الْكَلَابِ عِنْدَمَا يَسَافِرُ صَاحِبِهَا وَ يَتْرِكُهَا لَا تَنْسَاهُ وَ تَنْتَظِرُهُ، حَتَّى إِذَا عَادَ بَعْدَ أَعْوَامٍ طَوِيلَةٍ تَذْهَبُ إِلَيْهِ وَ تَعَانِقُهُ (بِهَ آغُوشِ مِي گيرند). يَخْتَلِفُ مَعْدَلُ عُمُرِ الْكَلَابِ بِاخْتِلَافِ أَحْجَامِهَا، فَالْكَلَابُ الصَّغِيرَةُ الْحِجْمِ تَعِيشُ مَا بَيْنَ ۱۰-۱۵ عَامًا، وَ قَدْ يَصِلُ عُمُرُ بَعْضِهَا إِلَى ۱۸ عَامًا، وَ يُمْكِنُ أَنْ تَعْمُرَ الْكَلَابُ الصَّغِيرَةُ أَطْوَلَ مِنَ الْكَلَابِ الْكَبِيرِ.

۷۹- عَيِّنِ الْخَطَأَ: (حَسَبِ النَّصِّ)

- (۱) إِنَّ بَعْضَ الْكَلَابِ مُسْتَعِدَّةٌ لِلتَّضَحِّيَةِ بِحَيَاتِهَا لِإِنْقَاذِ صَاحِبِهَا!
 (۲) يُمْكِنُ لِلْكَلابِ إِيجَادَ الْأَمْنِ لِمَالِكِهَا وَ عَائِلَتِهَا عِنْدَ مُوَاجَهَةِ الْأَخْطَارِ الْمُحْتَمَلَةِ!
 (۳) يَعْتَبَرُ الْكَلْبُ حَارِسًا وَفِيًّا لِلْبَيْتِ وَصَاحِبِهِ وَ عَائِلَتِهِ!
 (۴) تُمْكِنُ لِلْكَلابِ حِمَايَةَ صَاحِبِهَا مِنَ الذَّنَابِ وَ الْأَفَاعِي فَقَطْ!

۸۰- عَيِّنِ الصَّحِيحَ: (حَسَبِ النَّصِّ)

- (۱) يَخْتَلِفُ مَتَوَسُّطُ عُمُرِ الْكَلَابِ عَنْ بَعْضِهَا بِحَسَبِ شَكْلِهَا!
 (۲) تَعِيشُ الْكَلَابُ الصَّغِيرَةُ الْحِجْمِ ثَمَانِيَةَ عَشْرٍ عَامًا عَلَى الْأَقْلِ!
 (۳) عَادَةً مَا تَعِيشُ الْكَلَابُ الصَّغِيرَةُ أَطْوَلَ مِنَ الْكَلَابِ الْأُخْرَى!
 (۴) إِنَّ الْكَلَابَ الصَّغِيرَةَ أَكْثَرَ وَفَاءً لِلبَشَرِ مِنَ الْكَلَابِ الْكَبِيرَةِ الْحِجْمِ!

۸۱- عَيِّنِ سَوْألاً لَمْ يَذْكَرْ جَوَابَهُ فِي النَّصِّ:

- (۱) كَيْفَ تَتَعَرَّضُ الْكَلَابُ عَلَى صَاحِبِهَا؟
 (۲) بِمَاذَا تَشْتَهَرُ الْكَلَابُ بَيْنَ النَّاسِ؟
 (۳) كَيْفَ تَسَاعِدُ الْكَلَابُ الْبَشَرَ؟
 (۴) كَمْ مَتَوَسُّطُ عُمُرِ الْكَلَابِ الصَّغِيرَةِ الْحِجْمِ؟

■ عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۸۲ وَ ۸۳)

۸۲- «يُعْرِفُ - قِصَصٌ - مُوَاجَهَةٌ - التَّعَرُّضُ»:

- (۱) يَعْرِفُ: لِلغَائِبِ، مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ، مَعْرَبٌ، مَجْهُولٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ لَيْسَ مَحْذُوفًا وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
 (۲) قِصَصٌ: اسْمٌ، جَمْعُ التَّكْسِيرِ عَلَى وَزْنِ فِعْلٍ «مَفْرَدُهَا: الْقِصَّةُ، مُؤنَّثَةٌ»، مَعْرَبٌ، نَكْرَةٌ / مَبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ
 (۳) مُوَاجَهَةٌ: مَفْرَدٌ، مُؤنَّثَةٌ، مَعْرَبٌ، مَصْدَرٌ عَلَى وَزْنِ «مُفَاعَلَةٌ»، مَاضِيهَا: وَاجَةٌ / الْمَجْرُورُ بِالْحَرْفِ الْجَارِ
 (۴) التَّعَرُّضُ: اسْمٌ، مَذْكَرٌ، مَعْرَفٌ بِأَلٍ، مَصْدَرٌ عَلَى وَزْنِ تَفَعُّلٍ، حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ «ع، ر، ض»، مَعْرَبٌ / مِضَافٌ إِلَيْهِ وَ مَجْرُورٌ

۸۳- «مُسْتَعِدٌّ - تَتَّخِذُ - يَخْتَلِفُ - اخْتِلَافٌ»:

- (۱) مُسْتَعِدٌّ: مَفْرَدٌ، مَذْكَرٌ، نَكْرَةٌ، مَعْرَبٌ، اسْمٌ فَاعِلٌ مَأْخُوذٌ مِنْ مَزِيدِ ثَلَاثِيٍّ / صِفَةٌ وَ مَرْفُوعٌ
 (۲) تَتَّخِذُ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ، مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ افْتِعَالٍ، مَصْدَرُهُ: إِتَّخَذَ، لِلغَائِبِ، مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ مَعِ فَاعِلُهُ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
 (۳) يَخْتَلِفُ: لِلغَائِبِ، مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ زَائِدَيْنِ، مَعْلُومٌ، مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «مَعْدَلٌ»
 (۴) اخْتِلَافٌ: اسْمٌ، مَفْرَدٌ، مَذْكَرٌ، مَصْدَرٌ وَ حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: «خ، ل، ف» / الْمَجْرُورُ بِالْحَرْفِ الْجَارِ وَ «بِاخْتِلَافٍ» الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ

■ ■ عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۸۴ - ۹۰)

۸۴- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى خَمْسَةِ يُسَاوِي عِشْرِينَ!
 (۲) شَاهَدْتُ أَحَدَ الْمُوظَّفِينَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ!
 (۳) أَيُّهَا الْفَاحِشُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ إِنَّمَا النَّاسُ لِأَمٍّ وَ لِأَبٍ!
 (۴) إِنَّ إِيْرَانَ بِلَادٌ جَمِيلَةٌ جَدًّا، وَ لَهَا شَعْبٌ مِضْيَافٌ!

۸۵- عَيْنِ الْأَنْسَبِ لمفهوم «مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ»:

- ۱) پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت
 - ۲) در باغ هنر تخم وفا کاشت خرد
 - ۳) باغبانان به جهان تخم نکو باید کاشت
 - ۴) حساب حاصل او جز خدا نداند کس
- ناخلف باشم اگر من به جوی نفروشم
تن را به هوای خویش بگذاشت خرد
هرچه کشتی بیقین باز همان را دروی
به کشتزار جهان بس که تخم نیکی کاشت

۸۶- عَيْنِ اسْمًا نُونَهُ مَفْتُوحَةٌ دَائِمًا:

- ۱) يُمكن لكثير من الأطفال أن يتعلموا الفنون المختلفة لكي يستخدموها عند كبرهم!
- ۲) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ لِي ذِكْرًا حَسَنًا فِي أَلْسِنَةِ الْآخِرِينَ لَعَلَّهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ لِي!
- ۳) لَا تَعْطُوا الْفُقَرَاءَ الْفَسَاتِينَ الْعَتِيقَةَ الَّتِي لَا تَلْبَسُونَهَا لِأَنَّ الْخَيْرَ هُوَ الْإِنْفَاقُ مِمَّا تَحِبُّونَ!
- ۴) عَلَيْكُمْ بِاحْتِرَامِ الْإِثْنَيْنِ؛ الْوَالِدَيْنِ وَهُمَا بِذِلَا الْعُمُرِ لِرَاحَةِ الْأَوْلَادِ وَالْمُعَلِّمِ وَهُوَ يَعْلَمُ الْحَيَاةَ الطَّيِّبَةَ!

۸۷- عَيْنِ اسْمِ إِشَارَةٌ لِاتِنَاسِبِ مَا يِشَارُ إِلَيْهِ:

- ۱) أَيُّهَا الْغَافِلُ، عِنْدَمَا كُنْتَ تَزْرَعُ ذَلِكَ الْعُدْوَانَ لَا تَتَظَنَّ أَنَّ نَتِيجَتَهُ سَيَكُونُ هَذَا الْخُسْرَانَ!
- ۲) يَا صَدِيقِي، لَا تَتَنَفَّعْ لِهَؤُلَاءِ النَّصَائِحِ الَّتِي تُقَدِّمُهُمْ لِأَنَّهُمْ لَا يَقْبَلُونَ كَلَامَ الْحَقِّ!
- ۳) هَذَانِ الْجِيرَانُ تَرْتَفِعُ أَصْوَاتُهُمْ عِنْدَمَا يَتَكَلَّمُونَ مَعًا وَلَا يَعْمَلُونَ بِوَجَابَاتِهِمْ!
- ۴) عَلَى كُلِّ طَالِبٍ أَنْ يُطْفِئَ هَذِهِ الْمَكْتِيفَاتِ عِنْدَ خُرُوجِهِ مِنَ الصَّبْفِ وَيُغْلِقَ الْبَابَ!

۸۸- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ الْأَفْعَالِ الْمُسْتَعْمَدَةِ فِي الْعِبَارَاتِ:

- ۱) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ!
- ۲) اقترحت المديرية لنا أن نتعاون في نظافة الحجرات!
- ۳) يا إخوتي ارحموا المظلوم حتى يرحمكم الله!
- ۴) يعملون المؤمنون لدنياهم كأنهم يعيشون أبدًا!

۸۹- «أكبر أعداد العقود ناقص أصغرها يُساوي ...!» عَيْنِ الْجَوَابِ الصَّحِيحِ لِهَذِهِ الْمَسْأَلَةِ:

- ۱) ثمانين
- ۲) سبعين
- ۳) تسعين
- ۴) عشرين

۹۰- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ الْعَدَدِ وَالْمَعْدُودِ:

- ۱) لِكُلِّ سَنَةٍ وَاحِدَةٌ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا وَكُلِّ شَهْرٍ لَهُ ثَلَاثُونَ يَوْمًا!
- ۲) مَا عَرَفْتُ ثَلَاثَةَ سَيَّاحٍ شَاهَدْتُهُمْ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ وَكُنْتُمْ كَانُوا يَعْرِفُونَنِي!
- ۳) كُنْتُ أَبْحَثُ فِي الْإِنْتَرْنِتِ عَنْ أَرْبَعٍ وَعَشْرَةَ آيَةٍ حَوْلَ مُوسَى (ع) وَقَوْمِهِ!
- ۴) تَنْتَشِرُ الْأَخْبَارُ الرِّيَاضِيَّةُ لِلنِّسَاءِ فِي السَّاعَةِ الْوَاحِدَةِ وَالرَّبْعِ بَعْدَ الظُّهْرِ!

۹۱- در کدام گزینه تقدم و تأخر (قدمت) آثار تاریخی نسبت به یکدیگر، به درستی رعایت شده است؟

الف: سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری (سنگ پالمو)

ب: کتاب العبر نوشته ابن‌خلدون (اندیشمند تونس)

ج: کتاب تاریخ هرودت (مورخ مشهور یونانی)

د: خدای‌نامه‌ها (خدای‌نامه‌ها) باقی‌مانده از دوره ساسانیان

(۱) «ج» مقدم بر «الف» و متأخرتر از «د» و «ب» است.

(۲) «الف» بر «ج» و «د» مقدم است و قدمت بیشتری دارد.

(۳) «ب» متأخرتر از «د» و مقدم بر «الف» و «ب» است.

(۴) «د» مقدم بر «ب» و «ج» و متأخرتر از «الف» است.

۹۲- کدام گزینه درباره عبارت «تاریخ‌نگاران سنتی پیش از آن‌که مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند» درست است؟

(۱) سبک نگارش مورخان سنتی، ساده است و تحلیل و تفسیر کمتری در آثارشان به چشم می‌خورد.

(۲) تاریخ‌نگاران سنتی به ثبت وقایع شاهان، اوضاع اجتماعی، سیاسی و مذهبی عصر خویش می‌پرداختند.

(۳) برخی مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و از آن‌ها برای ثبت رویدادها بهره می‌بردند.

(۴) تاریخ‌نگاری آن‌ها با خصوصیات ادبی همراه بود و درباره اوضاع سیاسی و اجتماعی جامعه غلو می‌کردند.

۹۳- با توجه به مراحل پژوهش در تاریخ، کدام گزینه درست است؟

الف: تدوین پرسش‌های تحقیق

ب: انتخاب موضوع

ج: گردآوری و تنظیم اطلاعات

(۱) «ب» نخستین مرحله پژوهش است و «الف» عاملی است که هدف تحقیق را مشخص می‌کند.

(۲) «ج» آخرین مرحله‌ای است که در یک پژوهش انجام می‌شود و پیش از آن «ب» قرار دارد.

(۳) حساسیت مرحله «ب» شبیه کار کارآگاهان است و محقق در مرحله «الف» و «ج» آن را اثبات می‌کند.

(۴) «الف» پیش از هر دو مرحله ذکرشده، رخ می‌دهد و در «ج» یافته‌های تحقیق ارائه می‌شود.

۹۴- کدام گزینه درباره وضعیت گاه‌شماری در ایران عهد باستان و معاصر درست است؟

(۱) در دوره اشکانیان، برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، کبیسه می‌گرفتند.

(۲) براساس سنگ‌نوشته‌های تخت‌جمشید، در دوران هخامنشیان گاه‌شماری اوستایی رایج بود.

(۳) گاه‌شماری هجری شمسی ایران، براساس گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی تنظیم شده است.

(۴) در زمان ساسانیان، پنج روز اضافی هر سال را به نام اندرگاه، به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

۹۵- کدام گزینه درباره کتاب العبر، اثر یکی از اندیشمندان مسلمان تونس، درست است؟

(۱) بخش از مقدمه این کتاب به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ و رفتار آدمیان اختصاص دارد.

(۲) از جمله آثاری است که به شیوه تاریخ‌نگاری جدید و نه قدیمی، نگارش یافته است.

(۳) مؤلف این کتاب خود از کاتبان درباری بود و به اسناد بی‌شماری دسترسی داشت.

(۴) موضوع اصلی این کتاب، ارتباط میان تاریخ و جغرافیا و جغرافیای تاریخی است.

۹۶- شرق‌شناسانی که در ایران موفق به رمزگشایی کتیبه‌های بیستون و طاق‌بستان شدند، کدام فعالیت‌های زیر را انجام دادند؟

(۱) ابتدا آثار باستانی را حفاری و شناسایی کردند و پس از عکس‌برداری و ثبت اطلاعات به موزه فرستادند.

(۲) پس از آن‌که آثار باستانی را کشف و شناسایی کردند، به حفاری و سپس به تنظیم اطلاعات آن پرداختند.

(۳) آن‌ها نخست به استخراج و تنظیم اطلاعات آثار اقدام کردند و سپس به شناسایی و کشفشان پرداختند.

(۴) با رعایت احتیاط، آثار را حفاری و استخراج نمودند و سپس اطلاعاتشان را تنظیم و شناسایی کردند.

۹۷- مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، متکی بر کدام یک از منابع زیر است؟

(۱) کتاب‌های تاریخی (۲) نوشته‌های جغرافیایی (۳) کاوش‌های باستان‌شناسی (۴) تحقیقات علمی مورخان

۹۸- ترجمه آثار اروپایی در ایران، از زمان چه کسی آغاز شد و در نتیجه کدام عوامل، به مرور زمان گسترش یافت؟

- (۱) عباس میرزا - تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعة دولتی و دارالترجمه همایونی
- (۲) فتحعلی شاه - بروز جنگ‌های ایران و روسیه و توجه نخبگان ایرانی به عوامل پیشرفت روسیه
- (۳) عباس میرزا - بروز جنگ‌های ایران و روسیه و توجه نخبگان ایرانی به عوامل پیشرفت روسیه
- (۴) فتحعلی شاه - تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعة دولتی و دارالترجمه همایونی

۹۹- مؤلفان کتاب تاریخ ۳ (تاریخ ایران و جهان معاصر) برای درک فهم و بینش مورخان زیر، به کدام آثار تاریخی رجوع کرده‌اند؟

الف: میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی

ب: میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

ج: محمد جعفر خورموجی

د: محمد حسن خان اعتماد السلطنه

- (۱) تاریخ بیداری ایرانیان - رساله ایراد - صدرالتواریخ - حقایق الاخبار ناصری
- (۲) رساله ایراد - صدرالتواریخ - حقایق الاخبار ناصری - تاریخ بیداری ایرانیان
- (۳) تاریخ بیداری ایرانیان - رساله ایراد - حقایق الاخبار ناصری - صدرالتواریخ
- (۴) رساله ایراد - صدرالتواریخ - تاریخ بیداری ایرانیان - حقایق الاخبار ناصری

۱۰۰- به کدام دلیل در دوره قاجار، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟

- (۱) وجود تعداد زیادی نشریه در کشور و فضای رقابتی بالا
- (۲) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان
- (۳) کمبود تجهیزات فنی برای چاپ و سختگیری حکومت
- (۴) عدم استقبال مردم از روزنامه و برقراری جو شدید سیاسی

۱۰۱- با توجه به سؤالات کلیدی جغرافیا و بحران ریزگردها، کدام گزینه درست است؟

- ۱) سؤال چه چیز: مدیریت ضعیف منابع آب این مناطق باعث شکل‌گیری این پدیده شده است.
- ۲) سؤال کجا: محدوده جغرافیایی بحرانی این پدیده، کشورهای ایران، کویت و عراق هستند.
- ۳) سؤال چرا: ریزگردها موجب عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی در انسان می‌شود.
- ۴) سؤال چه کسی: ریزگردها بیشتر شامل گرد و غباری است که وارد هوا می‌شود.

۱۰۲- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه پژوهشگر به سؤال پژوهش است؛ بنابراین لازم است که.....»

- ۱) طرح سؤال، پیش از تدوین فرضیه و به ترتیب در گام‌های اول و دوم و پس از پردازش اطلاعات انجام شود.
- ۲) طرح سؤال، پس از تدوین فرضیه و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پیش از پردازش اطلاعات انجام شود.
- ۳) تدوین فرضیه، پس از طرح سؤال و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پیش از جمع‌آوری اطلاعات انجام شود.
- ۴) تدوین فرضیه، پیش از طرح سؤال و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پس از جمع‌آوری اطلاعات انجام شود.

۱۰۳- با توجه به این که در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند، لازم است که جغرافی‌دان دید ترکیبی داشته باشد و....

- ۱) اثرات پدیده‌های طبیعی را بر پدیده‌های انسان ساخت یا بالعکس، در محیط‌های طبیعی یا جغرافیایی مطالعه کند.
- ۲) پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت را به صورت همه جانبه و جامع، با تمام ویژگی‌های آن، در یک مکان مطالعه کند.
- ۳) اثرات پدیده‌های انسان ساخت را بر پدیده‌های طبیعی، با عملکردهای مختلف متعادل و مخرب انسان مطالعه کند.
- ۴) پدیده‌های طبیعی و انسان ساخت را به صورت دو سویه و به کمک یافته‌های سایر علوم، در یک مکان مطالعه کند.

۱۰۴- کدام گزینه با عبارت «مردم شهرهای مناطق خشک مانند یزد از بادگیرها برای بهره‌برداری صحیح از محیط طبیعی استفاده می‌کردند.» مغایرت دارد؟

- ۱) انسان به کمک علم جغرافیا می‌تواند در جهت بهبود زندگی خویش از توانمندی‌های محیط خود استفاده کند.
- ۲) برخی فعالیت‌های انسان در مکان به دلیل شناخت ظرفیت محیط، تعادل محیط را در طولانی مدت حفظ می‌کند.
- ۳) محیط طبیعی مجموعه‌ای متعادل است و انسان با ورود به آن، این محیط را به محیط جغرافیایی تبدیل می‌کند.
- ۴) در دهه‌های اخیر فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده انسان در محیط دخل و تصرف بیشتری انجام دهد.

۱۰۵- پژوهشگر در چه زمانی بهتر است که به سالنامه آماری مراجعه کرده و تغییرات جمعیتی یک شهر را بررسی کند؟

- ۱) زمانی که با استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، به حفظ اطلاعات ضروری پرداخته است.
- ۲) زمانی که از قبل، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه به سؤالات تحقیق ارائه کرده است.
- ۳) زمانی که با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه‌های تدوین شده خود می‌پردازد.
- ۴) زمانی که به کمک روش میدانی یعنی مطالعه عکس‌های هوایی، وسعت شهر را بررسی کرده است.

۱۰۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف: دسترسی شهر قاهره به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون

ب: قرار گرفتن شهر اهواز در کنار رود کارون و در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه آهن

ج: توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم

- ۱) مورد «ب» اشاره به مفهوم موقعیت و موارد «الف» و «ج» اشاره به مفهوم مقر دارد.
- ۲) مورد «ج» اشاره به مفهوم مقر و موارد «الف» و «ب» اشاره به مفهوم موقعیت دارد.
- ۳) موارد «الف» و «ج» اشاره به مفهوم موقعیت و مورد «ب» اشاره به مفهوم مقر دارد.
- ۴) موارد «الف» و «ب» اشاره به مفهوم مقر و مورد «ج» اشاره به مفهوم موقعیت دارد.

۱۰۷- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«شهرهایی که حوزه نفوذ کم وسعتی دارند،.....»

- ۱) آستانه جمعیتی نفوذ کمی دارند و ممکن است فقط به روستاهای مجاور خود، خدمات بدهند.
- ۲) آستانه جمعیتی نفوذ زیادی دارند و ممکن است فقط به چند روستای مجاور خود، خدمات بدهند.
- ۳) دامنه نفوذ وسیعی نسبت به شهرهای بزرگ دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می دهند.
- ۴) دامنه نفوذ محدودی نسبت به شهرهای بزرگ دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می دهند.

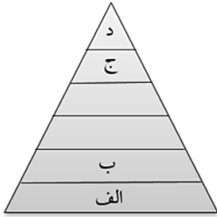
۱۰۸- شکل مقابل نشان دهنده هرم سلسله مراتب سکونت گاه در اروپا است. کدام مقایسه با توجه به شکل صحیح است؟

۱) در سکونت گاه «ج»، حوزه نفوذ کمتر از «ب» و در سکونت گاه «الف»، تغییرات اجتماعی کندتر از «د» است.

۲) در سکونت گاه «ب»، روابط خویشاوندی بیشتر از «د» و در سکونت گاه «ج»، فعالیت اقتصادی نوع دوم کمتر از «الف» است.

۳) در سکونت گاه «الف»، نوگرایی کمتر از «ج» و در سکونت گاه «د»، گستردگی چشم اندازهای طبیعی کمتر از «ب» است.

۴) در سکونت گاه «د»، تنوع خدمات بیشتر از «الف» در سکونت گاه «ب»، فعالیت های اقتصادی نوع اول کمتر از «ج» است.

۱۰۹- کدام مورد مفهوم درستی از حوزه نفوذ سکونتگاهها را بیان می کند؟

۱) عوامل طبیعی همانند عوامل انسانی می توانند در عدم گسترش حوزه نفوذ نقش مؤثری داشته باشند.

۲) سکونتگاه با متقاضی دریافت خدمات بیشتر (دامنه نفوذ) و از فواصل دورتر (آستانه نفوذ) حوزه نفوذ بالاتری دارد.

۳) حداکثر حوزه نفوذ یک شهر می تواند در سطحی باشد که وحدت و همگونی نسبی با عناصر طبیعی و انسانی اطراف داشته باشد.

۴) حوزه نفوذ یک روستای اروپایی نسبت به شهر کوچک آن به دلیل جمعیت، وسعت و فعالیت اقتصادی پایین تر، گستردگی کمتری دارد.

۱۱۰- به چه دلیل «فعالیت های اقتصادی مهم ترین ملاک تفاوت شهر و روستا» است؟

۱) زیرا درصد کمتری از جمعیت سکونتگاه های روستایی در فعالیت های نوع اول و دوم و درصد بیشتری از آنها در فعالیت های نوع سوم مشغول به کارند.

۲) زیرا درصد بیشتری از جمعیت سکونتگاه های روستایی در فعالیت های نوع اول و دوم و درصد کمتری از آنها در فعالیت های نوع سوم مشغول به کارند.

۳) زیرا درصد کمتری از جمعیت سکونتگاه های روستایی در فعالیت های نوع دوم و سوم و درصد بیشتری از آنها در فعالیت های نوع اول مشغول به کارند.

۴) زیرا درصد بیشتری از جمعیت سکونتگاه های روستایی در فعالیت های نوع دوم و سوم و درصد کمتری از آنها در فعالیت های نوع اول مشغول به کارند.

۱۱۱- کدام عبارت درباره دانش منطق درست است؟

- ۱) قواعد و دستورالعمل‌های نظری در یادگیری آن بی‌فایده است.
- ۲) همواره قواعد این دانش به صورت غیرارادی در تفکر رعایت می‌شوند.
- ۳) کشف قواعد موجود در این دانش، سبب آغاز اندیشیدن گردیده است.
- ۴) تأکید این دانش بر جنبه ایجابی و ارائه روش‌های درست اندیشیدن است.

۱۱۲- کدام گزینه درباره «خطای اندیشه» اطلاعات درستی را بیان کرده است؟

- ۱) رخ دادن آن‌ها در فرآیند تفکر، غیرطبیعی است. (۲) افراد آشنا به منطق دچار خطای اندیشه نمی‌شوند.
- ۳) دچار شدن به آن‌ها برای انسان، اجتناب‌ناپذیر است. (۴) اغلب آگهی‌های تلویزیونی، نوعی خطای اندیشه هستند.

۱۱۳- کدام گزینه پیرامون شباهت دانش منطق با سایر علوم و ابزارها درست بیان شده است؟

- ۱) دانش منطق مانند شاقول بنایی، به صورت عملی استفاده می‌شود.
- ۲) دانش منطق مانند سیستم کنترلی خودرو، کاربردی است.
- ۳) دانش منطق مانند ترازو، به سنجش محتوا نمی‌پردازد.
- ۴) دانش منطق مانند علم پزشکی، آلی و ابزاری است.

۱۱۴- درباره نقش اندیشه و دانش منطق در وجود انسان می‌توان گفت:

- ۱) تفکر در وجود آدمی، معلول تعریف و استدلال است.
- ۲) دانش منطق، صورت‌بخش محتوای علوم مختلف است.
- ۳) منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی کاربرد دارد.
- ۴) فرآیند ساماندهی تفکر برای جلوگیری از خطا، غیرارادی است.

۱۱۵- همه موارد موجود در کدام گزینه، تصور هستند؟

- ۱) چه گل زیبایی! - برو شیر درنده باش ای دغل - هوا بس ناجوانمردانه سرد است.
- ۲) هر که بامش بیش، برفش بیشتر - آزمون‌های آزمایشی ماز - شهرستان مهدی‌شهر.
- ۳) آزمونی که ۲۲ مهر برگزار شد - چنان به بوی تو مستم که - شرکت در کلاس.
- ۴) لطفاً با من قهر نباش - که این قادسی گورگاه من است - آزمون را تحلیل کردم.

۱۱۶- عبارت موجود در کدام گزینه درباره تعریف و استدلال درست بیان شده است؟

- ۱) استدلال، استنتاج یک تصدیق از داده‌های معلوم است.
- ۲) تعریف و استدلال از انواع مختلف دانش بشری هستند.
- ۳) آگاهی از معنای یک مفهوم به استدلال منطقی اشاره دارد.
- ۴) آنچه سبب شباهت میان تعریف و استدلال می‌شود، اجزای آن‌ها است.

۱۱۷- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر مناسب نیست؟

«مجموعه مسائلی که در زندگی یک انسان مطرح می‌شوند.....»

- ۱) ممکن نیست شامل مسائل سطحی نباشد. (۲) ممکن است شامل مسائل اساسی باشد.
- ۳) ممکن نیست شامل مسائل بنیادین نباشد. (۴) ممکن است شامل مسائل روزمره باشد.

۱۱۸- کدام یک از عبارات زیر درباره تفکر درست بیان شده است؟

- ۱) کودکان در هنگام تولد از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند.
- ۲) استفهام «چرا» به صورت خاص، حاکی از آغاز تفکر فلسفی است.
- ۳) ویژگی «متفکر بودن» در وجود انسان، به صورت اکتسابی است.
- ۴) قطعاً همه انواع تفکر، دارای مراحل و سلسله مراتب مشخصی است.

۱۱۹- در کدام گزینه مراحل تفکر فلسفی به درستی بیان شده است؟

- ۱) ویروس کرونا شیوع پیدا کرده است ← آیا درمان این ویروس با واکسن ممکن است؟ ← در گذشته ویروس آبله با واکسن واریسلا درمان شده است ← ویروس کرونا می‌تواند با واکسن درمان شود.
- ۲) وجود و ماهیت با یکدیگر مغایر هستند ← چرا در جهان خارج، اشیا واحد هستند؟ ← مطالعه قدم سوم از مغایرت وجود و ماهیت در کتب فلسفی ← وجود و ماهیت فقط در ذهن مغایرت دارند.
- ۳) چرا بین علت و معلول رابطه ضروری وجود دارد؟ ← امکان ندارد معلول بدون وجود علت پدید بیاید ← اصل وجوب علی و معلولی، یکی از اصول بدیهی است ← بین علت و معلول رابطه تخلف‌ناپذیر وجود دارد.
- ۴) هر معلولی در جهان خارج، دارای علت مشخصی است ← امکان ندارد که از بذر گندم، گیاه جو رشد کند ← یکسان عمل کردن طبیعت، نوعی سنت در جهان است ← در هستی، اصل سنخیت وجود دارد.

۱۲۰- از مقایسه تفکر فلسفی و تفکر غیرفلسفی می‌توان نتیجه گرفت؟

- ۱) تفکر فلسفی، مانند تفکر غیرفلسفی به صورت بالفعل در انسان وجود دارد.
- ۲) تفکر فلسفی، برخلاف تفکر غیرفلسفی، دارای یک پرسش از موضوع است.
- ۳) تفکر فلسفی، مانند تفکر غیرفلسفی، از معلوم به سوی مجهول حرکت می‌کند.
- ۴) تفکر فلسفی، برخلاف تفکر غیرفلسفی، با هدف کسب دانش انجام می‌شود.

۱۲۱- گزاره موجود در کدام گزینه درباره فلسفه درست است؟

- ۱) شرط اساسی برای ورود به دانش فلسفه، زیر پا گذاشتن فطرت اول است.
- ۲) اینطور نیست که صرفاً در دانش فلسفه، تفکر فلسفی وجود داشته باشد.
- ۳) علت ظهور دانش فلسفه، رخ دادن مسائل سطحی و بنیادین در جهان بود.
- ۴) امروزه، قلمروی کاربرد واژه فلسفه، عام‌تر از معنای نخستین این واژه است.

۱۲۲- موضوع و روش دانش فلسفه چگونه است؟

- ۱) موضوع دانش فلسفه به صورت کلی، شامل هیچ یک از ویژگی‌های موجودات نمی‌شود.
- ۲) موضوع دانش فلسفه، قطعاً از سایر دانش‌های موجود در جهان، کلی‌تر و عام‌تر است.
- ۳) روش دانش فلسفه، اصلی‌ترین ویژگی منحصر به فرد در این دانش محسوب می‌شود.
- ۴) روش دانش فلسفه، بر موضوع و مباحث مطرح شده در آن تأثیرگذار است و نه برعکس.

۱۲۳- کدام گزاره درباره هستی و چیستی درست است؟

- ۱) این دو مفهوم از نظر زمانی، نسبت به سایر مفاهیم فلسفی تقدم دارند.
- ۲) هر انسانی با درک بدیهی از مغایرت هستی و چیستی متولد شده است.
- ۳) در دانش فلسفه، هستی و چیستی همواره در کنار یکدیگر به کار می‌روند.
- ۴) مراحل درک مغایرت هستی و چیستی با مشاهدات محسوس آغاز می‌گردد.

۱۲۴- گام اول در تشخیص مغایرت وجود از ماهیت، بیانگر است.

- ۱) اثبات واقعیت‌هایی خارجی در عالم مفاهیم است.
- ۲) خودشناسی و دیگرشناسی به صورت بدیهی است.
- ۳) رجوع الزامی هر انسان به گذشته خویش است.
- ۴) حاکی از پرسش «این چیست؟» در انسان است.

۱۲۵- کدام یک از اوصاف زیر قابل انطباق بر مفهوم «وجود» است؟

- ۱) مفهوم وجود یکی است اما قابل انطباق بر مصادیق گوناگون است.
- ۲) در میان همه انسان‌ها، لزوماً همراه با «ماهیت» درک می‌شود.
- ۳) ممکن نیست مفهوم وجود از مفهوم ماهیت، قابل جدا شدن باشد.
- ۴) صرفاً در میان انسان‌ها، عامل و وجه اشتراک محسوب می‌شود.

۱۲۶- کدام یک از گزاره‌های زیر با مغایرت وجود و ماهیت، ناسازگار است؟

- (۱) انفکاک وجود از ماهیت در عالم ذهن
- (۲) زیادت وجود بر ماهیت در عالم مفهوم
- (۳) جدایی وجود و ماهیت در عالم مصداق
- (۴) عینیت وجود و ماهیت در عالم خارج

۱۲۷- مناسب‌ترین نتیجه‌گیری از گام سوم در تشخیص مغایرت میان وجود و ماهیت چیست؟

- (۱) در اطراف ما برخی امور وجود دارند که از چیستی آن‌ها اطلاع نداریم.
- (۲) در ذهن ما، ماهیت‌هایی هستند که از وجود آن‌ها بی‌اطلاع هستیم.
- (۳) وجود و ماهیت، در واقع جنبه‌های مختلف از یک چیز واحد هستند.
- (۴) در جهان خارج، دو امر جداگانه به نام هستی و چیستی وجود دارند.

۱۲۸- اگر وجود و ماهیت، عین یا شامل یکدیگر باشند، کدام یک از پیامدهای زیر، رخ نمی‌دهد؟

- (۱) اثبات وجود هیچ چیزی در جهان خارج، به دلیل نیاز نداشت.
- (۲) کثرت در جهان خارج از ذهن، غیرقابل تصور بود.
- (۳) امکان سلب وجود از هیچ ماهیتی، وجود نداشت.
- (۴) هیچ چیزی در جهان خارج به وجود نمی‌آمد.

۱۲۹- نوع حمل در کدام یک از گزینه‌های زیر، متفاوت است؟

- (۱) تقویم، از جنس کاغذ است.
- (۲) دایره، شکل هندسی است.
- (۳) انسان، دارای وجود است.
- (۴) اسب، به رنگ سیاه است.

۱۳۰- کدام یک از عبارتهای زیر دربارهٔ توماس آکوئیناس درست است؟

- (۱) بنیان‌گذار اصل مغایرت وجود و ماهیت در اروپا محسوب می‌شود.
- (۲) فلسفه او بیشتر متکی بر نظرات ابن‌سینا و تا حدودی ابن رشد بود.
- (۳) زمینه‌ساز آشنایی اولیه فیلسوفان اروپایی با فلسفه ارسطو بود.
- (۴) سبب آشنایی فلاسفه غرب با اندیشه‌های عرفانی ابن‌سینا شد.

۱۳۱- کدام گزینه در خصوص انواع کسب و کار و کارآفرینان درست است؟

- ۱) کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین بوده است.
- ۲) لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد و باید بداند که همواره با موفقیت روبه‌رو می‌شود.
- ۳) یک کارآفرین موفق باید بتواند هزینه‌ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند.
- ۴) بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمری طولانی دارند، به طوری که بیش از نیمی از آن‌ها توانایی عبور از ۶ سالگی را دارند و به کار خود ادامه می‌دهند.

۱۳۲- چند مورد از عبارات زیر درست است؟

- الف: عبارت «فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه آن نشوند، می‌بینند.» به ویژگی «یادگیرنده» از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد.
- ب: کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدید تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
- پ: کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- ت: کارآفرین باید اتخاذ تصمیمات مناسب درباره مسائلی مانند موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری و تبلیغات را به متخصصان آن واگذار کند و در این خصوص مداخله‌ای نکند.
- ث: کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.
- ج: ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق به معنی این است که منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- چ: ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق، به این معنی است که پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی راه‌اندازی کنند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۳- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی، معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود

۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال زیان

۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال زیان

۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود

محل انجام محاسبات

۱۳۴- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- افرادی که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هموعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمی سقوط قرار می‌دهند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروع‌شان در شهرها، ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود پردازند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها در انحصار آن‌هاست. اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای درآورده و سود خودشان را حفظ می‌کنند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، معمولاً از رانته‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوء استفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

(۱) ص - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) غ - ص - غ - غ

۱۳۵- برای هر یک از موارد زیر چه نوع کسب و کار (سازمان تولید) را توصیه می‌کنید؟

- چند دوست می‌خواهند مجموعه فروشگاه زنجیره‌ای از مواد غذایی سالم راه‌اندازی کند.
- یکی از دانش‌آموختگان آشپزی می‌خواهد رستوران‌های زنجیره‌ای افتتاح کند.
- نویسنده‌ای تصمیم می‌گیرد ادامه آخرین کتاب پر فروش خود را بنویسد.
- گروهی از کشاورزان می‌خواهند برای خرید کود، دانه و سایر مواد مرتبط به صورت عمده هزینه کنند و هزینه را در بین اعضا تقسیم کنند.

- گروهی از مهندسان جوان تصمیم گرفته‌اند لوازم خانگی با کیفیت بالا تولید کنند.

(۱) شرکت - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی - شرکت - کسب و کار شخصی

(۲) تعاونی - شرکت - شرکت - شرکت - کسب و کار شخصی

(۳) شرکت - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی - تعاونی - شرکت

(۴) تعاونی - شرکت - شرکت - تعاونی - شرکت

۱۳۶- کل سهام یک شرکت تولیدی ۵,۰۰۰,۰۰۰ سهم، به قیمت هر سهم ۱۰,۰۰۰ تومان است؛ اگر آقای احمدی بخواهد ۲۵ هزار سهم این شرکت را خریداری کند:

الف: مبلغی که او باید هزینه کند چقدر خواهد بود؟

ب: او مالک چند درصد از سهام این شرکت خواهد شد؟

ج: اگر سود خالص این بنگاه ۱۷۵ میلیون تومان باشد، چه مبلغی به آقای احمدی پرداخت خواهد شد؟

(۱) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

(۲) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

(۳) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

(۴) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

۱۳۷- کدام گزینه در خصوص شرکت درست است؟

- ۱) هر کس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که صرف نظر از میزان سهمش مالکیت قطعی دارد و تنها در منافع و سود شرکت سهیم است.
- ۲) اگر دارایی شرکتی به ۵۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه‌گذاری که ۲۰,۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۸ درصد شرکت است.
- ۳) میزان سهام شرکت و چگونگی تقسیم و فروخته شدن آن از جمله مواردی است که در اساسنامه شرکتها بیان می‌شود.
- ۴) به ترتیب عبارات: «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام»، «مسئولیت محدود برای سهام‌داران» و «تخصیص گرایبی بیشتر» به مزیت، عیب و مزیت در خصوص ایجاد شرکت اشاره دارد.

۱۳۸- کدام گزینه در بردارنده پاسخ مناسبی برای جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف: مالکیت کامل سود از ... کسب و کار ... است.
 ب: تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین ... تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
 ج: فعالیت بنگاه‌های معاملات ملکی از نوع کسب و کار ... است.
 د: در ساختار سازمانی شرکت بعد از رئیس هیئت مدیره، ... قرار دارد.
- ۱) الف: معایب - شرکتی ب: حداکثر سود ج: شرکتی د: هیئت مدیره
 - ۲) الف: مزایای - شخصی ب: نیازمندی‌ها اعضا ج: شخصی د: مدیرعامل
 - ۳) الف: مزایای - شرکتی ب: حداکثر سود ج: شخصی د: مدیرعامل
 - ۴) الف: مزایای - شخصی ب: نیازمندی‌ها اعضا ج: شرکتی د: مدیر امور اداری

۱۳۹- کدام سؤال و پاسخ آن، بیانگر مفهوم «سازمان تولید» است؟

- ۱) چگونه مردم در مورد خریدن یا نخریدن یک کالا تصمیم می‌گیرند؟ چگونه مقدار کالایی را که باید بخرند، تعیین می‌کنند؟
- ۲) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟
- ۳) چگونه تولیدکنندگان درباره تولید یا میزان تولید هر کالا تصمیم می‌گیرند؟
- ۴) چرا قیمت بعضی کالاها افزایش می‌یابد اما قیمت بعضی ثابت می‌ماند یا حتی کاهش می‌یابد؟

۱۴۰- کدام گزینه در خصوص مؤسسات غیرانتفاعی نادرست است؟

- ۱) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی سودآور، یعنی با هدفی تجاری شکل گرفته است.
- ۲) مأموریت مؤسسات غیرانتفاعی اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند.
- ۳) امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و نمونه‌هایی از مأموریت‌های مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها است.
- ۴) محدوده عمل مؤسسات غیرانتفاعی گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

محل انجام محاسبات

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۷/۲۰

پاسخنامه آزمون الکترونیکی دوازدهم انسانی - مرحله ۱

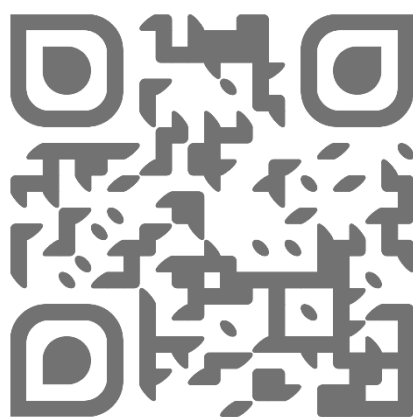
دروس	مستول درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش	امیر زراندوز - محمد نوربخش	امیرحسین ابومحبوب حمیدرضا رحیم خانلو - فرزانه دانایی
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری	حسن وسکری - مهدی ضیایی - افشین محی الدین علی امیرسلیمانی - مجتبی بلاغتی - ابوالفضل غلامی	اعظم نوری نیا - فاطمه عباسی مریم پیروی - مهران قندی
علوم اجتماعی	الهام میرزایی	آزاده میرزایی - فروغ تیموریان	هانیه رمدانی - حمیده محبی
روان شناسی	الهه همایون زاده	الهه همایون زاده	زهره قموشی - احسان کلاته
زبان عربی	هاله کریمی	کاظم غلامی - هاله کریمی - محمدعلی تابانفر محمدعلی کاظمی نصرآبادی	کیارش پورمهدی - مریم آقایاری مهدی نیکوکار
تاریخ	علی رضا کاهیدوند	علی رضا کاهیدوند	سارا خداوردیان - محمد رسایی
جغرافیا	حمیدرضا بهیاد	حمیدرضا بهیاد - فرشید مشعرپور	زهرا فروغی - منصوره حاجی زاده
فلسفه و منطق	امیرمحمد نصیری	امیرمحمد نصیری	کیمیا طهماسبی - حسن صدری مهدی نیکوکار
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	احمد منصوری - سعید بهروزی فر

مدیر آزمون: رسول خنجری

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

دوست مازی من، سلام!
برای اینکه ما نظرت رو در رابطه با آزمون بدونیم نیاز هست که در نظرسنجی شرکت کنی.
برای شرکت در نظرسنجی فقط کافیست روی لینک زیر بزنی یا QR کد زیر رو اسکن کنی تا صفحه
نظرسنجی برات باز بشه!
ممنون که نظرت رو به ما میگی و بهمون برای بهتر شدن آزمون‌ها کمک می‌کنی (:

<https://b2n.ir/f70909>

مازی‌ها؛ میدونین که جلوی هر سوال ما براتون ویژگی و آدرس اون سوال رو میذاریم، حالا
واسه اینکه کامل یادش بگیرید میخوام براتون بگم که چجوری اینا رو براتون چیدیم:

(سطح سوال - سبک سوال - آدرس سوال)
آسان - متوسط - سخت مفهومی - مساله و ... مثلاً: ۱۱ یعنی فصل ۱ پایه یازدهم

۱- اگر جواب‌های دو معادله $3x + \frac{k}{5} = 2x + 1$ و $\frac{4x-1}{2} - x = 0$ برابر باشند، مقدار k کدام است؟

- ۱ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴)

پاسخ: گزینه ۴ (آسان - محاسباتی - ۱۰۰۱)

جواب معادله در معادله صدق می‌کند. پس اگر دو معادله دارای جواب یکسان باشند می‌توان از معادله‌ای که بدون پارامتر است جواب را به دست آورده سپس جواب را در معادله دیگر قرار دهیم تا جواب پارامتر معادله دوم به دست آید.

پاسخ تشریحی:

$$\frac{4x-1}{2} - x = 0 \rightarrow \frac{4x-1}{2} = x \rightarrow 4x-1 = 2x$$

$$\rightarrow 2x = 1 \rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$x = \frac{1}{2} \rightarrow 3\left(\frac{1}{2}\right) + \frac{k}{5} = 2\left(\frac{1}{2}\right) + 1 \rightarrow \frac{3}{2} + \frac{k}{5} = 2$$

$$\rightarrow \frac{k}{5} = \frac{1}{2} \rightarrow k = \frac{5}{2}$$

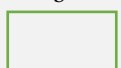
گروه آموزشی ماز

۲- از مستطیلی به ابعاد $x+3$ و $x-1$ مثلث قائم‌الزاویه‌ای به اضلاع قائمه $x-2$ و $x-1$ کم کرده‌ایم. مساحت باقی‌مانده ۲۶ واحد مربع است. کوچک‌ترین ضلع مثلث قائم‌الزاویه چقدر است؟

- ۳ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

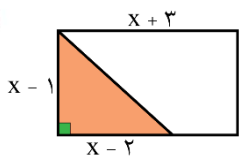
پاسخ: گزینه ۱ (آسان - محاسباتی - ۱۰۰۱)

نکته: برای محاسبه مساحت مستطیل و مثلث قائم‌الزاویه داریم:

a $\rightarrow S = a \times b$

b $\rightarrow S = \frac{a \times b}{2}$

پاسخ تشریحی:

می‌توان شکل مقابل را در نظر گرفت:

مساحت مثلث - مساحت مستطیل = مساحت باقی‌مانده

$$26 = (x+3)(x-1) - \frac{(x-1)(x-2)}{2}$$

$$\rightarrow 52 = 2(x^2 + 2x - 3) - (x^2 - 3x + 2)$$

$$\rightarrow x^2 + 7x - 60 = 0 \rightarrow (x-5)(x+12) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} x = 5 \text{ ق ق} \xrightarrow{\text{کوچک‌ترین ضلع مثلث}} x-2 = 5-2 = 3 \\ x = -12 \text{ غ ق} \end{cases}$$

گروه آموزشی ماز

۳- اگر ریشه‌های معادله درجه دوم $3x^2 + (m-1)x + n - 2 = 0$ برابر ۳ و n باشد، مقدار m کدام است؟

- ۱ (۱) $-\frac{31}{4}$ (۲) $\frac{33}{4}$ (۳) $\frac{27}{4}$ (۴) $-\frac{29}{4}$

پاسخ سریعی:

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ معادله دارای دو جواب است و حاصل جمع و ضرب جوابها به صورت زیر به دست می آید:

$$P = \frac{c}{a} \quad \text{حاصل ضرب جوابها} \quad S = \frac{-b}{a} \quad \text{حاصل جمع جوابها}$$

$$3x^2 + (m-1)x + n - 2 = 0$$

$$P = \frac{n-2}{3} = 3 \times n \rightarrow n-2 = 9n \rightarrow 8n = -2 \rightarrow n = -\frac{1}{4}$$

$$S = \frac{-(m-1)}{3} = 3 + n \xrightarrow{n = -\frac{1}{4}} \frac{-(m-1)}{3} = 3 - \frac{1}{4}$$

$$\rightarrow \frac{-(m-1)}{3} = \frac{11}{4} \rightarrow -(m-1) = \frac{33}{4}$$

$$\rightarrow -m = \frac{33}{4} - 1 = \frac{29}{4} \rightarrow m = \frac{-29}{4}$$

گروه آموزشی ماز

۴- در حل معادله $3x^2 + 5x + 2 = 0$ به روش مربع کامل به تساوی $(x + \frac{n}{6})^2 = \frac{m}{36}$ رسیده ایم. معادله درجه دومی که ریشه های آن n و m باشند، کدام می تواند باشد؟

$$x^2 + 6x - 5 = 0 \quad (2)$$

$$x^2 - 6x + 5 = 0 \quad (1)$$

$$x^2 - 3x + 2 = 0 \quad (4)$$

$$x^2 + 3x - 1 = 0 \quad (3)$$

نکته: روش حل معادله درجه دوم به روش مربع کامل:

۱- معادله را به شکل $ax^2 + bx = c$ تبدیل می کنیم.

۲- معادله را بر a تقسیم می کنیم.

۳- مجذور نصف ضریب x را به دو طرف اضافه می کنیم و معادله را به شکل $(x+k)^2 = h$ تبدیل می کنیم.

۴- معادله را به روش ریشه گیری حل می کنیم.

نکته ۲: معادله درجه دومی که ریشه های آن α و β باشد، به صورت $(x-\alpha)(x-\beta) = 0$ می تواند باشد. این معادله منحصر به فرد نیست.

پاسخ سریعی:

$$3x^2 + 5x + 2 = 0 \rightarrow 3x^2 + 5x = -2$$

$$\xrightarrow{\div 3} x^2 + \frac{5}{3}x = -\frac{2}{3}$$

$$\xrightarrow{\left(\frac{5}{6}\right)^2} x^2 + \frac{5}{3}x + \left(\frac{5}{6}\right)^2 = -\frac{2}{3} + \frac{25}{36}$$

را به دو طرف اضافه می کنیم

$$\rightarrow \left(x + \frac{5}{6}\right)^2 = \frac{-24 + 25}{36} = \frac{1}{36}$$

$$\xrightarrow{\text{مقایسه با معادله}} \begin{cases} n = 5 \\ m = 1 \end{cases} \quad \left(x + \frac{n}{6}\right)^2 = \frac{m}{36}$$

$$\rightarrow (x-5)(x-1) = 0 \rightarrow x^2 - 6x + 5 = 0$$

گروه آموزشی ماز

۵- در معادله $x^2 - 3x - 1 = 0$ مجموع معکوس ریشه ها چند برابر مکعب حاصل ضرب ریشه هاست؟

$$-4 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$-3 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

متوسط - محاسباتی - ۱۰۰۱

پاسخ: گزینه ۱

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ روابط زیر برقرار هستند: (α و β ریشه‌ها هستند)

۱) $\alpha + \beta = S = \frac{-b}{a}$

۲) $\alpha \cdot \beta = P = \frac{c}{a}$

۳) $\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{S}{P}$

۴) $\alpha^r + \beta^r = S^r - rP$

پاسخ تشریحی:

$$x^2 - 3x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-3)}{1} = 3 \\ P = \frac{c}{a} = \frac{-1}{1} = -1 \end{cases}$$

اگر ریشه‌ها را α و β بنامیم، می‌توان نوشت:

$$\text{مجموع معکوس ریشه‌ها} = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} = \frac{S}{P} = \frac{3}{-1} = -3$$

$$\text{مکعب حاصل ضرب ریشه‌ها} = (\alpha\beta)^3 = P^3 = (-1)^3 = -1$$

$$\Rightarrow \text{نسبت خواسته شده} = \frac{-3}{-1} = 3$$

گروه آموزشی ماز

۶- در معادله $(m-1)x^2 - 4x - 3 = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر ۲ است. قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها کدام است؟

۴) $\sqrt{5}$

۳) $2\sqrt{5}$

۲) $\sqrt{10}$

۱) $2\sqrt{10}$

متوسط - محاسباتی - ۱۰۰۱

پاسخ: گزینه ۲

اگر در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، $\Delta > 0$ باشد، معادله دارای دو جواب متمایز است و قدر مطلق تفاضل جواب‌ها از رابطه $|x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ به دست می‌آید.

$$|x_1 - x_2| = \left| \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} - \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \left| \frac{2\sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

پاسخ تشریحی:

$$S = -\frac{b}{a} \rightarrow 2 = \frac{4}{m-1} \rightarrow 2m - 2 = 4 \rightarrow 2m = 6 \rightarrow m = 3$$

$$\text{قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها} = \frac{\sqrt{(-4)^2 - 4(2)(-3)}}{|2|} = \frac{\sqrt{16 + 24}}{2} = \frac{\sqrt{40}}{2} = \frac{2\sqrt{10}}{2} = \sqrt{10}$$

گروه آموزشی ماز

۷- اگر مجموع ریشه‌های یک معادله درجه دوم، ربع حاصل ضرب آن‌ها باشد و ریشه بزرگ‌تر ۳ برابر ریشه کوچک‌تر باشد، اختلاف ریشه‌ها کدام است؟ (ریشه‌ها مخالف صفر هستند.)

۴) $\frac{35}{3}$

۳) $\frac{11}{3}$

۲) $\frac{32}{3}$

۱) $\frac{16}{3}$

متوسط - محاسباتی - ۱۰۰۱

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

اگر ریشه بزرگ‌تر را α و ریشه کوچک‌تر را β بنامیم با توجه به اطلاعات مسئله خواهیم داشت:

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{\text{حاصل ضرب ریشه‌ها}}{4} \Rightarrow \alpha + \beta = \frac{\alpha\beta}{4} \Rightarrow 4\alpha + 4\beta = \alpha\beta \quad (1) \text{ رابطه}$$

حالا در رابطه (۱) به جای α مقدار 3β را قرار می‌دهیم:

$$\text{رابطه (۲)} \Rightarrow \alpha = 3\beta \Rightarrow (\text{ریشه کوچکتر}) \times 3 = \text{ریشه بزرگتر}$$

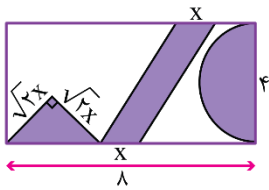
$$4(3\beta) + 4\beta = (3\beta)(\beta) \Rightarrow 16\beta = 3\beta^2$$

$$\underbrace{16\beta - 3\beta^2}_{\text{فاکتور از } \beta} = 0 \Rightarrow \beta(16 - 3\beta) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \beta = 0 & \text{غ قی} \\ \beta = \frac{16}{3} \end{cases}$$

$$\alpha = 3\beta \xrightarrow{\beta = \frac{16}{3}} \alpha = 3\left(\frac{16}{3}\right) = 16 \Rightarrow \alpha - \beta = 16 - \frac{16}{3} = \frac{32}{3}$$

گروه آموزشی ماز

۸- اگر از مستطیل بزرگ مقابل، سه شکل بریده شود، مساحت قسمت باقی‌مانده برابر با ۲۵ می‌شود. مقدار x کدام است؟ (عدد π را ۳ فرض کنید)

$$(1) \sqrt{5} - 2$$

$$(2) \frac{\sqrt{5} - 1}{2}$$

$$(3) \sqrt{5} - 1$$

$$(4) \frac{\sqrt{5} - 2}{2}$$

(متوسط - محاسباتی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۱

۲۵ = مساحت نیم‌دایره - مساحت متوازی‌الاضلاع - مساحت مثلث - مساحت مستطیل بزرگ

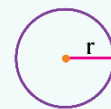
$$4 \times 1 - \frac{(\sqrt{2}x)(\sqrt{2}x)}{2} - 4x - \frac{3 \times 2^2}{2} = 25$$

$$32 - x^2 - 4x - 6 = 25 \Rightarrow x^2 + 4x - 1 = 0$$

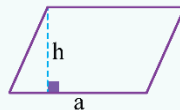
$$\Delta = 16 - 4(1)(-1) = 20 \Rightarrow x = \frac{-4 \pm \sqrt{20}}{2} = \frac{-4 \pm 2\sqrt{5}}{2} = -2 \pm \sqrt{5}$$

ولی x نمی‌تواند منفی باشد، پس فقط $x = -2 + \sqrt{5}$ قابل قبول است.

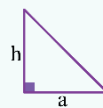
مساحت چند شکل مهم به شرح زیر است:

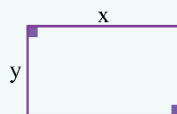
$$(1) \text{ دایره‌ای به شعاع } r \leftarrow \pi r^2$$

$$(2) \text{ متوازی‌الاضلاع به قاعده } a \text{ و ارتفاع } h \leftarrow a \times h$$

$$(3) \text{ مثلث قائم‌الزاویه با اضلاع زاویه قائمه } a \text{ و } h \leftarrow \frac{a \times h}{2}$$

$$(4) \text{ مساحت مستطیلی به ابعاد } x \text{ و } y \leftarrow x \cdot y$$

گروه آموزشی ماز

۹- در یک شرکت که x واحد کالا تولید می‌کند هر کالا به مبلغ ۳ میلیون تومان به فروش می‌رسد. اگر تابع هزینه این شرکت به صورت $C(x) = 10 + kx$ باشد و ضمناً بدانیم سود شرکت با تولید کالای پنجم برابر صفر می‌شود، مقدار سود یا ضرر به ازای تولید k واحد کالا چقدر است؟

(۴) ۸ میلیون سود

(۳) ۸ میلیون ضرر

(۲) ۴ میلیون سود

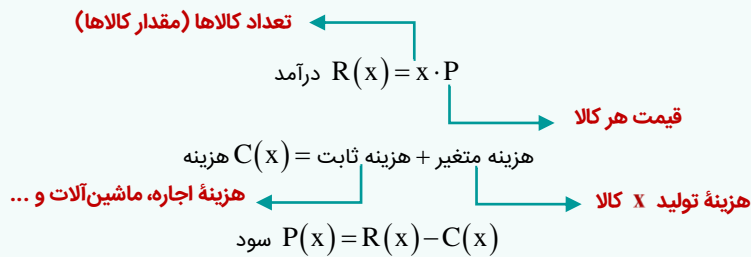
(۱) ۴ میلیون ضرر

(دشوار - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

تابع‌های درآمد، هزینه و سود به صورت زیر هستند:

اگر $P(x) = 0$ را حل کردیم نقطه یا نقاط سربه‌سر شرکت به دست می‌آیند. در نقطه سربه‌سر، شرکت نه سود می‌کند و نه ضرر. اگر $x = m$ تنها نقطه سربه‌سر یک شرکت باشد، سوددهی شرکت با تولید کالای $(m+1)$ ام شروع می‌شود.

پاسخ تشریحی:

اگر P قیمت هر کالا باشد ابتدا تابع درآمد و سپس تابع هزینه را بر حسب میلیون تومان به دست می‌آوریم:

$$R(x) = x \cdot P = x \times 3 = 3x \quad \text{تابع درآمد}$$

$$P(x) = R(x) - C(x) = 3x - 10 - kx \quad \text{سود}$$

از طرفی در متن سؤال، گفته شده، سود شرکت با تولید کالای پنجم صفر می‌شود پس نقطه سربه‌سر شرکت برابر ۵ است؛ لذا در معادله $P(x) = 0$ به جای x ها عدد ۵ را قرار می‌دهیم تا k پیدا شود:

$$P = 0 \Rightarrow 3x - 10 - kx = 0 \xrightarrow{x=5} 15 - 10 - 5k = 0$$

$$5k = 5 \Rightarrow k = \frac{5}{5} = 1$$

$$P(x) = 3x - 10 - 1x = 2x - 10 \xrightarrow{x=1} P(1) = 2(1) - 10 = -8$$

پس شرکت با تولید ۱ کالا به اندازه ۸ میلیون تومان ضرر کرده است.

گروه آموزشی ماز

۱۰- در معادله $-2x^2 - kx + 6k - 8 = 0$ پارامتر k تنها می‌تواند عدد صحیح دو رقمی باشد. به ازای یک مقدار از k حاصل ضرب ریشه‌های معادله، دارای بیش‌ترین مقدار خود است. به‌ازای همین مقدار k ، مجموع ریشه‌ها کدام است؟

$$-52/5 \quad (4)$$

$$52/5 \quad (3)$$

$$-49/5 \quad (2)$$

$$49/5 \quad (1)$$

(دشوار - پارامتری / محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

$$-2x^2 - kx + 6k - 8 = 0 \xrightarrow{\text{طبق فرض P ماکزیمم است}} \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{c}{a} = \frac{6k - 8}{-2} = \frac{-6k}{2} + \frac{8}{2} = -3k + 4$$

برای آن‌که عبارت $(-3k + 4)$ ماکزیمم شود k باید (-99) باشد چون در متن سؤال گفته شده k متعلق به مجموعه $\{-99, -98, \dots, 98, 99\}$ است لذا داریم:

$$-2x^2 - kx + 6k - 8 = 0 \xrightarrow{k=-99} -2x^2 + 99x - 602 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-99}{-2} = 49/5$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- با ارقام ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۳ و ۲ و ۱ چند عدد ۵ رقمی می‌توان نوشت به طوری که زوج باشد و بزرگ‌تر از ۶۰۰۰۰ (شصت هزار) باشد؟ (تکرار ارقام مجاز نیست)

$$720 \quad (4)$$

$$600 \quad (3)$$

$$560 \quad (2)$$

$$480 \quad (1)$$

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ سریعی:

ابتدا باید رقم یکان را از بین رقم‌های زوج انتخاب کنیم. دو حالت داریم و رقم یکان ۲ حالت دارد:
حالت اول: رقم یکان ۲ باشد:

$$\frac{4}{6,7,8,9} \times \frac{5}{-} \times \frac{4}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{1}{2} = 240$$

حالت دوم: رقم یکان ۶ یا ۸ باشد:

$$\frac{3}{\left\{ \begin{matrix} 6 \\ 7,9, \text{یا} \\ 8 \end{matrix} \right\}} \times \frac{5}{-} \times \frac{4}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{2}{6 \text{ و } 8} = 360$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 240 + 360 = 600$$

گروه آموزشی ماز

۱۲- حاصل عبارت $A = \frac{(9!)^2 - (8!)^2}{(8!)^2}$ کدام است؟

۹! (۴)

۸! (۳)

۹۰ (۲)

۸۰ (۱)

(متوسط - محاسباتی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ سریعی:

۱) عبارت $a^2 - b^2$ به صورت $(a-b)(a+b)$ تجزیه می‌شود.

۲) اگر عددی فاکتوریل داشته باشد می‌توانیم تا هر مرحله‌ای که خواستیم آن را باز کنیم و هر جا متوقف شدیم علامت فاکتوریل را قرار دهیم، مثلاً:

$$\begin{cases} 10! = 10 \times 9! \\ 10! = 10 \times 9 \times 8! \end{cases}$$

پاسخ سریعی:

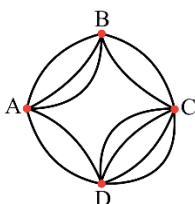
صورت کسر را به کمک اتحاد مزدوج، تجزیه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (9!)^2 - (8!)^2 &= (9! - 8!)(9! + 8!) = \underbrace{(9 \times 8! - 8!)}_{\text{فاکتور از } 8!} \underbrace{(9 \times 8! + 8!)}_{\text{فاکتور از } 8!} \\ &= 8!(9-1) \times 8!(9+1) = (8!)^2 \times 8 \times 10 \end{aligned}$$

$$A = \frac{\cancel{(8!)^2} \times 8 \times 10}{\cancel{(8!)^2}} = 80$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- با توجه به راه‌های نقشه زیر که همه راه‌ها دو طرفه هستند. فردی می‌خواهد از شهر A به شهر C برود و برگردد به طوری که از هر شهر در مسیر رفت حداکثر یک بار و در مسیر برگشت نیز از هر شهر حداکثر یک بار عبور کند و از هیچ‌یک از مسیرهای رفت در مسیر برگشت استفاده نکند. این فرد به چند طریق می‌تواند این کار را انجام دهد؟

۹۸ (۱)

۱۰۸ (۲)

۱۲۲ (۳)

۱۳۲ (۴)

دشوار - محاسباتی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به اصل ضرب و مسیره‌های ممکن زیر داریم:

حالت اول:

$$\begin{array}{c} \text{رفت} \qquad \qquad \qquad \text{برگشت} \\ A \xrightarrow{3} B \xrightarrow{2} C \xrightarrow{1} B \xrightarrow{2} A \rightarrow 3 \times 2 \times 1 \times 2 = 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{رفت} \qquad \qquad \qquad \text{برگشت} \\ A \xrightarrow{3} B \xrightarrow{2} C \xrightarrow{4} D \xrightarrow{2} A \rightarrow 3 \times 2 \times 4 \times 2 = 48 \end{array}$$

$$A \xrightarrow{2} D \xrightarrow{4} C \xrightarrow{3} D \xrightarrow{1} A \rightarrow 2 \times 4 \times 3 \times 1 = 24$$

$$A \xrightarrow{2} D \xrightarrow{4} C \xrightarrow{2} B \xrightarrow{3} A \rightarrow 2 \times 4 \times 2 \times 3 = 48$$

طبق اصل جمع داریم:

$$12 + 48 + 24 + 48 = 132$$

گروه آموزشی ماز

۱۴- با توجه به معادله $0 = 12 - 4(x-2)! - ((x-2)!)^2$ ، حاصل $x + \frac{1}{x}$ کدام است؟

$$\frac{27}{5} \quad (4)$$

$$27 \quad (3)$$

$$\frac{26}{5} \quad (2)$$

$$26 \quad (1)$$

(متوسط - محاسباتی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

چون عبارت‌های $(x-2)!$ و $((x-2)!)^2$ در چند جمله‌ای موجود در معادله مشاهده می‌شوند می‌توانیم به کمک اتحاد جمله مشترک، این سه جمله را تجزیه کنیم، جمله مشترک هم $(x-2)!$ است. باید به دنبال دو عدد باشیم که ضربشان (-12) و جمعشان (-4) باشد که این دو عدد -6 و $+2$ هستند لذا داریم:

$$((x-2)!)^2 - 4(x-2)! - 12 = 0 \Rightarrow ((x-2)!)^2 - 6(x-2)! + 2(x-2)! - 12 = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} (x-2)! - 6 = 0 \Rightarrow (x-2)! = 6 \Rightarrow x-2 = 3 \Rightarrow x = 5 \\ (x-2)! + 2 = 0 \Rightarrow (x-2)! = -2 \quad \text{غ قق} \end{array} \right.$$

$$\text{لذا حاصل } \left(x + \frac{1}{x}\right) \text{ برابر خواهد شد با: } \frac{26}{5} = \frac{1}{5} + \frac{26}{5}$$

گروه آموزشی ماز

۱۵- یک خانواده ۵ فرزندی دارای ۵ پسر است. یک خانواده دیگر، دارای ۲ پسر و ۲ دختر هستند و خانواده سوم فقط دارای ۱ دختر است. به چند حالت این خانواده‌ها می‌توانند عکس یادگاری بگیرند به طوری که پدر و مادرها همگی کنار هم، پسرها کنار هم ولی هیچ دو دختری کنار هم نباشند؟

$$3 \times 5! \times 6! \quad (4)$$

$$2 \times 5! \times 6! \quad (3)$$

$$12 \times 6! \times 7! \quad (2)$$

$$6 \times 6! \times 7! \quad (1)$$

(متوسط - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

اعضای خانواده ۵ فرزندی را A, B, C, D, E, F, G (پدر و مادر فرزندان پسر) و اعضای خانواده بعدی را H, I, J, K, L, M (پسرها پدر و مادر دخترها) و اعضای خانواده سوم را N, O, P (پدر و مادر دختر) می‌نامیم، پدرها و مادرها را در داخل یک بسته در نظر می‌گیریم، همچنین تمام پسرها را داخل یک بسته دیگر فرض می‌کنیم:

$$\bigcirc \underbrace{A, B, H, I, N, O}_{\text{بسته}} \quad \bigcirc \underbrace{C, D, E, F, G, J, K}_{\text{بسته}} \quad \bigcirc$$

دخترها می‌توانند در دایره‌ها قرار بگیرند (به ۳! حالت) ضمناً ۲ بسته بالا به ۲! حالت می‌توانند باهم جابه‌جا شوند، لذا داریم:

$$3! \times 2! \times 6! \times 7! = 12 \times 6! \times 7!$$

اعضای داخل بسته‌ها هم می‌توانند باهم جابه‌جا شوند

گروه آموزشی ماز

۱۶- اگر $P(n-1, 4) = 360$ باشد، حاصل $P(8, n)$ کدام است؟

(۱) $6!$ (۲) $7!$ (۳) $8!$ (۴) $\frac{8!}{2}$

(دشوار - مفهومی / محاسباتی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

$$P(n-1, 4) = 360 \Rightarrow \frac{(n-1)!}{(n-1-4)!} = 360$$

$$\frac{(n-1)(n-2)(n-3)(n-4)(\cancel{n-5})!}{(\cancel{n-5})!} = 360$$

اگر پرانتزها را در هم ضرب کنیم معادله قابل حل نیست ولی با کمی دقت متوجه می شویم چون پرانتزهای سمت چپ معادله، ۴ عدد متوالی هستند پس باید ۳۶۰ را هم به شکل حاصل ضرب ۴ عدد متوالی بنویسیم. با تجزیه ۳۶۰ به عدد $3 \times 4 \times 5 \times 6$ می رسیم، لذا خواهیم داشت:

$$(n-1)(n-2)(n-3)(n-4) = 6 \times 5 \times 4 \times 3$$

$$\Rightarrow n-1=6 \Rightarrow n=7 \Rightarrow P(8, n) = P(8, 7) = \frac{8!}{1!} = 8!$$

تذکره:

از تمام روابط $n-2=5$ و $n-3=4$ و $n-4=3$ به جواب $n=7$ می رسیم پس مهم نیست کدامیک را انتخاب کنیم.

گروه آموزشی ماز

۱۷- چند عدد سه رقمی با ارقام غیر تکراری وجود دارد که رقم یکان آن حداقل ۷ بوده و رقم صدگان آن کوچک تر از رقم یکان آن نباشد؟

(۱) ۵۶ (۲) ۶۴ (۳) ۳۶ (۴) ۲۴

(متوسط - محاسباتی / مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی:

باید ۲ حالت جداگانه در نظر گرفت، اول فرض می کنیم یکان ۷ باشد:

۸، ۹	۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸، ۹	فقط ۷
↑	↑	↑
۲	۸	۱

$$\Rightarrow 2 \times 8 \times 1 = 16$$

حالا فرض می کنیم یکان ۸ باشد:

فقط ۹	فقط ۸
↑	↑
۱	۸

$$\Rightarrow 1 \times 8 \times 1 = 8$$

↓
۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷

ضمناً یکان نمی تواند ۹ باشد چون صدگان نباید کوچک تر از یکان باشد و تکرار هم که مجاز نیست. لذا خواهیم داشت:

$$16 + 8 = 24 = \text{تعداد کل اعداد مطلوب}$$

گروه آموزشی ماز

۱۸- از هریک از تیم های فوتبال پرسپولیس، استقلال، تراکتور، سپاهان، فولاد و نفت، ۲ نفر برای شرکت در یک مراسم دعوت شده اند. (کاپیتان و سرمربی هر تیم) آن ها در دو طول یک میز مستطیلی قرار می گیرند. اگر کاپیتان هر تیم دقیقاً روبه روی سرمربی همان تیم بنشینند، نشستن این افراد با این شرایط به چند حالت امکان پذیر است؟

(۱) ۴۶۰۸۰ (۲) ۳۴۸۰ (۳) ۲۴۰۸۰ (۴) ۲۵۶۰

پاسخ تشریحی:

۱۲ صندلی (جایگاه) در دو طرف میز قرار دارد ابتدا فرض کنید ۲ نفر تیم پرسپولیس وارد شده و مثلاً ابتدا سرمربی روی یک صندلی می‌نشیند که ۱۲ حق انتخاب دارد، الان کاپیتان پرسپولیس فقط ۱ انتخاب دارد و مجبور است روبه‌روی مربی‌اش قرار گیرد. حالا سراغ تیم استقلال می‌رویم مربی‌اش برای نشستن ۱۰ انتخاب دارد ولی کاپیتان استقلال باز هم فقط ۱ انتخاب دارد و باید روبه‌روی مربی قرار گیرد. به همین ترتیب برای بقیه تیم‌ها عمل می‌کنیم لذا داریم:

$$12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 46080$$

$\swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \swarrow$
 نفت فولاد سپاهان تراکتور استقلال پرسپولیس

گروه آموزشی ماز

۱۹- حاصل عبارت $(n-r)! \times (P(n+1, r+1) + P(n, r) + P(n-1, r-1))$ چند برابر $(n-1)!$ است؟ (P نماد تبدیل است.)

$$n-1 \quad (4)$$

$$(n-1)^2 \quad (3)$$

$$n+1 \quad (2)$$

$$(n+1)^2 \quad (1)$$

پاسخ تشریحی:

$$P(n+1, r+1) = \frac{(n+1)!}{((n+1)-(r+1))!} = \frac{(n+1)!}{(n-r)!}$$

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}, \quad P(n-1, r-1) = \frac{(n-1)!}{((n-1)-(r-1))!} = \frac{(n-1)!}{(n-r)!}$$

جای‌گذاری در عبارت متن سوال $\rightarrow (n-r)! \left(\frac{(n+1)!}{(n-r)!} + \frac{n!}{(n-r)!} + \frac{(n-1)!}{(n-r)!} \right)$

$$= (n+1)! + n! + (n-1)! = \overbrace{(n+1)n(n-1)! + n(n-1)! + (n-1)!}^{\text{فاکتور از } (n-1)!}$$

$$= (n-1)! (n^2 + n + n + 1) = (n-1)! (n+1)^2$$

گروه آموزشی ماز

۲۰- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «NOTICE» که با حرف N شروع شده و در آن‌ها بین دو حرف N و T حداکثر یک حرف وجود داشته باشد، کدام است؟

$$5! \times 2 \quad (4)$$

$$5! \quad (3)$$

$$4! \times 2 \quad (2)$$

$$4! \quad (1)$$

پاسخ تشریحی:

حالت ۱: (بین N و T دقیقاً ۱ حرف باشد) حرف اول از چپ باید «N» باشد پس حرف سوم حتماً باید «T» باشد و بین آن‌ها یکی از حروف C, I, O و E می‌تواند قرار بگیرد، لذا داریم:

$$N \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} T \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{تعداد جایگشت‌ها} = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 4!$$

حالت ۲: (بین N و T هیچ حرف دیگری نباشد): در این صورت، به شکل زیر خانه‌های خالی را پر می‌کنیم:

$$N \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} T \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{تعداد جایگشت‌ها} = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 4!$$

$$\Rightarrow \text{تعداد کل جایگشت‌ها} = 4! + 4! = 2 \times 4!$$

گروه آموزشی ماز

۲۱- با توجه به ابیات زیر، توضیح کدام گزینه نادرست است؟

«مرا شکستگی پا به آن جناب رساند / فتادگی سر شبنم به آفتاب رساند»
 ندوخته نظر از آفتاب عارض او / اگر چه خانه چشم مرا به آب رساند»

- (۱) بیت اول با «پستی دلیل قرب بود در طریق عشق / این جا پیاده پیش بود از سوارهها» تناسب مفهومی دارد.
 (۲) واژگان غیر فارسی نیز در متن به کار رفته است.
 (۳) آرایه «استعاره، حسن تعلیل و مراعات نظیر» در ابیات یافت می شود.
 (۴) در بیت دوم، شاعر یک بار از آرایه تشبیه استفاده کرده است.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ شیری:

تشبیهات: آفتاب عارض (اضافه تشبیهی) / خانه چشم (اضافه تشبیهی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ هر دو تواضع را لازمه رسیدن به کمال و معشوق می دانند.

تواضع و فروتنی موضوعی مهم در ادبیات فارسی است و تقریباً همواره پسندیده است. در ادب غنایی، آنجا که سخن از ارتباط عاشق و معشوق است، عاشق باید نسبت معشوق فروتن و متواضع باشد. معشوق پادشاهوار است و در دربار سلطان باید فروتنانه رفتار کرد. اشاره به این موضوع گاهی با واژه‌های به ظاهر منفی مثل «پستی» و «شکستگی» انجام می‌شود، اما درواقع همه به «فروتنی» اشاره دارند.

- ۲ در مواردی که شاعر می‌توانسته از واژه‌های فارسی استفاده کند، از واژه‌های غیرفارسی استفاده کرده است؛ مثلاً «جناب، نظر، عارض».
 ۳ استعاره: سر شبنم (اضافه استعاری) / حسن تعلیل: علت به آفتاب رسیدن شبنم افتادگی است. (دلیل اقصای و غیرواقعی) / مراعات نظیر: «شبنم، آفتاب»، «چشم، آب، نظر / عارض، چشم»

گروه آموزشی ماز

۲۲- نوع ادبی ابیات زیر به ترتیب، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف: چو لشکر برون تاخت خشم از کمین / نه انصاف ماند نه تقوی نه دین
 ب: هر چه خواهی کن که ما را با تو روی جنگ نیست / پنجه بر زور آوران انداختن فرهنگ نیست
 ج: چو شب روز شد کس نیامد به جنگ / دو جنگی گرفتند ساز درنگ
 (۱) تعلیمی - غنایی - حماسی
 (۲) حماسی - غنایی - تعلیمی
 (۳) تعلیمی - حماسی - غنایی
 (۴) حماسی - تعلیمی - غنایی

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ شیری:

بیت (الف) حماسی نیست بلکه در آن نکته‌ای رفتاری توصیه می‌شود؛ اگر دقت کنید نهاد گزاره «لشکر از کمین برون تاخت» واژه «خشم» است. شاعر برای مضمون بروز ناگهانی و شدید احساس خشم تصویری با کمک واژه‌های مربوط به سپاه آفریده است. ← این بیت مربوط به ادبیات تعلیمی است.
بیت (ب) خطاب به معشوق است؛ بنابراین در رده ادبیات غنایی جای می‌گیرد.
 حماسی بودن بیت «ج» نیز پیدا و مشخص است.

انواع ادبی:

- در کتاب درسی آمده است: قدیم‌ترین طبقه‌بندی انواع ادبی در یونان باستان صورت گرفته است؛ آن‌ها از چهار نوع حماسی، غنایی، نمایشی و تعلیمی سخن گفته‌اند. این تقسیم‌بندی بیشتر مبتنی بر شعر بود و جنبه محتوایی داشت.
 حال، کمی درباره هر کدام توضیحاتی ارائه می‌کنیم:
 (۱) **حماسی**: معنی اصلی این واژه دلآوری و شجاعت است اما در ادبیات به نوع خاصی از متون ادبی اطلاق می‌شود که در آن‌ها شرح پهلوانی‌های قهرمانان بزرگ و فرابشری، تاریخ مردمان و قوم‌های مختلف و نبردهایی میان حق و باطل دیده می‌شود. این داستان‌ها از زمینه‌ای ملی هم برخوردارند. حماسه ملی ایران «شاهنامه فردوسی» است.
 (۲) **غنایی**: واژه «غنا» اصل به معنی سرود و آواز می‌باشد اما در ادبیات به هر متنی گفته می‌شود که گزارشی از احساسات و عواطف انسان‌هاست. به‌خاطر گستردگی عواطف انسانی مجموعه متون غنایی هم بسیار گسترده و چندبعدی است؛ آثار عاشقانه، عارفانه، اجتماعی، مدحی، سفرنامه‌ای، طنز و هجو، همگی، از زیرشاخه‌های این نوع هستند اما خیلی اوقات منظور افراد از «ادبیات غنایی» همان «ادبیات عاشقانه» است. بسیاری از این آثار «روایی» هستند، یعنی روایتی از یک ماجرا در آن‌ها دیده می‌شود (مثل «خسرو و شیرین».)
 (۳) **نمایشی**: این نوع در ادبیات کهن ایران سابقه‌چندانی ندارد؛ نمایش‌نامه‌های معاصر نمونه‌ای از چنین متونی هستند.

۴) تعلیمی: همان‌طور که از اسمش پیداست، ادبیات تعلیمی به قصد آموزش پدیدآمده‌است. در این متون، اغلب حقایق و اصول اخلاقی، معرفتی و انسانی مطرح می‌شوند. بسیاری از این آثار روایی هستند و از طریق حکایات و تمثیل‌ها نکات و مطالب اخلاقی و معرفتی را بیان می‌کنند. (مثل بوستان سعدی).

گروه آموزشی ماز

۲۳- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر نیست؟

«توانگری بخیل را پسری رنجور بود. نیکخواهان گفتندش: مصلحت آن است که ختم قرآنی کنی یا بذل قربانی. به اندیشه فرو رفت و گفت: مصحف مهجور

اولی تر است که گله دور. صاحب‌دلی بشنید و گفت: ختمش به علت آن اختیار آمد که قرآن بر سر زبان است و زر در میان جان.»

- (۱) کاربرد «را» به معنی «برای» در جمله اول
(۲) حذف افعال به قرینه
(۳) کوتاه و قابل فهم بودن جملات
(۴) لغات کم کاربرد فارسی

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ تشریحی:

لغات کم کاربرد فارسی در متن دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «برای توانگری بخیل پسری رنجور بود» (= وجود داشت)

۲) حذف افعال به قرینه دیده می‌شود: «ختم قرآن کنی از بهر وی یا بذل قربانی [کنی] مصحف مهجور اولی تر که (= از) گله دور [است] قرآن بر سر زبان است و زر در میان جان [است].»

۳) جملات کوتاه است و در متن ایجاز دیده می‌شود.

ویژگی‌های قلمرو زبانی:

چه ویژگی‌هایی «نکات زبانی» به شمار می‌آیند؟ به نکات زیر دقت کنید:

- جمله‌ها: کوتاهی یا بلندی جمله‌ها، ساده یا غیرساده بودن جمله‌ها، حذف اجزای جمله
- خاستگاه واژه‌ها: وجود واژه‌های فارسی، عربی، ترکی یا مغولی
- سابقه واژه‌ها: واژه‌های کهن و مهجور فارسی، تحول معنایی واژه‌ها (کاربردهای معنایی کهن)
- ساختمان واژه‌ها: ساده یا غیرساده بودن واژه‌ها، ترکیب‌سازی
- شبکه معنایی: کاربرد واژه‌هایی که به یک خانواده معنایی بزرگ‌تر تعلق دارند.
- دستور زبان: کاربردهای تاریخی دستور

گروه آموزشی ماز

۲۴- ویژگی سبکی کدام ابیات در مقابل آن‌ها نادرست ذکر شده است؟

الف: به یادگار کسی دامن نسیم صبا

ب: مرا هر آینه روزی تمام کشته ببینی

ج: بر آن کس که بخشش کند گنج خویش

د: بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ

- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - ترکیبی - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ تشریحی:

بیت «ب»: کلمه «قاتل» در این بیت، صفت جانشین اسم شده و برای انسان به کار رفته است.

بیت «د»: فعلی به قرینه حذف نشده است. (دقت کنید کل مصراع اول، نقش «نهادی» دارد).

بررسی سایر موارد:

بیت «الف»: «دامن کسی را گرفتن» و «باد به دست بودن»، کنایه هستند. اولی به معنی «پناه بردن به کسی» و دومی به معنی «خالی بودن دست، کار بی‌پرده کردن».

بیت «ج»: جدانویسی نشانه منفی ساز فعل «ن»: «نه اندیشد» که امروزه می‌نویسیم: نیندیشد

ویژگی‌های قلمرو ادبی:

- چه ویژگی‌هایی در متن از نکات ادبی به شمار می‌آیند؟
- قالب: مثنوی، غزل، قصیده، قطعه، رباعی، دوبیتی، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، چهارپاره و...
 - بهره‌گیری از تمثیل
 - آرایه‌های تشبیه، استعاره، مجاز، کنایه ← بیان
 - آرایه‌های واج‌آرایی، واژه‌آرایی، سجع، موازنه، ترصیع، جناس، اشتقاق ← بدیع لفظی
 - آرایه‌های ادبی مراعات نظیر (شبهه معنایی)، تلمیح، تضمین، تناقض، تضاد، اغراق، ایهام، ایهام تناسب، اسلوب معادله، حسن تعلیل، حس‌آمیزی، لف‌ونشر ← بدیع معنوی
 - موسیقی شعر: وزن عروضی بیت
 - قافیه و ردیف

گروه آموزشی ماز

- ۲۵- موارد زیر به ترتیب، در وصف کدام شاعر یا نویسنده آمده است؟
- فعالیت اصلی وی روزنامه‌نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت.
 - از شاعرانی است که در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود.
 - عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.
 - از شاعران شاخص دوره بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند.
- ۱) ادیب‌الممالک فراهانی - میرزاده عشقی - فرخی یزدی - عارف قزوینی
 - ۲) سید اشرف‌الدین گیلانی - ایرج میرزا - عارف قزوینی - میرزاده عشقی
 - ۳) ادیب‌الممالک فراهانی - ایرج میرزا - عارف قزوینی - فرخی یزدی
 - ۴) سید اشرف‌الدین گیلانی - میرزاده عشقی - فرخی یزدی - میرزاده عشقی

(متوسط - ترکیبی - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ سربینی:

- ادیب‌الممالک فراهانی: فعالیت اصلی وی روزنامه‌نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت.
- ایرج میرزا: از شاعرانی است که در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود.
- عارف قزوینی: عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.
- فرخی یزدی: از شاعران شاخص دوره بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند.

شاعران دوره بیداری:

ایرج میرزا	ادیب‌الممالک فراهانی	محمدتقی بهار
<ul style="list-style-type: none"> • از شاهزادگان قاجاری • سراینده اشعار ساده و روان • به‌کارگیری تعبیرات عامیانه • در طنز، هجو و هزل چیره دست بود. • در ردیف شاعران آزادی‌خواه قرار نمی‌گیرد • به دلیل جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی 	<ul style="list-style-type: none"> • میرزا محمدصادق امیری فراهانی • ملقب به ادیب‌الممالک از سوی مظفرالدین‌شاه • فعالیت اصلی: روزنامه‌نگار • روزنامه مجلس • صاحب دیوان اشعار 	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی عمیق با زبان و ادبیات فارسی کهن • آگاهی از مسائل جامعه • سبک: ترکیب «خراسانی» با «زبان حماسی» • تحقیق، تصحیح، تدریس در دانشگاه، سیاست‌مداری، روزنامه‌نگاری
میرزاده عشقی	عارف قزوینی	فرخی یزدی
<ul style="list-style-type: none"> • شاعر، نظریه‌پرداز، نمایش‌نامه‌نویس، روزنامه‌نگار • سردبیر روزنامه قرن بیستم: افشاگری دربار رجال زمانه • سراینده منظومه «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» 	<ul style="list-style-type: none"> • شاعر و موسیقی‌دان • تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی اثرگذار • مضامین اصلی: ستیز با نادانی، وطن‌پرستی 	<ul style="list-style-type: none"> • تحت‌تأثیر شاعرانی چون سعدی و مسعود سعد • نماینده مردم یزد در مجلس هفتم • حبس و زندان به‌خاطر آزادی‌خواهی

گروه آموزشی ماز

۲۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام یک از قسمت‌های مشخص‌شده، نادرست است؟
 «فن ترجمه از عوامل مؤثر در رشد آگاهی و تحول اندیشه ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود. ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد. از میان مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده در این دوره می‌توان از «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه نام برد که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.»

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ سبکی

ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد.

گروه آموزشی ماز

۲۷- کدام نوع ادبی در دوره بیداری نسبت به سایر انواع، جاذبه کمتری دارد و تنها اثر قابل توجه این دوره تألیف چه کسی است؟

(۲) نمایشنامه‌نویسی - میرزا آقا تبریزی
 (۴) نمایشنامه‌نویسی - ناظم‌الاسلام کرمانی

(۱) تحقیقات ادبی و تاریخی - ناظم‌الاسلام کرمانی
 (۳) تحقیقات ادبی و تاریخی - میرزا آقا تبریزی

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ سبکی

تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر، جاذبه‌ای نداشت. تنها اثر قابل توجه «تاریخ بیداری ایرانیان» تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.

انواع ادبی منثور در دوره بیداری

روزنامه‌نگاری

- صور اسرافیل ← میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل
- نسیم شمال ← سید اشرف‌الدین گیلانی
- بهار ← میرزا یوسف‌خان اعتصامی
- دانشکده / نوبهار ← محمدتقی بهار
- سروش ← دهخدا
- مجلس ← ادیب‌الممالک
- قرن بیستم: میرزاده عشقی

داستان‌نویسی

- شمس و طغرا ← محمدباقر میرزا خسروی
- شمس‌الدین و قمر + داستان باستان ← میرزا حسن‌خان بدیع

ترجمه: سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی (جیمز موریه) ← ترجمه میرزا حبیب اصفهانی

تحقیقات ادبی و تاریخی: تاریخ بیداری ایرانیان ← ناظم‌الاسلام کرمانی

نمایشنامه‌نویسی: نمایش‌نامه‌های میرزا آقا تبریزی

گروه آموزشی ماز

۲۸- در میان عبارات زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؟

- الف: شعرهای سید اشرف‌الدین گیلانی به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «صور اسرافیل» به چاپ می‌رسید.
 ب: فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.
 ج: ایرج میرزا از شعرهای غربی ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود؛ مثنوی «قلب مادر» یکی از آن نمونه‌هاست.
 د: فتحعلی خان صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.

(۴) «ب» و «د»

(۳) «ب» و «ج»

(۲) «الف» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

بررسی سایر موارد:

«الف»: شعرهای سید اشرف‌الدین گیلانی در روزنامه «نسیم شمال» به چاپ می‌رسید.
 «ج»: شعر «قلب مادر» در قالب قطعه سروده شده است.

گروه آموزشی ماز

۲۹- کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم نادرست است؟

- ۱) از انقراض دولت صفویه تا آغاز سلطنت فتحعلی شاه قاجار، رشد و شکوفایی قابل توجهی در تاریخ ادبیات ایران دیده نمی‌شود.
- ۲) با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، شعر دوره بازگشت با انتقاد روبه‌رو شد و شاعران از آن روی گرداندند.
- ۳) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آنکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید تا قابل فهم‌تر باشد و مفاهیم جدید را با زبانی ساده انتقال دهد.
- ۴) در دوره بازگشت، عبدالوهاب نشاط، انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد؛ پس از آن انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی شاه در تهران تشکیل شد.

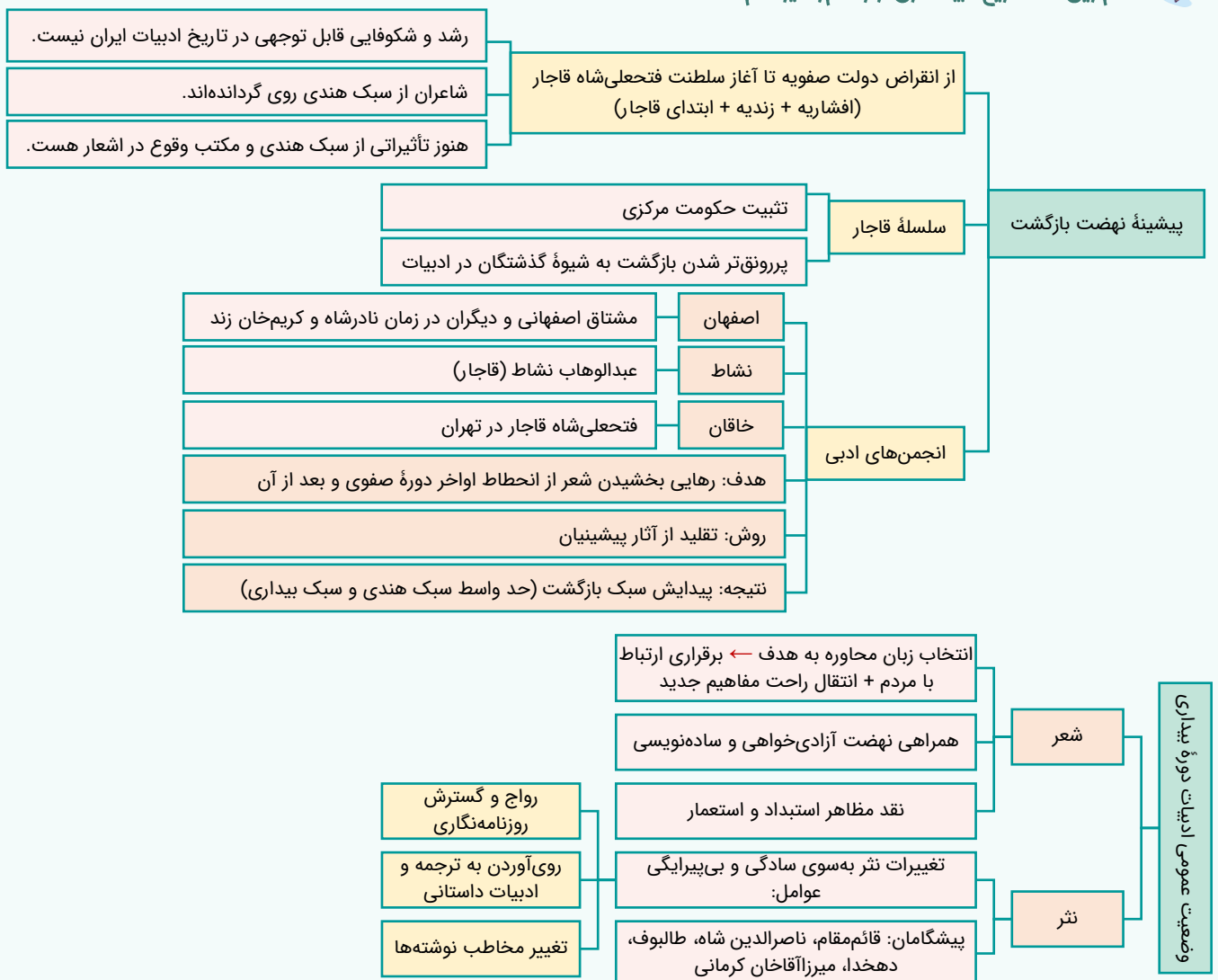
پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ تشریحی:

با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات، پررونق‌تر از گذشته بود.

مهم‌ترین نکات تاریخ ادبیات قرن دوازدهم و سیزدهم:

گروه آموزشی ماز

۳۰- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، چند خطا به چشم می‌خورد؟

«در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند. مجله «بهار» که نشریه‌ای سیاسی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد و پس از آن دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسیدند.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

پاسخ تشریحی:

مجله «بهار» نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد.

گروه آموزشی ماز

۳۱- کدام بیت فاقد «واژه آرای» است؟

(۱) به گلستان رخت بلبل‌ی چو من نبود
 (۲) به کام تو گردن‌ده چرخ بلند
 (۳) خفته خبر ندارد سر بر کنار جانان
 (۴) از شیوه غریب‌نوازی مدار دست

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

بنابراین بیت فاقد واژه آرای است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تکرار «بلبل»
- ۲ تکرار «دور»
- ۴ تکرار «غریب»

اساس «واژه آرای» را بیاموزید:

نکات کتاب درسی: تکرار بر جاذبه، کشش و گوش‌نوازی سخن می‌افزاید. شاعران و نویسندگان متون ادبی از تکرار واژه سود می‌برند. تکرار واژه بر تاثیر آهنگین بیت می‌افزاید.

تعریف: بیتهی دارای واژه آرای یا تکرار است که در آن، حداقل یک واژه بیش از یک بار، بدون تغییر معنایی، آمده باشد.

مثال: یاقوت روان‌بخش تو تا قوت روان است چشم ز غمت چشمه یاقوت روان است (انسانی ۹۵ خارج)
 واژه‌های مختلفی تکرار شده‌اند، اما تکرار بدون تغییر معنایی «یاقوت» در این بیت واژه آرای آفریده است.

گروه آموزشی ماز

۳۲- در کدام بیت هر دو آرایه «واج آرای» و «واژه آرای» دیده می‌شود؟

(۱) همچو ماهی بر آسمان نشاط
 (۲) غریب‌تر ز همه اینکه هرگزت نبود
 (۳) که گفت آن روی شهرآرای بنمای
 (۴) دل بر امید وعده او چون توان نهاد

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - مفهومی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

واج آرای: تکرار واج «ش»
 واژه آرای: تکرار «شعر» و «غیر»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ واج آرای: تکرار واج «آ»
 «ماهی» در مصراع اول به معنای «ماه هستی» و در مصراع دوم به معنای «یک ماهی» است.
 واج آرای: تکرار واج «آ»
 واژه آرای: ندارد.

۳

واج آرایی: تکرار واج «آ»

واژه آرایی: ندارد.

«که» در مصراع اول به معنای «چه کسی» و در مصراع دوم حرف ربط است.

۴

واج آرایی: تکرار واج «د» و «ن»

واژه آرایی: ندارد.

«چون» در مصراع اول به معنای «چگونه» و در مصراع دوم حرف ربط (به معنای «هنگامی که») است.

تله اصلی آرایه «واژه آرایی»:

حتماً دقت کنید که واژه تکرار شده تفاوت معنایی نداشته باشد! تله اصلی آرایه واژه آرایی آن است که طراح از ابیاتی استفاده می‌کند که در آن، واژه‌ای با تغییر معنایی تکرار شده است و تنها در لفظ اشتراک دارند. به این ترتیب، در آن بیت آرایه جناس تام وجود دارد.

گروه آموزشی ماز

۳۳- کدام گزینه در ارتباط با بیت زیر صحیح است؟

«جگرگاہ زمین شد رفته رفته یوسفستانی
ز بس بردند زیر خاک، عشاق آرزویش را»

(۱) آرایه‌های جناس و تضاد به شاعر برای بیان مضمون غم‌انگیز خود کمک کرده است.

(۲) تکرار حرف «ش» بسیار محسوس است و بر جنبه موسیقایی شعر افزوده است.

(۳) وزن و حال‌وهوای کلی این شعر هماهنگ نیستند.

(۴) این بیت فاقد آرایه «واژه آرایی» است.

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

بیت فاقد واژه آرایی است. دقت کنید «رفته رفته» یک واژه است که به عنوان قید مکرر استفاده شده؛ بنابراین تکرار اتفاق نیفتاده است.

آیا با حروف العاقی و مرز واژه‌ها آشنا هستید؟

در هنگام بررسی آرایه واژه آرایی، در عبارتی مثل «مردی غمگین کم‌کم شاداب‌تر گشت تا دیگر، فرقی با همه انسان‌ها نمی‌کرد» باید به چند نکته دقت کنیم:

- «ی» نکره، «-تر» و «-ترین»، علائم جمع مثل «-ان» و «-ها» و «-ات» را در نظر نمی‌آوریم. به این‌ها بگوییم «اتصالات» واژه.

- واژه‌هایی که از تکرار یک واژه ساخته می‌شوند، یک واژه مرکب جدید به شمار می‌آیند و نمی‌توان اجزای آن‌ها را مجدداً بررسی کرد: رفته رفته، کم‌کم، خردخرد، ذره‌ذره ... و

- ضمائر متصل خود واژه‌های مستقلی نیستند و در بررسی واژه آرایی در نظر گرفته نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱

شاعر برای بیان مضمون خود در این بیت از آرایه‌های معنوی همچون استعاره و کنایه استفاده کرده است.

(جگرگاہ زمین: استعاره مکنیه / آرزو را زیر خاک بردن: کنایه)

۲

حرف «ش» با فاصله بسیار تکرار شده و این امر سبب شده تا تأثیری بر جنبه موسیقایی کلام نداشته باشد.

۳

محتوای شعر، غم‌آلود است و شاعر برای بیان این غم از هجاهای بلند و کشیده استفاده کرده است؛ بنابراین وزن و حال‌وهوای این بیت هماهنگ‌اند.

گروه آموزشی ماز

۳۴- آرایه واج آرایی در بیت کدام گزینه گوش‌نواز تر است؟

متحیرم ندانم که تو خود چه نام داری

(۱) ملکا مها نگارا صنما بتا بهارا

باز دارد پیاده را ز سیل

(۲) خواب نوشین بامداد رحیل

بر سر تیر دبیر دفتر و طومار زد

(۳) تا به ورق دست میر کلک دربار زد

ستاره‌ای که ز آفاق دیده می‌آید

(۴) طلوع برکه خورشید تابناک دل است

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

در این بیت واج «ر» ۱۱ بار تکرار شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱

۱۱ بار تکرار مصوت بلند «آ»

۲

۳ بار تکرار مصوت «ب»

۴ ۵ بار تکرار مصوت «ب»

تکرار صامت‌ها از تکرار مصوت‌ها گوش‌نوازتر است.

زیر و بم آرایه «واج‌آرایی»:

نکات کتاب درسی: تکرار بر جاذبه، کشش و گوش‌نوازی سخن می‌افزاید. شاعران و نویسندگان متون ادبی از تکرار واج سود می‌برند. واج‌آرایی تکرار یک واج (صامت یا مصوت) در سخن است، به‌گونه‌ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید.

تعریف: بیتهای دارای واج‌آرایی است که یک واج حداقل ۳ بار تکرار شده باشد، به‌گونه‌ای که نزدیک به یک‌دیگر اتفاق افتد تا بر موسیقی بیت بیفزاید.

مثال: موسم گل نبود توبه عشاق درست / توبه یعنی چه؟ بیا باده بیار ای ساقی (انسانی ۹۵ داخل)

در این بیت، شاعر مصوت بلند «آ» را تکرار کرده است.

مثال: همه سرسبزی سودای رخت می‌خواهم / که همه عمر من اندر سر آن سودا شد (انسانی ۹۳ خارج)

در این بیت، شاعر صامت‌های «س» و «ر» را تکرار کرده است.

نکته: به تکرار مصوت کوتاه «ب» «تتابع اضافات» گفته می‌شود. **نمونه‌ای از شاعر معاصر، مهدی اخوان‌ثالث:**

«ای تکیه‌گاه و پناه

زیباترین لحظه‌های

پر عصمت و پر شکوه

تنهایی و خلوت من!

ای شط شبرین پر شوکت من!

نکته: در واج‌آرایی، آوا و تلفظ واژه‌ها از املاهای آن‌ها مهم‌تر است. در مصراع «صدای سم سمنند سپیده می‌آید»، علاوه بر تکرار مصوت کوتاه /بـ/، تکرار صامت /س/ هم به گوش می‌آید.

گروه آموزشی ماز

۳۵- در کدام بیت از آرایه «واژه‌آرایی» بیش‌تر استفاده شده است؟

۱) پری رویا چرا پنهان شوی از مردم چشمم
 ۲) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا
 ۳) سر بنه گر سر میدان ارادت داری
 ۴) مهر جانان چون روان اندر تن من شد روان

۱) پری را خاصیت آنست کز مردم نهان باشد
 تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی
 ناگزیرست که گویی بود این میدان را
 از تنم بیرون نیامد مهر او جز با روان

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

تکرار «مهر» و «روان». («روان» اول با «روان» سوم در یک معنا به‌کاررفته است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فاقد تکرار «مردم» در مصراع اول به معنای «مردمک چشم» و در مصراع دوم به معنای «انسان» است.

۲) فاقد تکرار «قلب» در مصراع اول به معنای «مرکز سپاه» و در مصراع دوم به معنای «دل» است.

۳) تکرار «میدان» «سر» اول به معنای «عضو بدن» و در «سر» دوم به معنای «قصد و اندیشه» است.

تکرار حروف را معمولاً به شمار نمی‌آوریم، چون چندان موسیقی‌آفرین و زیبایی‌بخش نیست. تنها در صورتی که در هیچ گزینه‌ای به هیچ شکلی، واژه‌آرایی معمول و معقولی نبود، تکرار حروف را در نظر داشته باشید.

گروه آموزشی ماز

۳۶- در همه ابیات لحن و آهنگ حماسی برای بیان شدت جنگ استفاده شده است، به‌جز:

۱) به روز بزم کند خوی تو ز حنظل شهید
 ۲) سر تاجور ز آن تن پیلوار
 ۳) نخست اندر آمد به گرز گران
 ۴) چنان تیره شد روز روشن ز گرد

۱) به روز بزم کند خوی تو ز شهد شرنگ
 به خنجر جدا کرد و برگشت کار
 همی کوفت چون پتک آهنگران
 تو گفتی که خورشید شد لاجورد

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - عروض و قافیه)

پاسخ تشریحی:

در بیت‌های «۲»، «۳» و «۴» علاوه بر این‌که از لحن و وزنی تند و ضربی استفاده شده است، ترکیباتی مانند «جدا کردن سر از تن»، «کوفتن با گرز و پتک» و «تیره‌شدن روز به خاطر گرد برخاسته از جنگ» به خوبی شدت جنگ را نشان داده‌اند، اما در گزینه «۱» لحن و آهنگ بیت بسیار ملایم است نه تند و ضربی!

همچنین شاعر در این بیت در ستایش ممدوح خود می‌گوید: «به هنگام مهمانی، خوی تو گیاه تلخ را شیرین می‌کند و در روز جنگ خشم تو از عسل، زهر می‌سازد.» بنابراین، سخنی از شدت جنگ در میان نیست.

وزن‌های تند و کوبنده مناسب نوع ادبی «حماسه» هستند. حماسه‌های کهن فارسی معمولاً به وزن «فعلون فعلون فعلون فعل» سروده شده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۳۷- کدام گزینه در ارتباط با سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی درست است؟

- (۱) لحن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود.
 (۲) بدون وزن کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت.
 (۳) لحن به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.
 (۴) وزن امری غیرحسی است و وسیله ادراک وزن، زبان است.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - عروض و قافیه)

پاسخ شریعی:

درباره تأثیر وزن در شعر، می‌توان گفت: پس از عاطفه مهم‌ترین و مؤثرترین عامل، «وزن» است. بدون وزن کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ **وزن ادراکی** است که از احساس نظم حاصل می‌شود.

۳ **وزن و آهنگ** به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.

۴ وزن امری **حسی** است و وسیله ادراک وزن، **حواس** ماست.

معرفی همه سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار شعر:

تعاریف مهم درس دوم علوم و فنون ادبی پایه دهم:

عوامل پیدایش شعر: اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر، عاطفه است. شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از زبان کمک می‌گیرد و واژه‌هایی را برمی‌گزیند که با قرار گرفتن در کنار هم، آهنگی خاص را پدید آورند. وزن و آهنگ به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کنند.

تعریف وزن: وزن، ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. وزن، امری حسی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود ندارد؛ وسیله ادراک وزن، حواس ما است

کاربرد و تأثیر وزن: پس از عاطفه مهم‌ترین و مؤثرترین عامل، «وزن» است. بدون وزن، کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت. اصولاً آنتظاری که آدمی از شعر دارد، این است که بتواند آن را زمزمه کند و علت این‌که شعر را بیش‌تر از نثر می‌خواند، همین شوق به زمزمه و آوازخوانی است. وزن در شعر، جنبه تزیینی ندارد؛ بلکه جزء طبیعت شعر است.

گروه آموزشی ماز

۳۸- حال و هوای حاکم بر فضای کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) دل تو باد سوی لپو و چشم سوی نگار
 (۲) بیا که دیده به روی تو می‌شود روشن
 (۳) ای ابر بهمنی که به چشم من اندری
 (۴) زیر هر گلبن نشسته ماه‌رویی زهره‌رخ
- دو گوش سوی سماع و دو دست سوی مدام
 بیا که زنده به بوی تو می‌شود ارواح
 تن زن زمانکی و بیاسای و کم‌گری
 چنگ عشرت می‌نوازد از پی خاقان ما

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - مفهومی - عروض و قافیه)

پاسخ شریعی:

فضای حاکم بر بیت گزینه «۳»؛ فضای غم و اندوه است، در حالی که در سه بیت دیگر مفهوم شادی نمایان است.

گروه آموزشی ماز

۳۹- در همه گزینه‌ها هماهنگی وزن شعر با محتوای آن دیده می‌شود؛ به جز:

- (۱) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می‌زندگی خواهی
 (۲) جز ناله کسی همدم من نیست ز مردم
 (۳) ز دی هرگز نیارد یاد و از فردا ندارد غم
 (۴) چو مردان بشکن این زندان یکی آهنگ صحرا کن
- که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما
 جز سایه کسی هم‌ره من نیست ز اصحاب
 دل اندر دلفریب نقد و اندر ما حضر بندد
 به صحرا درنگر آن گه به کام دل تماشا کن

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - مفهومی - عروض و قافیه)

پاسخ شریعی:

مضمون اندوهناک و غم‌انگیز این بیت به وسیله آهنگ و وزن ضربی و شاد بیان شده است.

در سایر گزینه‌ها شعر با موضوع وعظ و نصیحت سروده شده است و زبان و وزن آرام و متین آن یا یکدیگر منطبق‌اند.

گروه آموزشی ماز

۴۰- کدام گزینه با آهنگ و موسیقی متفاوت سروده شده است؟

(۱) بگیرد به برشان چو شد نیم‌مست	بدین گونه مهمان نباید به دست
(۲) چو شد رام گیتی دوان کندرو	برون آمد از پیش سالار نو
(۳) ترا دشمن آمد به گه برنشست	یکی گرزۀ گاوپیکر به دست
(۴) خرم دل آن‌که زین جهان زود برفت	و آسوده کسی که خود نیامد به جهان

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - عروض و قافیه)

در بیت گزینه «۴» وزنی نرم و آرام به گوش می‌رسد که با محتوای تعلیمی آن هماهنگ است. در ابیات سایر گزینه‌ها، وزن و آهنگ کوبنده، متناسب با محتوای حماسی ابیات است.

گروه آموزشی ماز

۴۱- کدام گزینه با «دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشۀ بامی که پریدیم پریدیم» تقابل مفهومی دارد؟

(۱) چو صبرم از تو میسر نمی‌شود چه کنم	به خشم رفتم و باز آمدم به مسکینی
(۲) تو آن خجسته همای بلند پروازی	که در هوای تو پر می‌زند کبوتر دل
(۳) فارغ است از غم عالم دل آزاده ما	در حرم، وحشت صیاد، کبوتر نکشد
(۴) مرغ محنت، بال طاووسان بختم کنده بود	مرغ دولت چون برون آورد پر، باز آمدم

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - قرابت معنایی)

در بیت صورت سؤال، شاعر یا عاشق می‌گوید: دل من مثل کبوتر نیست که اگر برود، بازگردد؛ یعنی اگر بروم دیگر برنخواهم گشت! کاملاً برعکس در گزینه «۱» شاعر عاشق با خشم و عصبانیت از پیش معشوق رفته اما چون نتوانسته دوری او را تحمل کند، برگشته است!

رابطه میان عاشق و معشوق:

در اغلب دوره‌های ادبیات فارسی، عاشق خود را فروتر از معشوق می‌داند؛ معشوق همچون «پادشاه» یا «معبودی» ستودنی، بی‌نظیر، فرمان‌روا و بی‌عیب است. عاشق تسلیم معشوق می‌شود، هرچه از او بشنود تنها بر آتش عشق او افزوده می‌شود (هرچه از دوست رسد نیکوست). با این حال، در دوره‌ای موسوم به «مکتب وقوع» یا واسوخت شعر فارسی به نوعی واقع‌گرایی روی می‌آورد و این رابطه را واقعی‌تر توصیف می‌کند تا آن‌جا که در این راه، عملاً به ذم و سرزنش معشوق می‌رسد.

به ابیات زیر از وحشی بافقی دقت کنید:

«روزگاری، من و دل، ساکن کویی بودیم	ساکن کوی بت عربده‌جویی بودیم
عقل و دین باخته، دیوانه رویی بودیم	بسته سلسله سلسله مویی بودیم
کس در آن سلسله، غیر از من و دل، بند نبود	
یک گرفتار از این جمله که هستند، نبود	
نرگس غمزه‌زنش، این‌همه بیمار نداشت	سنبل پُرشکنش، هیچ گرفتار نداشت
این‌همه مشتری و گرمی بازار نداشت	یوسفی بود ولی هیچ خریدار نداشت
- عاشق گاهی با معشوق اتمام حجت می‌کند و به او یادآوری می‌کند که «در وفا بکوشد» و گرنه او نیز ماندنی نیست.

به ابیات زیر دقت کنید:

«ما چون ز دری پای کشیدیم، کشیدیم	امید ز هر کس که بریدیم، بریدیم
رم‌دادن صید خود از آغاز غلط بود	حالا که ماندی و رمیدیم، رمیدیم»
«مرنجان دلم را که این مرغ وحشی	ز بامی که برخاست مشکل نشیند»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ فقط با یاد معشوق است که دل عاشق می‌تپد.

۳ بی‌تعلقی نسبت به مادیات دنیوی

۴ دوری بودن از معشوق به علت رنج و محنت و بازگشتن به سوی او به دلیل برخورداری از بخت نیک

گروه آموزشی ماز

۴۲ - کدام بیت مفهومی متفاوت با سایر ابیات دارد؟

- (۱) با درد تو کس منت مرهم نپذیرد
 (۲) مرض عشق مرا عرضه مده پیش طبیب
 (۳) دردی است درد عشق که درمان پذیر نیست
 (۴) از چاره درد عشق یکی می‌شود هزار
- با وصل تو کس ملکت عالم نپذیرد
 که به درمان من سوخته دل درماند
 از جان گزیر هست و ز جانان گزیر نیست
 بیچاره آن کسی که شود چاره‌جو مرا

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ شریعی

مفهوم محوری این گزینه ترجیح درد عشق بر درمان است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها درمان ناپذیری درد عشق است.

درد عشق:

درباره درد عشق چند بن‌مایه و مضمون تکرارشونده مهم وجود دارد که باید به آن دقت کنید.

- (۱) عشق هم درد و هم درمان است: عشق در ادبیات فارسی وضعیتی متناقض است که هم در وجود عاشق درد می‌آفریند و هم مایه تسکین آن درد، همان درد و همان معشوق در دافربین است. «آب آتش فروز عشق آمد / آتش آب‌سوز عشق آمد»
- (۲) درد عشق بی‌درمان است: این مضمون ممکن است در تعارض با مضمون قبلی باشد (و البته اگر باشد، ایرادی ندارد. ادبیات فارسی پر از زاویه‌دیدهای مختلف به موضوعات یکسان است) اما در واقع تعارضی وجود ندارد. اگر تنها درمان عشق «درد» عشق باشد، آیا واقعا آن درمان یک درمان حقیقی است؟ آیا نمی‌توان گفت که به یک معنی، درد عشق عملاً درمانی ندارد؟
- «دردی است غیر مردن کآن را دوا نباشد
 پس من چگونه گویم کاین درد را دوا کن؟»
- (۳) درد عشق را به محرمان گفتن: عشق شرایطی نیست که هر کسی بتواند آن را بفهمد؛ بنابراین از درد عشق تنها با محرمان و دردکشیدگان دیگر می‌توان سخن گفت. انسان‌های عاقل و ناصح درکی از عاشقی ندارند.
- «در پیش بی‌دردان چرا فریاد بی‌حاصل کنم؟
 گر شکوه‌ای دارم ز دل، با یار صاحب‌دل کنم»

گروه آموزشی ماز

۴۳ - همه ابیات با «در کمترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» تناسب مفهومی دارند، به جز:

- (۱) سعدی که داد وصف همه نیکوان بداد
 (۲) خود دست و پای فهم و بلاغت کجا رسد
 (۳) طریق اهل نظر خامشی و حیرانی است
 (۴) شوری ز وصف روی تو در خانگه فتاد
- عاجز بماند در تو زبان فصاحتش
 تا در بحار وصف جلالت کند شنا
 که در نهایت وصفت نمی‌رسد تحسین
 صوفی طریق خانۀ خمار برگرفت

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ شریعی

در گزینه ۴ شاعر به این نکته پرداخته که وصف یار، باعث پدید آمدن شور و شوق در خانقاه صوفیان می‌شود، اما مفهوم سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال «ناتوانی در وصف» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ سعدی [کسی است] که داد وصف همه نیکوان داد (= حق مطلب را درباب توصیف همه زیارویان ادا کرد)، [اما] در (= درباره) تو، زبان فصاحتش عاجز بماند.
- ۲ دست و پای فهم و بلاغت (= توان و امکانات عقل و بیان) کجا رسد؟ (= چقدر تواناست؟) تا در بحار وصف جلالت (= تا در دریای وصف شکوه تو) شنا کند؟
- ۳ طریق اهل نظر (= شیوه و منش صاحب‌نظران و بینندگان حقیقی) خامشی و حیرانی است؛ که تحسین (= بیان کردن حسن و زیبایی تو) در نهایت وصفت نمی‌رسد (= امکان رسیدن به منتهای توصیف تو را ندارد).

گروه آموزشی ماز

۴۴ - مفهوم کدام بیت ناقض سایر ابیات است؟

- (۱) مصر را شوق وطن کرد به یوسف زندان
 (۲) هر قدم چاهی است از چسم حسودان پر ز تیغ
 (۳) چون ز نسیان یاد کنعان را نیندازد به چاه؟
 (۴) پیر کنعان نه غلط باخت که بینش را باخت
- گرچه از چاه حسد خاک وطن خالی نیست
 دامن از خاک وطن چون ماه کنعان چیدنی است
 این نوازش‌ها که ماه مصر از اخوان دیده است
 واکنند چند کسی چشم به دیدار وطن؟

(دشوار - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ سریعی!

مفهوم گزینه ۱ ستایش وطن و وطن دوستی است: شوق وطن، باعث شده مصر در نظر یوسف همانند زندان باشد، هر چند وطن هم خالی از مشکلات نیست، اما مفهوم سایر گزینه‌ها «ترجیح غربت بر وطن» است.

مفهوم گزینه ۳: چطور با این همه لطف و نوازش! که یوسف از برادرانش دید، یاد کنعان (= وطن) را به چاه نیندازد و آن را فراموش نکند؟

گروه آموزشی ماز

۴۵- همه گزینه‌ها با «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها» تناسب دارند، به جز:

سوخته داند که چیست پختن سودای خام
 زحمت اشتر کسی داند که او باری کشد
 مستی است که از خویش خبر هیچ ندارد
 به شب چه می‌گذراند علی‌الخصوص غریب

۱) هر که در آتش نرفت بی‌خبر از سوز ماست
 ۲) ماه در محمل چه داند از گرانی دلم؟
 ۳) آسوده درین غمکده از شورش آیام
 ۴) به ناز خفته چه داند که دردمند فراق

(متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ سریعی!

در این بیت شاعر به ستایش سرمستی عاشقانه پرداخته و می‌گوید: انسان سرمستی که از خود بی‌خبر است، از شورش آیام آسوده است، اما مفهوم سایر ابیات مانند بیت صورت سؤال این است که «کسی که درد نکشیده، حال گرفتاران را درک نمی‌کند.»

گروه آموزشی ماز

۴۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از ویژگیهای کنش است؟

- زهرا به زبان فرانسه تسلط دارد و می تواند با آن زبان سخن بگوید.
- زیبا هفته آینده امتحان ریاضی دارد، او تصمیم گرفته در این هفته تمام تمرینات کتاب را حل کند.
- زهره می خواهد آخر هفته با دوستانش برای گردش به جنگل برود.
- فاطمه در هنگام وارد شدن به فروشگاه، کودکی را می بیند و با مهربانی به او لبخند می زند.

- (۱) آگاهانه - هدفدار - ارادی - معنادار
(۲) معنادار - ارادی - هدفدار - آگاهانه
(۳) آگاهانه - ارادی - هدفدار - معنادار
(۴) معنادار - هدفدار - ارادی - آگاهانه

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - مفهومی - ۱۰۰۱)

بررسی موارد:

- تسلط به زبان فرانسه و سخن گفتن با آن ← آگاهانه
- تصمیم گرفتن به تمرین برای امتحان ریاضی ← ارادی
- رفتن به جنگل برای گردش ← هدفدار
- لبخند زدن به کودک ← معنادار

ویژگیهای کنش:

۱_ آگاهانه ۲_ ارادی ۳_ هدفدار ۴_ معنادار

گروه آموزشی ماز

۴۷- «احمد در حیاط مدرسه با دوستانش در حال انجام بازی فوتبال است. در یک صحنه احمد به طور اتفاقی و ناخواسته با بازیکن تیم حریف برخورد می کند.

بازیکن تیم حریف با عصبانیت به سمت احمد حمله ور می شود. احمد از او عذرخواهی کرده و او را به آرامش دعوت می کند. تماشاگران با دیدن این صحنه، احمد را مورد تشویق قرار می دهند و بلافاصله آرامش به زمین مسابقه حاکم می شود.»

در متن بالا به ترتیب «پیامد غیرارادی» و «پیامد ارادی» کنش احمد کدام است؟

- (۱) جلوگیری از درگیری و ایجاد آرامش - ایجاد امنیت و آرامش در زمین مسابقه
- (۲) مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران - دعوت کردن بازیکن حریف به آرامش
- (۳) مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران - کنترل خشم
- (۴) حاکم شدن آرامش به زمین مسابقه - مورد تشویق قرار گرفتن از طرف تماشاگران

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - ۱۰۰۱)

بررسی گزینه ها:

- ۱ پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - پیامد غیرارادی
- ۲ پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر
- ۳ پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران - کنش است.
- ۴ پیامد غیرارادی - پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران

پیامدهای کنش:

ارادی: ۱_ وابسته به اراده کنشگر
۲_ وابسته به اراده دیگری
غیرارادی: قطعی

گروه آموزشی ماز

۴۸- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام نوع کنش مطابقت دارد؟

- فکر کردن درباره چگونگی برگزاری مراسم تولد
 - گوش دادن دانش آموز به درس دادن معلم
 - روشن کردن تلویزیون
 - خندیدن هنگام تماشای فیلم کمدی
- (۱) کنش فردی - کنش بیرونی - کنش اجتماعی
(۲) کنش درونی - کنش اجتماعی - کنش فردی - کنش بیرونی
(۳) کنش فردی - کنش اجتماعی - کنش درونی - کنش بیرونی
(۴) کنش درونی - کنش بیرونی - کنش فردی - کنش اجتماعی

(دشوار - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

- فکر کردن درباره چگونگی برگزاری مراسم تولد ← کنش درونی
- گوش دادن دانش آموز به درس دادن معلم ← کنش اجتماعی
- روشن کردن تلویزیون ← کنش فردی
- خندیدن هنگام تماشای فیلم کمدی ← کنش بیرونی

انواع کنش:

- کنش درونی ← در درون فرد کنشگر رخ می‌دهند و دیده نمی‌شوند.
- کنش بیرونی ← نمود بیرونی دارند و قابل مشاهده هستند.
- کنش فردی ← کنشگر در انجام آن هیچ توجهی به سایر افراد ندارد.
- کنش اجتماعی ← کنشگر آن را با توجه به دیگران انجام می‌دهد.

در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۴۹- «هنگامی که فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه کند و فرد دیگری وارد شود، او برای رعایت حقوق دیگری باید آرام مطالعه کند.» در

این متن به ترتیب چه مواردی شکل گرفته‌اند؟

- (۱) کنش اجتماعی - تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار
 (۲) کنش فردی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک نماد
 (۳) کنش فردی - تحقق یک نماد - پیدایش یک هنجار
 (۴) کنش اجتماعی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش

(دشوار - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ سبزی:

- با وارد شدن فرد دیگری ← تبدیل شدن کنش فردی به کنش اجتماعی
- رعایت حقوق دیگری ← تحقق یک ارزش
- آرام مطالعه کردن در حضور دیگران ← پیدایش یک هنجار

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شود.

گروه آموزشی ماز

۵۰- عبارت درست درباره «تفاوت میان موجود زنده و جهان اجتماعی» کدام است؟

- (۱) عضویت اعضا در بدن موجود زنده و نظم آن‌ها اعتباری است و جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی است.
 (۲) جهان اجتماعی و نظم آن با آگاهی و اراده انسان‌ها و عضویت اعضا در بدن موجود زنده با آگاهی و اراده اعضا شکل می‌گیرد.
 (۳) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با قرارداد انسان‌ها به وجود می‌آید و عضویت اعضا در بدن موجود زنده با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.
 (۴) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی و آگاهی اعضا در بدن موجود زنده نوعی آگاهی مشترک است.

(دشوار - خط به خط - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ سبزی:

عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید و عضویت اعضا در بدن موجود زنده با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) عضویت اعضا در بدن موجود زنده و نظم آن، تکوینی است؛ جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری است.
 ۲) جهان اجتماعی و نظم آن با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد و عضویت اعضا در بدن موجود زنده بر اساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید.
 ۴) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

گروه آموزشی ماز

۵۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از پدیده‌های جهان اجتماعی است؟

- طوفان
- جنگ
- ترافیک
- دریا

(۲) اعتباری - اعتباری - اعتباری - تکوینی - تکوینی
(۴) اعتباری - تکوینی - تکوینی - اعتباری

(۱) تکوینی - اعتباری - اعتباری - اعتباری - تکوینی
(۳) تکوینی - تکوینی - اعتباری - اعتباری

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - ۱۰۰۳)

بررسی موارد:

- طوفان و دریا ← پدیده‌های تکوینی
- جنگ و ترافیک ← پدیده‌های اعتباری

پدیده‌های جهان اجتماعی:

پدیده‌های تکوینی ← انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. مثال: سیل، خشکسالی، شیطان ...

پدیده‌های اعتباری ← کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها. مثال: خانواده، تیم ورزشی، کلاس و ...

گروه آموزشی ماز

۵۲- درستی و نادرستی عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

- پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
- کنش اجتماعی خردترین پدیدهٔ اجتماعی است که آثار و پیامد سایر پدیده‌های اجتماعی می‌باشد.
- اگر پدیدهٔ اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.
- اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند.

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست
(۴) درست - نادرست - نادرست - درست

(۱) درست - نادرست - درست
(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - ۱۰۰۱)

بررسی سایر موارد:

- کنش اجتماعی خردترین پدیدهٔ اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن می‌باشند.
- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.

اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

گروه آموزشی ماز

۵۳- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- کدام دسته از پیامدها نتیجهٔ طبیعی کنش هستند؟
- هنجار اجتماعی چیست؟
- ارزش‌ها و هنجارها به ترتیب از چه جنسی هستند؟
- چه زمانی جهان اجتماعی یک نسل فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود؟
- (۱) ارادی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن - هدف و مقصود، وسیله و روش - عدم توانایی انتقال فرهنگ به نسل بعد از خود
- (۲) غیرارادی - شیوهٔ انجام کنش اجتماعی - هدف و مقصود، وسیله و روش - ناتوانی در حفظ فرهنگی خود
- (۳) غیرارادی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن - وسیله و روش، هدف و مقصود - عدم انتقال فرهنگ به نسل بعد از خود
- (۴) ارادی - شیوهٔ انجام کنش اجتماعی - وسیله و روش، هدف و مقصود - ناتوانی در حفظ فرهنگ خود

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - ترکیبی - ۱۰۰۱)

بررسی موارد:

- پیامدهای غیرارادی کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجهٔ طبیعی کنش‌اند.
- هنجار اجتماعی شیوهٔ انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.
- هر گاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

به کنش اجتماعی و پیامدهای آن «پدیده اجتماعی» می‌گویند.

گروه آموزشی ماز

۵۴- به ترتیب کدام مورد درباره دانش عمومی درست است و در مورد دانش علمی درست نیست؟

- (۱) بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم - آسیب‌ها و اشکالات راه یافته به دانش عمومی را شناسایی می‌کند.
- (۲) با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند - از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع می‌کند.
- (۳) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست که درباره آن کمتر می‌اندیشیم - برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است که همواره از آن استفاده می‌کند.
- (۴) هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد این نوع دانش درباره آن نیز فراهم می‌گردد - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای آن در اختیار ما قرار می‌دهد.

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - خط به خط - ۱۲۰۱)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ دانش عمومی - دانش علمی
- ۲ دانش علمی - دانش علمی
- ۳ دانش عمومی - دانش عمومی
- ۴ دانش علمی - دانش عمومی

انواع دانش:

- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
- درباره آن کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.
- در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.
- برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است.
- همواره از آن استفاده می‌کنیم اما اغلب متوجه آن نیستیم و از اهمیت آن غافل هستیم.
- جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم آن را در اختیار ما قرار می‌دهد.

دانش علمی:

- با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید.
- عمیق و دقیق است.
- کسی که این دانش علمی را دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
- آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه یافته‌اند، شناسایی می‌کند.
- بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
- با تلاش برای حل مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۵۵- عبارت درست در رابطه با «تعارض دانش علمی و دانش عمومی» کدام است؟

- (۱) اعضای جهان اجتماعی، برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند و این تعارض‌ها، همواره با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.
- (۲) جهان متجدد، فقط علوم تجربی را دانش علمی می‌داند، وقتی این رویکرد به جوامعی که علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی را هم معتبر می‌دانند، سرایت کند، در این جوامع تعاریف متفاوتی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آید.
- (۳) زمانی که ارتباط دو سویه دانش علمی و دانش عمومی قطع شود؛ دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت می‌کند، اما دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند و توان لازم برای حل مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.
- (۴) ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی در کشور ما در ارتباط با حل این تعارضات مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی دیگران و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد و دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

(دشوار - خط به خط - ۱۴۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ سبزی:

جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند؛ مثلاً جهان متجدد، بر اساس هویت دنیوی خود، فقط علوم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بیند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ این تعارض‌ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر حل می‌شوند.

۳ دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

۴ ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.

ویژگی علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) باید این باشد که از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

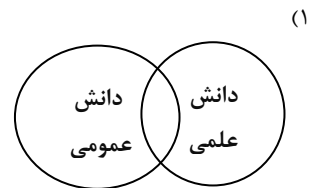
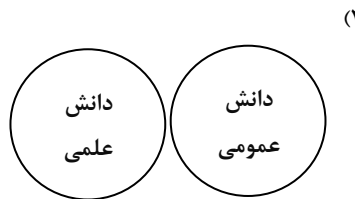
گروه آموزشی ماز

۵۶- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام یک از اشکال مربوط به رابطه دانش عمومی و دانش علمی ارتباط دارد؟

الف: برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.

ب: دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

ج: دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

(۲) (ب - ۳)، (ج - ۲)، (الف - ۱)

(۴) (الف - ۳)، (ب - ۲)، (ج - ۱)

(۱) (ج - ۳)، (ب - ۱)، (الف - ۲)

(۳) (ج - ۲)، (الف - ۳)، (ب - ۱)

(دشوار - مفهومی - ۱۴۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

«الف» ← ۳

«ب» ← ۱

«ج» ← ۲

رابطه دانش عمومی با دانش علمی:

دیدگاه اول:

تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست.

دانش علمی ← از راه دانش و تجربه، دانش عمومی ← از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

دانش علمی ← راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر، دانش عمومی ← از ارزش ناچیزی برخوردار است.

دیدگاه دوم:

در تقابل با رویکرد اول است و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.

این ادعا که دانش علمی ← راه کشف واقعیت و دانش عمومی ← دانش حاصل از زندگی است را انکار می‌کند.

برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.

- دانش عمومی را پایه و اساس هر گونه دانش از جمله دانش تجربی می‌داند.

- در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

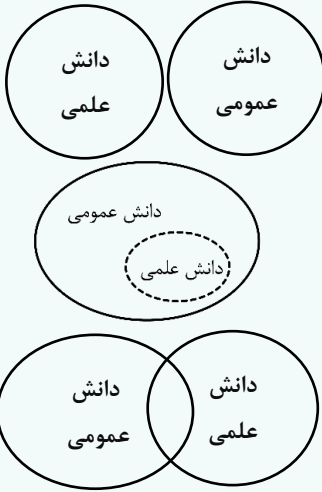
دیدگاه سوم:

دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فرا تجربی (عقلانی و وحیانی) را شامل می‌شود.
 - دانش عمومی غیرموتق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح وجود دارد.
 دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.
 دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند.
 هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

دیدگاه اول:

دیدگاه دوم:

دیدگاه سوم:

گروه آموزشی ماز

۵۷- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام علم مطابقت دارد؟

- بحث درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن
 - نمونه‌ای از علوم اجتماعی
 - جزء علوم انسانی نبودن، علی‌رغم بحث درباره انسان
 - مطالعه درباره کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن
- (۱) علوم اجتماعی - روان‌شناسی - روان‌شناسی - علوم اجتماعی
 (۲) علوم انسانی - جامعه‌شناسی - پزشکی - علوم اجتماعی
 (۳) علوم اجتماعی - جامعه‌شناسی - روان‌شناسی - علوم انسانی
 (۴) علوم انسانی - روان‌شناسی - پزشکی - علوم انسانی

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط - ۱۴۰۲)

بررسی موارد:

- علوم انسانی درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کند.
- جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است.
- علوم پزشکی با آن که درباره انسان بحث می‌کند، جزء علوم انسانی نیست.
- علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند.

علم پزشکی به بدن انسان و سلامتی و بیماری آن مرپردازد ولی جزء علوم طبیعی محسوب می‌شود.

روان‌شناسی جزء علوم انسانی است.

گروه آموزشی ماز

۵۸- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- دانش تاریخ زیر مجموعه کدام دسته از علوم قرار می‌گیرد؟
 - شناخت کدام مورد بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست؟
 - کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت در یک کشور زمینه فعالیت کدام علم را فراهم می‌کند؟
 - آنچه که افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی و مطالعات خود می‌آموزند، چه نام دارد؟
- (۱) علوم انسانی - اراده - علوم اجتماعی - ذخیره دانشی
 (۲) علوم اجتماعی - اراده - روان‌شناسی - ذخیره آگاهی
 (۳) علوم انسانی - کنش - جامعه‌شناسی - ذخیره دانشی
 (۴) علوم اجتماعی - کنش - جمعیت‌شناسی - ذخیره آگاهی

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - ترکیبی - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی موارد:

- دانش تاریخ، زیر مجموعه علوم اجتماعی قرار می گیرد.
- شناخت کنش بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست.
- کاهش یا افزایش جمعیت در یک کشور می تواند زمینه فعالیت و رشد علم جمعیت شناسی را فراهم کند.
- هر آنچه افراد از تجربه های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه ای، دانشگاهی و... می آموزند، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن را شکل می دهد.

دانش های مختلف مرتبط با علوم طبیعی، علوم انسانی و علوم اجتماعی:

- شیمی و فیزیک ← علوم طبیعی
- روان شناسی و اخلاق ← علوم انسانی
- مردم شناسی و تاریخ ← علوم اجتماعی

گروه آموزشی ماز

۵۹- علت «اهمیت علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی»، «فراهم آمدن فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان» و «پیچیده تر بودن پیش بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی» به ترتیب، کدام است؟

- ۱) کمک به انسان ها برای استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی - شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی
- ۲) آگاهی دادن به انسان درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری - داوری علوم اجتماعی درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها - آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی
- ۳) آگاهی دادن به انسان درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری - شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - شناخت پدیده های اجتماعی توسط علوم اجتماعی
- ۴) کمک به انسان ها برای استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی - داوری علوم اجتماعی درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها - شناخت پدیده های اجتماعی توسط علوم اجتماعی

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - مفهومی - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

- علوم اجتماعی درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری به انسان ها آگاهی می دهند و به آن ها کمک می کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند. از این رو علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.
- علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها، فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می آورند.
- به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی، پیش بینی در علوم اجتماعی پیچیده تر از علوم طبیعی است.

بررسی گزینه ها:

- ۱ درست - نادرست - درست
- ۲ درست - درست - درست
- ۳ درست - نادرست - نادرست
- ۴ درست - درست - نادرست

علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن ها را می دهد.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده های اجتماعی، به انسان ها امکان می دهند که آثار و پیامدهای پدیده های اجتماعی را پیش بینی کنند.

گروه آموزشی ماز

۶۰- در بین عبارتهای زیر، کدام موارد درباره فواید علوم طبیعی نادرست است؟

- الف: نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش های ابزاری
 ب: پیش بینی کنش ها و پیامدهای آن ها برای پیشگیری
 ج: پیش بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
 د: رها کردن و آزادی سازی انسان ها از ظلم ها و اسارت های پدیده آمده در اثر کنش های انسان ها
- ۱) «ب»، «د»، «الف» ۲) «ج»، «الف»، «ب» ۳) «ب»، «ج»، «د» ۴) «ج»، «د»، «الف»

(متوسط - خط به خط - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد

«الف»، «ب»، «د» ← فایده‌های علوم انسانی و علوم اجتماعی

«ج» ← فایده علوم طبیعی

مقایسه فواید علوم انسانی و اجتماعی و علوم طبیعی:

فواید علوم طبیعی:

شناخت طبیعت و قوانین آن

- پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

فواید علوم انسانی و اجتماعی:

- شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن
- شناسایی عوامل مؤثر بر زندگی انسان و کنش‌های او
- پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری
- شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی
- داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها
- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها
- رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌ها پدید آمده در اثر کنش‌های انسان
- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

گروه آموزشی ماز

۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با منابع کسب آگاهی و شناخت نادرست است؟

- ۱) الهه برای نوشتن مقاله‌ای در ارتباط با مفهوم خانواده، نظریه‌های فلسفی، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و حقوقی را بررسی کرد: تجربه
- ۲) مهسا در پاسخ به دوستش که جواب سلام او را نداده بود گفت: «جواب سلام واجب است.»: استناد به آیات الهی و عمل بزرگان دین
- ۳) سودابه برای انتخاب گزینه صحیح در سوالات روان‌شناسی در جلسه آزمون‌های آزمایشی ماز، به حس ششم خود اعتماد کرد: شهود
- ۴) ستایش سعی کرد در یک بحث اجتماعی، ابتدا سخنان طرف مقابل را شنیده و از طریق تناقض‌های موجود، به نتیجه درست برسد: عقل

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۱)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) استفاده از نظریه‌های علوم مختلف و رسیدن به نتیجه یک مقاله، استفاده از روش‌های فلسفی و منطقی است؛ زیرا در این روش فرد فرضیات و صغری و کبری خود را از نظریه‌های علوم دیگر گرفته و بعد نتیجه‌گیری می‌کند.
- ۲) این عبارت که «جواب سلام واجب است» یک گزاره دینی است.
- ۳) استناد به حس ششم همان شهود و دریافت درونی است.
- ۴) پیدا کردن تناقضات در بحث و رسیدن به نتیجه منطقی صحیح، یک فرایند ذهنی و عقلی است.

منابع کسب آگاهی و معرفت:

گروه آموزشی ماز

۶۲- کدام گزینه در بردارنده دو فرضیه است؟

- ۱) رابطه میان خواب‌آلودگی و عدم تمرکز چیست؟ - پاداش تأثیر مثبتی در ادامه کار صحیح دارد.
- ۲) گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟ - آیا انگیزه بالا باعث یادگیری بهتر می‌شود؟
- ۳) علت ناتوانی‌های انسان، عدم یادگیری است. - سلامت روان با سلامت جسمانی رابطه تنگاتنگ دارد.
- ۴) خوگیری آفت تمرکز است. - چگونه ریش یا پختگی در سنین مختلف ظهور پیدا می‌کند؟

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۱)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) مسئله - فرضیه
- ۲) مسئله - مسئله
- ۳) فرضیه - فرضیه
- ۴) فرضیه - مسئله

مراحل یک پژوهش علمی:

- ۱) پژوهش دانشمندان با «طرح مسئله» آغاز می‌شود.
- ۲) پژوهشگران تلاش می‌کنند با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی خود و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان، سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند که به این قبیل پاسخ‌ها «فرضیه» می‌گویند.
- ۳) فرضیه‌ها، در صورت پذیرفته شدن در شرایط مختلف آزمایشی به «قانون یا اصل» تبدیل می‌شوند.
- ۴) «نظریه» مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع است.

گروه آموزشی ماز

۶۳- در عبارت زیر هر یک از موارد «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب مربوط به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی است؟

«حقیقی پس از شناسایی دقیق قسمت‌های مختلف مغز (الف) بیان داشت که قسمت پس‌سری مغز به بینایی ربط دارد و ضربه به این ناحیه باعث آسیب در بینایی خواهد شد. (ب) همچنین او پیشنهاد کرد که برای ایمنی بیشتر کارگران ساختمانی که در ارتفاعات کار می‌کنند، کلاه‌های ایمنی مخصوص با قابلیت محافظت از قسمت پشت سر ساخته شود. (ج)»

- ۱) تبیین - توصیف - پیش‌بینی ۲) توصیف - تبیین - کنترل ۳) تبیین - توصیف - کنترل ۴) توصیف - تبیین - پیش‌بینی

(دشوار - مفهومی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

شناسایی دقیق قسمت‌های مغز همان توصیف است که به بیان چیستی مفهوم و موضوع یا پدیده می‌پردازد. (الف) این مسئله که ضربه خوردن به قسمت پس‌سری مغز باعث آسیب در بینایی می‌شود، همان بیان علت یا تبیین یک پدیده است (ب) و در خصوص مورد آخر نیز این محقق سعی دارد از آسیب به کارگران جلوگیری کند که در واقع هدف کنترل است.

اهداف علم روان‌شناسی:

در روان‌شناسی محقق به دنبال رسیدن به چهار هدف است:

- ۱) توصیف: بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم و موضوعی است که محقق قصد مطالعه آن را دارد.
- ۲) تبیین: بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده است. هر دانشمند زمانی که یک پدیده را تبیین می‌کند، در حال بیان علل اتفاق افتادن آن پدیده در جهان است.
- ۳) پیش‌بینی: توانایی حدس زدن و احتمال دادن رخ دادن یا ندادن یک پدیده است.
- ۴) کنترل: تحت سلطه در آوردن و اداره یک پدیده است.

گروه آموزشی ماز

۶۴- کدام گزینه به ترتیب به‌درستی یا نادرستی عبارات زیر اشاره دارد؟

- مهم‌ترین دلیل دشواری پیش‌بینی و کنترل در علم روان‌شناسی، پیچیدگی و دشواری توصیف و تبیین در موضوعات مختلف این علم است.
- رابطه میان توصیف و پیش‌بینی معکوس است؛ به این معنا که هر چه یک پدیده توصیف دشوارتری داشته باشد، پیش‌بینی آن معمولاً ساده‌تر است.
- مزیت روش تجربی این است که هم در امور قابل مشاهده و هم امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه قابلیت استفاده دارند.
- هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریه‌ها و مبانی غیرتجربی تکیه داشته است.

۲) درست - نادرست - نادرست - درست

۱) نادرست - درست - درست - نادرست

۴) درست - نادرست - درست - نادرست

۳) درست - درست - نادرست - درست

(متوسط - ترکیبی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی سایر موارد:

- رابطه میان توصیف و تبیین و پیش‌بینی و کنترل مستقیم است؛ به این معنا که هر چه یک پدیده توصیف و تبیین دشوارتری داشته باشد، پیش‌بینی و کنترل آن نیز دشوارتر است.
- روش تجربی تنها در امور قابل مشاهده قابلیت استفاده دارد و امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه از طریق روش تجربی قابل مطالعه نیستند.

گروه آموزشی ماز

۶۵- علی، مهدیار و سروش در کتابخانه مدرسه مشغول مطالعه بودند که ناگهان از کلاس مجاور صدای عجیبی آمد. علی بلافاصله سرش را از روی کتاب بلند کرد و گفت: «شما هم شنیدید؟» مهدیار گفت: «نه چه چیزی را؟» و سروش گفت: «آره صدای برخورد پنجره است همیشه وقتی باد می‌آید این صدا ایجاد می‌شود.» به ترتیب هریک از افراد در کدام مرحله از شناخت قرار دارند؟

۲) ادراک - شناخت پایه - شناخت عالی

۱) توجه - شناخت پایه - تفکر

۴) احساس - شناخت نیست - شناخت پایه

۳) ادراک - شناخت نیست - حافظه

(دشوار - مفهومی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

- علی، سعی کرده است محرک را تفسیر کند و به همین دلیل به آن واکنش درست و ارادی داده است؛ او در مرحله ادراک است.
- مهدیار، هیچ صدایی را نشنیده است؛ یعنی اصلاً گیرنده‌های حسی او تحریک نشده‌اند و او وارد پروسه شناخت نشده است.
- سروش، این صدا را به خاطر می‌آورد؛ یعنی در مرحله حافظه است.

گروه آموزشی ماز

۶۶- کدام موارد دربارهٔ مریم و نوع شناخت او صحیح است؟

«زمانی که مادر مریم می‌خواست برای روز پدر هدیه‌ای تهیه کند او به مادر یادآور شد که چند روز قبل پدر گفته بود برای تعمیر وسایل خانه نیاز به یک جعبه ابزار مجهز تر دارد.»

الف: پردازش مریم از نوع مفهومی است که در آن به ویژگی‌های کیفی نیز توجه می‌شود.

ب: مریم تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری است و به همین دلیل، صحبت پدر بر انتخاب او اثر داشته است.

ج: به احتمال زیاد به دلیل نوع پردازش مریم، او در دورهٔ دبستان قرار دارد.

د: ویژگی پردازش و شناخت او، کارآمدی بیشتری دارد و پایدارتر است.

(۴) «د» - «الف»

(۳) «الف» - «ب»

(۲) «ج» - «د»

(۱) «ب» - «ج»

(دشوار - مفهومی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ سریعی:

از آنجایی که مریم برای خرید هدیهٔ روز پدر، نیاز خانواده و مخصوصاً پدرش را در نظر گرفته است، می‌توان نتیجه گرفت که پردازش او مفهومی است. این نوع پردازش علاوه بر ویژگی‌های ظاهری تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی نیز هست. هرچه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته، پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

پردازش ادراکی بیشتر در کودکان دیده می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۶۷- کدام گزینه در ارتباط با «آزمون‌ها» نادرست است؟

(۱) استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها بوده و به دست افراد متخصص انجام شود.

(۲) آزمون‌هایی که مسائل روان‌شناختی را بررسی می‌کنند، در دفعات اجرای متعدد، نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسانی به ما نمی‌دهند.

(۳) آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند و ساخت آن‌ها بسیار دشوار و پیچیده است.

(۴) شاید بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده باشند.

(آسان - خط به خط - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ سریعی:

آزمون‌ها باید در دفعات اجرای متعدد، نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی:

در روان‌شناسی ۴ روش برای جمع‌آوری اطلاعات وجود دارد:

(۱) مشاهده: این روش براساس مشاهدهٔ رفتار حیوانات و انسان‌ها صورت می‌گیرد که علاوه بر محیط طبیعی، قابلیت اجرا در محیط آزمایشگاه را نیز دارد. در این روش، اطلاعات باید به شکلی دقیق ثبت شوند و از پیش داوری یا تعصب خودداری شود.

(۲) پرسش‌نامه: مناسب اطلاعاتی است که از طریق مشاهده قابل دستیابی نیستند. در این حالت، محقق از خود فرد دربارهٔ رفتار یا افکار او سوال می‌کند. پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند و به صورت‌های مختلفی نمره‌گذاری می‌شوند.

(۳) مصاحبه: محقق در این روش ضمن گفتگو با مصاحبه‌شونده بر مبنای پاسخ‌هایی که دریافت کرده است، پرسش بعدی خود را طراحی می‌کند. مصاحبه‌ها برخلاف گفت و گوهای معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته هستند.

(۴) آزمون: بیشتر افراد عادی با این روش سروکار دارند. آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. البته ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است. علاوه بر این آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

گروه آموزشی ماز

۶۸- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- یکی از مراحل شناخت عالی

- به معنای دریافت و فهم بیشتر است.

- عالی‌ترین مرتبهٔ شناخت پایه

(۱) استدلال - پردازش - حافظه

(۳) حل مسئله - پردازش - تفکر

(۲) قضاوت - شناخت - تفکر

(۴) تصمیم‌گیری - شناخت - حافظه

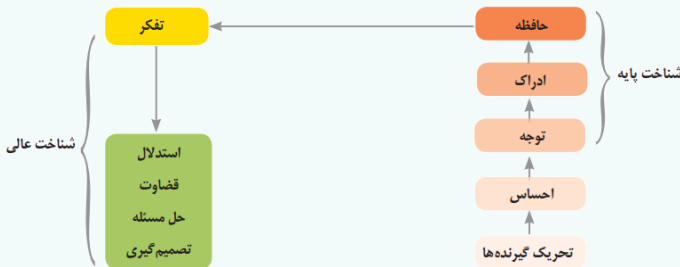
(متوسط - خط به خط - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

- مراحل شناخت عالی: استدلال - قضاوت - حل مسئله - تصمیم‌گیری (بنابراین قسمت اول همه گزینه‌ها صحیح است).
- به معنای دریافت و فهم بیشتر است: پردازش
- عالی‌ترین مرتبه شناخت پایه: حافظه

چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت:

گروه آموزشی ماز

۶۹- نوع بررسی کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) کیانوش با دیدن سرعت بالای اتومبیل پشت سرش از او فاصله می‌گیرد و سرعت اتومبیل خود را کم می‌کند.
- ۲) فکر کردن به شرایط اقتصادی، مانده را نگران می‌کند.
- ۳) کودک در ۴ ماهگی به مادرش لبخند می‌زند.
- ۴) حسین با دیدن دوست خود، دستش را به نشانه سلام بالا می‌برد.

(متوسط - مفهومی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

در گزینه «۱» کم کردن سرعت، در گزینه «۳» لبخند زدن و در گزینه «۴» بالا بردن دست، همگی به نوعی رفتارهایی هستند که قابل مشاهده مستقیم می‌باشند اما در گزینه «۲» با شناخت مواجه هستیم که قابل مشاهده مستقیم نیست.

شناخت و رفتار:

علم روان‌شناسی به مطالعه رفتارها و فرایندهای ذهنی می‌پردازد. رفتار هر نوع فعالیتی است که یک جاندار انجام می‌دهد و قابل مشاهده است. فرایندهای ذهنی اموری هستند که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند؛ به همین دلیل، این فرایندها را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده آنان مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهند.

گروه آموزشی ماز

۷۰- این عبارت که «محققان برای پیشبرد یک آزمایش بالینی سعی می‌کنند ابتدا اقدامات ضروری را به صورت یک لیست نوشته و مطابق با آن پروژه خود را پیش ببرند.» با کدام مفهوم هم‌خوانی دارد؟

- (۱) موقعیت نامعین (۲) تعریف عملیاتی (۳) فرایند (۴) نظام‌دار بودن

(آسان - ترکیبی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی:

در عبارت صورت سوال به اقداماتی اشاره شده است که باید به صورت منظم طی شوند. این عبارت کاملاً با مفهوم نظام‌دار بودن روش علمی هم‌خوانی دارد.

تعریف روش علمی:

روش علمی عبارت است از: فرایند جستجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین. فرایند در این عبارت به معنای جریان یک عمل است. وقتی از مبدأ به سوی مقصد در حال حرکت هستیم، جریان رسیدن به هدف را «فرایند» گویند. نظام‌دار بودن روش علمی نیز به معنای آن است که روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به صورت منظم طی می‌شود. موقعیت نامعین یعنی دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن سازی است.

گروه آموزشی ماز

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۷۱ - ۷۸)

۷۱- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾: و ...

- ۱) آنان در آفرینش آسمانها و زمین اندیشه می کنند؛ پروردگار ما، این را بیهوده خلق نکرد.
- ۲) در آفرینش آسمان و زمین می اندیشیدند؛ پروردگار ما، این را بیهوده نیافریدی.
- ۳) در خلقت آسمانها و زمین تفکر می کنند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریدی.
- ۴) پروردگار من، آنها در خلقت آسمانها و زمین می اندیشند و می گویند که تو این را بیهوده نیافریده‌ای.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

يَتَفَكَّرُونَ: تفکر می کنند ← رد گزینه ۲ (فعل مضارع)

به زمان فعل در ترجمه دقت کنید.

السَّمَاوَاتِ: آسمانها ← رد گزینه ۲ (جمع)

به تعداد اسامی در ترجمه دقت کنید.

رَبَّنَا: پروردگارا ← رد گزینه ۴

مَا خَلَقْتَ: خلق نکردی ← رد گزینه ۱ (مخاطب)

به صیغه افعال در ترجمه دقت کنید.

«می گویند» در گزینه ۴ اضافی است.

گروه آموزشی ماز

۷۲- «هُؤُلَاءِ التَّلَامِيذُ يَشْعُرُونَ بِالمَسْئُولِيَّةِ فَيَحَافِظُونَ عَلَى المَرَاقِقِ العَامَّةِ وَ يُغْلِقُونَ حَتَفِيَّاتِ المَاءِ»:

- ۱) این دانش آموزان احساس مسئولیت می کنند پس از تأسیسات عمومی محافظت می کنند و شیرهای آب را می بندند!
- ۲) اینها دانش آموزانی هستند که احساس مسئولیت می کنند و با بستن شیرهای آب از تأسیسات عمومی محافظت می کنند!
- ۳) این دانش آموزان احساس مسئولیت می کنند زیرا سعی می کنند از تأسیسات عمومی محافظت کنند و شیرهای آب را می بندند!
- ۴) اینها دانش آموزانی هستند که احساس مسئولیت می کردند پس از تأسیسات عمومی محافظت می کردند و شیرهای آب را می بستند!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

هُؤُلَاءِ التَّلَامِيذُ: این دانش آموزان ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

اسم اشاره + اسم ال دار: باهم ترجمه می شوند. هؤُلَاءِ التَّلَامِيذُ: این دانش آموزان، ...

اسم اشاره + اسم بدون ال: جدا جدا ترجمه می شوند. هؤُلَاءِ تَّلَامِيذُ: اینها، دانش آموزانی هستند که ...

يَشْعُرُونَ بِالمَسْئُولِيَّةِ: احساس مسئولیت می کنند ← رد گزینه ۴

دقت کنید: فعل مضارع و ماضی استمراری، هر دو، «می» دارند.

تفاوت مضارع و ماضی استمراری:

تفاوت این دو زمان در قسمتی است که بعد از «می» می آید. در فعل مضارع «می + مضارع» است، اما در ماضی استمراری، «می + ماضی» داریم.

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	مضارع	ترجمه	ماضی استمراری	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	مفرد مذکر غایب	هُوَ	يَذْهَبُ	می رود	كَانَ يَذْهَبُ	می رفت
		مثنی	۲	مثنی مذکر غایب	هُمَا	يَذْهَبَانِ	می روند	كَانَا يَذْهَبَانِ	می رفتند
	مؤنث	جمع	۳	جمع مذکر غایب	هُم	يَذْهَبُونَ	می روند	كَانُوا يَذْهَبُونَ	می رفتند
		مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	تَذْهَبُ	می رود	كَانَتْ تَذْهَبُ	می رفت
مخاطب	مذکر	مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	تَذْهَبَانِ	می روند	كَانَتَا تَذْهَبَانِ	می رفتند
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	يَذْهَبْنَ	می روند	كُنَّ يَذْهَبْنَ	می رفتند
	مؤنث	مفرد	۷	مفرد مذکر مخاطب	أَنْتَ	تَذْهَبُ	می روی	كُنْتَ تَذْهَبُ	می رفتی
		مثنی	۸	مثنی مذکر مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	می روید	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	می رفتید
مؤنث	جمع	۹	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ	تَذْهَبُونَ	می روید	كُنْتُمْ تَذْهَبُونَ	می رفتید	
	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	تَذْهَبِينَ	می روی	كُنْتِ تَذْهَبِينَ	می رفتی	
متکلم	مذکر / مؤنث	مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	می روید	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	می رفتید
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	تَذْهَبْنَ	می روید	كُنْتُنَّ تَذْهَبْنَ	می رفتید
		مفرد	۱۳	متکلم وحده	أَنَا	أَذْهَبُ	می روم	كُنْتُ أَذْهَبُ	می رفتم
		مثنی / جمع	۱۴	متکلم مع الغير	نَحْنُ	نَذْهَبُ	می رویم	كُنَّا نَذْهَبُ	می رفتیم

ف: پس ← رد گزینه ۳

«سعی می‌کنند» در گزینه ۳ اضافی است.

يُغْلِقُونَ: می‌بندند ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

فعل را نباید به صورت مصدر ترجمه کرد.

گروه آموزشی ماز

۷۳- «في اليوم الواحد من هذا الأسبوع، جاء معلّمنا بالأوراق الامتحانيّة إلى الصّفّ و شكّر منّا لاهتمامنا و ممارستنا!»:

- ۱) در روز اول از این هفته، هنگامی که معلم با ورقه‌های امتحانی به کلاس آمد، از ما تشکر کرد زیرا ما توجه و تمرین داشتیم!
- ۲) یک روز از این هفته، معلممان ورقه‌های امتحانی را به کلاس آورد و برای توجه و تمرین ما از ما تشکر کرد!
- ۳) در روز اول از این هفته، معلممان ورقه‌های امتحان را به کلاس آورد و برای توجه و تمرینمان تشکر کرد!
- ۴) یک روز از این هفته، معلممان با ورقه‌های امتحانی به کلاس آمد و از ما برای توجه و تمرین ما، تشکر کرد!

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

اليوم الواحد: یک روز ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

«الواحد» عدد اصلی است و نباید به صورت عدد ترتیبی ترجمه شود.

جاء ... ب: آورد ← رد گزینه‌های ۱ و ۴

معلّمنا: معلممان ← رد گزینه ۱

ضمایر باید در ترجمه آورده شوند.

الأوراق الامتحانيّة: ورقه‌های امتحانی ← رد گزینه ۳

ترکیب وصفی را نباید به صورت ترکیب اضافی ترجمه کرد.

منّا: از ما ← رد گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۷۴- «كُنْتُ أَبْحَثُ عَنِ النُّجُومِ فِي سَمَاءِ اللَّيْلِ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ إِلَّا زَبْعًا لَكِنِّي لَا أَشَاهِدُهَا لِأَنَّ السَّمَاءَ كَانَتْ مَمْلُوءَةً بِالغَيُومِ الكَبِيرَةِ»:

- ۱) در آسمان شب، ساعت نه و ربع، ستارگان را جستجو کرده بودم اما آن‌ها را ندیدم زیرا ابرهای بزرگی در آسمان بودند!
- ۲) زیر آسمان شب، ساعت یک ربع به نه درباره ستارگان بحث می‌کردم اما آن‌ها را نمی‌دیدم زیرا آسمان پر از ابرهایی شده بود که بزرگ بودند!
- ۳) ساعت یک ربع به هفت، در آسمان شب به دنبال ستارگان می‌گشتم اما نتوانستم آن‌ها را ببینم زیرا آسمان پر از ابرهای بزرگ بود!
- ۴) ساعت یک ربع مانده به نه در آسمان شب، ستارگان را جستجو می‌کردم اما آن‌ها را نمی‌دیدم زیرا آسمان پر از ابرهای بزرگ بود!

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

كُنْتُ أَبْحَثُ عن: جستجو می‌کردم ← رد گزینه‌های ۱ و ۲ (ماضی استمراری)

فعل ماضی استمراری:

ساختار ماضی استمراری در زبان عربی از ترکیب «کان + مضارع» ساخته می‌شود. نکته مهم تغییر برخی از صیغه‌های «کان» است که در جدول زیر مشاهده می‌کنید. ترجمه این فعل در فارسی به صورت «می + ماضی» انجام می‌شود.

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	ماضی استمراری	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	مفرد مذکر غایب	هُوَ	كَانَ يَذْهَبُ	می‌رفت
		مثنی	۲	مثنی مذکر غایب	هُمَا	كَانَا يَذْهَبَانِ	می‌رفتند
		جمع	۳	جمع مذکر غایب	هُمْ	كَانُوا يَذْهَبُونَ	می‌رفتند
	مؤنث	مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	كَانَتْ تَذْهَبُ	می‌رفت
		مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	كَانَتَا تَذْهَبَانِ	می‌رفتند
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	كُنَّ يَذْهَبْنَ	می‌رفتند
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	مفرد مذکر مخاطب	أَنْتَ	كُنْتَ تَذْهَبُ	می‌رفتی
		مثنی	۸	مثنی مذکر مخاطب	أَنْتُمَا	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	می‌رفتید
		جمع	۹	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ	كُنْتُمْ تَذْهَبُونَ	می‌رفتید
		مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	كُنْتِ تَذْهَبِينَ	می‌رفتی
	مؤنث	مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	می‌رفتید
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	كُنْتُنَّ تَذْهَبْنَ	می‌رفتید
		مفرد	۱۳	متکلم وحده	أَنَا	كُنْتُ أَذْهَبُ	می‌رفتم
		مثنی / جمع	۱۴	متکلم مع الغير	نَحْنُ	كُنَّا تَذْهَبُ	می‌رفتیم

التَّاسِعَةَ إِلَّا زُبْعًا: یک ربع مانده به نه ← رد گزینه های ۱ و ۳
«توانستم» در گزینه ۳ اضافی است.

الغيوم الكبيرة: ابرهای بزرگ ← رد گزینه های ۱ و ۲

ترکیب وصفی را نباید به صورت پراکنده و جدا از هم ترجمه کرد.

گروه آموزشی ماز

۷۵- «دَهَبْتُ إِلَى غَابَةِ زَائِنَةَ اللَّهِ بِأَشْجَارٍ جَمِيلَةٍ فَقُلْتُ لِنَفْسِي: مَا أَجْمَلُ غُصُونِ هَذِهِ الْأَشْجَارِ الَّتِي قَدْ نَمَتْ مِنْ حَيَّةٍ صَغِيرَةٍ!»:

- ۱) به یک جنگل رفتم که خداوند آن را با درختان زیبایی زینت داده بود پس با خود گفتم: شاخه های این درختانی که از دانه ای کوچک رشد کرده، چقدر زیباست!
- ۲) به جنگلی رفتم که با درختانی زیبا زینت الهی داده شده بود پس با خود گفتم: شاخه های این درختان که از دانه ای کوچک رشد کرده، بسیار زیباست!
- ۳) به یک جنگل رفتم که خدا آن را با درختان زیبایش زینت داده بود پس با خودم گفتم، این شاخه ها و درختانی که از دانه کوچکی رشد کرده اند چه زیبا هستند!
- ۴) به جنگلی رفتم که خداوند آن را با درختان زیبایی زینت داده بود پس با خود گفتم: شاخه این درختانی که از دانه هایی کوچک رشد کرده اند زیبا نیستند!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه ها:

زائنها الله: خداوند آن را ... زینت داده بود ← رد گزینه ۲

أشجار جميلة: درختان زیبایی ← رد گزینه ۳

ما أجمل: چه زیباست ... ← رد گزینه های ۲ و ۴

غصون هذه الأشجار التي: شاخه های این درختانی که ← رد گزینه های ۳ و ۴

گروه آموزشی ماز

۷۶- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) دَوَاءٌ كُلُّ مِثْلٍ فِي أَنْفُسِنَا وَ مَا نُبْصِرُ كَمَا دَاوْنَا مِثْلًا: داروی همه ما در خودمان است و نمی بینیم، همان طور که درمان از ماست!
- ۲) عَلَيْكَ أَلَّا تَطْلُبَ بِالْعِلْمِ بَدَلًا لِأَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ: تو نباید جایگزینی برای علم بخواهی زیرا اهل دانش زنده اند!
- ۳) وَجَدَ سَائِحٌ مِنَ الْكُوَيْتِ الشَّعْبَ الْإِيرَانِيَّ مَضِيًّا: گردشگری از کویت، ملت ایران را مهمان دوست یافت!
- ۴) فِي يَوْمٍ الْأَحَدِ أَرْسَلْتُ رَسُولًا لِأَحَدِ الْمُوَاطِنِينَ: در روز یکشنبه، نامه ای برای یکی از هموطنان فرستادم!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه ها:

كُلٌّ مِثْلًا: هر یک از ما

ترجمه کلمه «كُلٌّ»:

- كُلٌّ + اسم مفرد بدون «ال»: «كُلٌّ» به صورت «هر» ترجمه می شود: كُلُّ تَلْمِيذٍ: هر دانش آموزی
- كُلٌّ + اسم جمع: «كُلٌّ» به صورت «همه» ترجمه می شود: كُلُّ التَّلَامِيذِ: همه ی دانش آموزان
- كُلٌّ + اسم مفرد «ال» دار: «كُلٌّ» به صورت «همه، تمام» ترجمه می شود: كُلُّ الْيَوْمِ: تمام روز
- كُلٌّ + مِن: مجموع «كُلٌّ مِن» به صورت «هر یک» ترجمه می شود: كُلٌّ مِنَ الْأَيَّامِ: هر یک از روزها

گروه آموزشی ماز

۷۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) يُحَافِظُ النَّاسُ عَلَى الْهَوَاتِفِ الْعَامَّةِ فَسَيَنْتَفِعُونَ بِهَا: مردم از تلفن های عمومی نگهداری می کنند پس از آن سود می برند!
- ۲) لَا تَزْعُمِي أَنْتَ لَا تَقْدِرِينَ أَنْ تَنْجَحِي فِي الْإِمْتِحَانِ: گمان نکنید که شما نمی توانید در امتحان موفق شوید!
- ۳) يَعِيشُ كَلْبٌ فِي شَارِعِنَا وَ يَدْوُرُ حَوْلَ سَيَّارَتِنَا فِي اللَّيْلِ: سگی در خیابان ما زندگی می کند و در شب، دور ماشین مان می چرخد!
- ۴) جِئْتُ إِلَى مَشْهَدٍ لَزِيَارَةِ ثَامِنٍ أَتَقَنَّنا لِلْمَرَّةِ السَّادِسَةِ: برای بار هفتم، برای زیارت امام هشتم مان به مشهد آمدم!

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - ترکیبی - ترجمه)

بررسی سایر گزینه ها:

۱) مردم از تلفن های عمومی نگهداری می کنند پس از آن سود خواهند برد!

۲) گمان نکن که تو نمی توانی در امتحان موفق شوی!

۴) برای بار ششم، برای زیارت هشتمین امام مان به مشهد آمدم!

گروه آموزشی ماز

۷۸- «به روستایی سفر کردیم، زیرا ما احتیاج به آرامش داشتیم!»:

- (۱) نُسَافِرُ إِلَى قَرْيَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى هُدُوءٍ!
 (۲) سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى الْهُدُوءِ!
 (۳) سَافَرْنَا إِلَى مُحَافَظَةٍ، لِأَنَّنا بِحَاجَةٍ إِلَى الْهُدُوءِ!
 (۴) نُسَافِرُ إِلَى مُحَافَظَةٍ، لِأَنَّنا نَحْتَاجُ إِلَى الْهُدُوءِ!

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - تعریب)

بررسی گزینه‌ها:

سفر کردیم: سافرنما ← رد گزینه‌های ۱ و ۴
 روستایی: قریه ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

گروه آموزشی ماز

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (۷۹ - ۸۳) بما يناسب النص:

يعرف الكلب بأنه حيوان وفي لصاحبه الذي يربيه (تربيت می‌کند)، و هناك قصص مختلفة تدل على ذلك، فبعض الكلاب قد تضخى (قربانی کنند) بنفسها لأجل إنقاذ صاحبها والدفاع عنه، إن الكلب حيوان يشعر الإنسان معه بالأمان، حيث يعتبر حارساً أميناً لصاحبه وعائلته، فالكلب بالإضافة إلى قدرته على مواجهة الأخطار مثل التعرض لأحد الأشخاص، أو الحيوانات الأخرى مثل الذئب أو الأفاعي أو غيرها، فهو حيوان مستعد للدفاع عن صاحبه حتى الموت، أو عن أفراد عائلته، خاصة إن كان هذا الفرد طفلاً صغيراً. بعض الكلاب تتخذ من قبر صاحبها الذي مات مكاناً لها فلا تتركه تعبيراً عن حبها له، و وفائها، و حزنها على فراقه، و أكثر الكلاب عندما يسافر صاحبها و يتركها لا تنساه و تنتظره، حتى إذا عاد بعد أعوام طويلة تذهب إليه و تعانقه (به آغوش می‌گیرند). يختلف معدل عمر الكلاب باختلاف أحجامها، فالكلاب الصغيرة الحجم تعيش ما بين ۱۰-۱۵ عاماً، و قد يصل عمر بعضها إلى ۱۸ عاماً، و يمكن أن تعمر الكلاب الصغيرة أطول من الكلاب الكبرى.

ترجمه متن:

سگ به عنوان حیوانی وفادار برای صاحبش که آن را پرورش می‌دهد شناخته می‌شود و داستان‌های مختلفی وجود دارد که بر این موضوع دلالت دارند. پس برخی از سگ‌ها ممکن است برای نجات و دفاع از صاحبشان، خود را قربانی کنند. سگ حیوانی است که انسان با آن احساس امنیت می‌کند. چراکه نگهبانی وفادار برای صاحب و خانواده‌اش به حساب می‌آید؛ بنابراین، سگ علاوه بر قدرتش در مواجهه با خطرهای مثل حمله شخصی یا حیوانات دیگر مانند: گرگ‌ها، مارها یا غیره، حیوانی است که آماده است تا از صاحب خود یا افراد خانواده‌اش تا پای مرگ دفاع کند به‌ویژه اگر این شخص کودک باشد. برخی از سگ‌ها قبر صاحب خود را که مرده است به عنوان جایی برای خود می‌گیرند، و آن مکان را به خاطر او عشق به او، وفاداری و اندوهشان از جدایی‌اش ترک نمی‌کنند. بیشتر سگ‌ها وقتی صاحب‌شان به مسافرت می‌رود یا آن‌ها را ترک می‌کند او را فراموش نمی‌کنند و منتظرش می‌مانند. حتی اگر بعد از سال‌های طولانی برگردد به سمتش می‌روند و او را در آغوش می‌گیرند.

میانگین طول عمر سگ‌ها بسته به حجم آن‌ها متفاوت است؛ زیرا، سگ‌های کم‌حجم بین ۱۰ تا ۱۵ سال عمر می‌کنند و برخی از آن‌ها ممکن است به سن ۱۸ سالگی برسند. ممکن است سگ‌های کوچک نسبت به سگ‌های بزرگ‌تر طولانی‌تر عمر کنند.

گروه آموزشی ماز

۷۹- عین الخطأ: (حسب النص)

- (۱) إن بعض الكلاب مستعدة للتضحية بحياتها لإنقاذ صاحبها!
 (۲) يمكن للكلاب إيجاد الأمن لمالكها وعائلته عند مواجهة الأخطار المحتملة!
 (۳) يعتبر الكلب حارساً وقياً للبيت وصاحبه وعائلته!
 (۴) تمكن للكلاب حماية صاحبها من الذئب والأفاعي فقط!

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - درک مطلب)

پاسخ شریعی:

«سگ‌ها فقط می‌توانند صاحب خود را در برابر گرگ‌ها و مارها حفظ کنند.» در متن اشاره شده که سگ‌ها علاوه بر محافظت در مقابل گرگ‌ها و مارها و غیره حیوانی است که تا پای جان از صاحب خود محافظت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ برخی از سگ‌ها برای نجات صاحب خود حاضرند جان خود را بدهند.
 ۲ سگ‌ها می‌توانند امنیت صاحبش و خانواده صاحبش را هنگام روبرویی با خطرات احتمالی تأمین کنند.
 ۳ سگ به عنوان نگهبانی وفادار برای خانه، صاحب و خانواده‌اش به حساب می‌آید.

گروه آموزشی ماز

۸۰- عین الصحيح: (حسب النص)

- (۱) يختلف متوسط عمر الكلاب عن بعضها البعض حسب شكلها!
 (۲) تعيش الكلاب الصغيرة الحجم ثمانية عشر عاماً على الأقل!
 (۳) عادة ما تعيش الكلاب الصغيرة أطول من الكلاب الأخرى!
 (۴) إن الكلاب الصغيرة أكثر وفاء للبشر من الكلاب الكبيرة الحجم!

(متوسط - مفهومی - درک مطلب)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

«معمولاً سگ‌هایی که حجم کم‌تری دارند، بیشتر از سگ‌های دیگر زندگی می‌کنند.» طبق متن عبارت صحیحی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «میانگین طول عمر سگ‌ها با یک‌دیگر بسته به شکل آن‌ها فرق دارند.» در متن اشاره به حجم سگ‌ها می‌کند نه شکل آن‌ها.
 ۲ «سگ‌های کم‌حجم حداقل هجده سال عمر می‌کنند.» در متن اشاره می‌کند تا هجده سالگی ممکن است برسند، نه این که حداقل هجده سال عمر می‌کنند.
 ۴ «سگ‌های کوچک نسبت به سگ‌های بزرگ به انسان‌ها وفادارترند.» در متن به چنین مطلبی اشاره نشده است.

گروه آموزشی ماز

۸۱- عین سؤال لم یذکر جوابه فی النص:

- ۱) کیف تتعرف الكلاب علی صاحبها؟
 ۲) بماذا تشتهر الكلاب بین الناس؟
 ۳) کیف تساعد الكلاب البشر؟
 ۴) كم متوسط عمر الكلاب الصغیرة الحجم؟

(متوسط - مفهومی - درک مطلب)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

صورت سوال گفته «سوالی را تعیین کنید که جوابش در متن نیامده است.» که این جواب این سوال «سگ‌ها چگونه صاحب خود را می‌شناسند؟» در متن ذکر نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ سگ‌ها به چه چیزی در میان مردم شهرت دارند؟
 ۳ سگ‌ها چگونه به انسان‌ها کمک می‌کنند؟
 ۴ متوسط عمر سگ‌های کم‌حجم چقدر است؟

گروه آموزشی ماز

■ عین الخطأ فی الإعراب و التحلیل الصرفی: (۸۲ و ۸۳)

۸۲- «یُعرف - قصص - مواجهة - التعرض»:

- ۱) يعرف: للغائب، مجرد ثلاثي، معرب، مجهول / فعل و فاعله ليس محذوفاً والجملة فعلية
 ۲) قصص: اسم، جمع التکسیر علی وزن فَعَل «مفردها: القصة، مؤنث»، معرب، نكرة / مبتدأ و مرفوع
 ۳) مواجهة: مفرد، مؤنث، معرب، مصدر علی وزن «مُفاعلة»، ماضيها: واجة / المجرور بالحرف الجار
 ۴) التعرض: اسم، مذکر، معرف بأل، مصدر علی وزن تَفَعَّل، حروفه الأصلية «ع، ر، ض»، معرب / مضاف إليه و مجرور

(متوسط - ترکیبی - تحلیل صرفی)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

«فعل و فاعله ليس محذوفاً» نادرست است. چرا که این فعل «یُعرف» مجهول است؛ پس فاعل آن حذف شده است.

گروه آموزشی ماز

۸۳- «مستعد - تتخذ - يختلف - اختلاف»:

- ۱) مستعد: مفرد، مذکر، نكرة، معرب، اسم فاعل مأخوذ من مزيد ثلاثي / صفة و مرفوع
 ۲) تتخذ: فعل مضارع، مزيد ثلاثي من باب افتعال، مصدره: إتخذ، للغائب، معلوم / فعل و مع فاعله و الجملة فعلية
 ۳) يختلف: للغائب، مزيد ثلاثي بزيادة حرفين زائدين، معلوم، معرب / فعل و فاعله «معدّل»
 ۴) اختلاف: اسم، مفرد، مذکر، مصدر و حروفه الأصلية: «خ، ل، ف» / المجرور بالحرف الجار و «باختلاف» الجار و المجرور

(آسان - ترکیبی - تحلیل صرفی)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

«للاغائب» نادرست و صحیح آن «للغائبة» است.

صرف فعل ماضی و مضارع و امر به سبک کلاسیک:

شخص	جنس	تعداد	ضمیر	ترجمه	فعل ماضی	فعل مضارع	نام صیغه	ضمیر متصل	أمر
غائب	مذکر	مفرد	هُوَ	آن مرد	فَعَلَ (كَتَبَ)	يَفْعَلُ (يَكْتُبُ)	لِلْغَائِبِ	هُ	لِيَفْعَلْ (لِيَكْتُبْ)
		مثنی	هُمَا	آن دو مرد	فَعَلَا (كَتَبَا)	يَفْعَلَانِ (يَكْتُبَانِ)	لِلْغَائِبَيْنِ	هُمَا	لِيَفْعَلَا (لِيَكْتُبَا)
		جمع	هُم	آن مردان	فَعَلُوا (كَتَبُوا)	يَفْعَلُونَ (يَكْتُبُونَ)	لِلْغَائِبِينَ	هُم	لِيَفْعَلُوا (لِيَكْتُبُوا)
مؤنث	مؤنث	مفرد	هِيَ	آن زن	فَعَلَتْ (كَتَبَتْ)	تَفْعَلُ (تَكْتُبُ)	لِلْغَائِبَةِ	هَا	لِتَفْعَلْ (لِيَكْتُبْ)
		مثنی	هُمَا	آن دو زن	فَعَلْتَا (كَتَبْتَا)	تَفْعَلَانِ (تَكْتُبَانِ)	لِلْغَائِبَتَيْنِ	هُمَا	لِتَفْعَلَا (لِيَكْتُبَا)
		جمع	هُنَّ	آن زنان	فَعَلْنَ (كَتَبْنَ)	يَفْعَلْنَ (يَكْتُبْنَ)	لِلْغَائِبَاتِ	هُنَّ	لِيَفْعَلْنَ (لِيَكْتُبْنَ)
مخاطب	مذکر	مفرد	أَنْتَ	تو یک مرد	فَعَلْتَ (كَتَبْتَ)	تَفْعَلُ (تَكْتُبُ)	لِلْمُخَاطَبِ	كَ	إفْعَلْ (أَكْتُبْ)
		مثنی	أَنْتُمَا	شما دو مرد	فَعَلْتُمَا (كَتَبْتُمَا)	تَفْعَلَانِ (تَكْتُبَانِ)	لِلْمُخَاطَبَيْنِ	كُما	إفْعَلَا (أَكْتُبَا)
		جمع	أَنْتُمْ	شما مردان	فَعَلْتُمْ (كَتَبْتُمْ)	تَفْعَلُونَ (تَكْتُبُونَ)	لِلْمُخَاطَبِينَ	كُم	إفْعَلُوا (أَكْتُبُوا)
مؤنث	مؤنث	مفرد	أَنْتِ	تو یک زن	فَعَلْتِ (كَتَبْتِ)	تَفْعَلِينَ (تَكْتُبِينَ)	لِلْمُخَاطَبَةِ	كِ	إفْعَلِي (أَكْتُبِي)
		مثنی	أَنْتُمَا	شما دو زن	فَعَلْتُمَا (كَتَبْتُمَا)	تَفْعَلَانِ (تَكْتُبَانِ)	لِلْمُخَاطَبَتَيْنِ	كُما	إفْعَلَا (أَكْتُبَا)
		جمع	أَنْتُنَّ	شما زنان	فَعَلْتُنَّ (كَتَبْتُنَّ)	تَفْعَلْنَ (تَكْتُبْنَ)	لِلْمُخَاطَبَاتِ	كُنَّ	إفْعَلْنَ (أَكْتُبْنَ)
متكلم	مذکر و مؤنث	وحده	أَنَا	من	فَعَلْتُ (كَتَبْتُ)	أَفْعَلُ (أَكْتُبُ)	لِلْمُتَكَلِّمِ الْوَحْدَةِ	أنا	لَأَفْعَلْ (لَأَكْتُبْ)
		مع الغیر	نَحْنُ	ما	فَعَلْنَا (كَتَبْنَا)	نَفْعَلُ (نَكْتُبُ)	لِلْمُتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ	نا	لِنَفْعَلْ (لِنَكْتُبْ)

گروه آموزشی ماز

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٨٤ - ٩٠)

٨٤- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) مئة تقسیم علی خمسة يساوي عشرين!
 (٢) شاهدتُ أحد الموظفين في قاعة المطارا
 (٣) أيتها الفاجر جهلاً بالنسب إنما الناس لأم و لأب!
 (٤) إن إيران بلاد جميلة جداً، ولها شعب مضياف!

پاسخ: گزینه ١ (متوسط - ترکیبی - ضبط حركات)

«عشرین» صورت صحیح این واژه است؛ زیرا اعداد عقود و جمع مذکر سالم، هرگز آخرشان «ن» نمی گیرد.

گروه آموزشی ماز

٨٥- عین الأنسب لمفهوم «مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ»:

- (١) پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت
 (٢) در باغ هنر تخم وفا کاشت خرد
 (٣) باغبانا به جهان تخم نکو باید کاشت
 (٤) حساب حاصل او جز خدا نداند کس
 ناخلف باشم اگر من به جوی نفروشم
 تن را به هوای خویش بگذاشت خرد
 هرچه کشتی بیقین باز همان را دروی
 به کشتزار جهان بس که تخم نیکی کاشت

پاسخ: گزینه ٣ (دشوار - مفهومی - مفهوم)

ترجمه عبارت: هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می کند.

این عبارت با گزینه ٣ تناسب مفهومی دارد. (هرچه بکاری همان را درو می کنی)

گروه آموزشی ماز

٨٦- عین اسماً نونه مفتوحة دائماً:

- (١) يُمكن لكثير من الأطفال أن يتعلموا الفنون المختلفة لكي يستخدموها عند كبرهم!
 (٢) اللهم إني أسألك أن تجعل لي ذكراً حسناً في السنة الآخريه لعلمهم يستغفرون لي!
 (٣) لا تعطوا الفقراء الفساتين العتيقة التي لا تلبسونها لأن الخير هو الإنفاق مما تحبون!
 (٤) عليكم باحترام الاثنيين؛ والوالدين و هما بذلا العمر لراحة الأولاد و المعلم و هو يعلم الحياة الطيبة!

پاسخ: گزینه ٢ (دشوار - مفهومی - قواعد)

صورت سوال: اسمی را می خواهد که «نوش همواره فته دارد»، یعنی جمع سالم مذکر باشد. «الآخرین» در گزینه ٢، این ویژگی را دارد.

«الفنون» جمع مکسر «الفن» است.

۳ «الفساتین» جمع مکسر «الفستان» است.

۴ «اللائین» عدد «دو» است که ساختارش شبیه مثناها بوده و «الوالدین» هم مثنی است. هر دوی آنها نونشان همواره مکسور است.

گروه آموزشی ماز

۸۷- عین اسم إشارة لاتناسب ما یشار إليه:

- ۱) أيها العافل، عندما كنت تزرع ذلك العدوان لاتظن أن نتیجته سيكون هذا الخسران!
- ۲) يا صديقي، لاتنفخ لهؤلاء النصائح التي تقدمهم لأنهم لا يقبلون كلام الحق!
- ۳) هذان الجيران ترتفع أصواتهم عندما يتكلمون معاً و لايعملون بواجباتهم!
- ۴) على كل طالب أن يطفى هذه المكيفات عند خروجه من الصف و يغلق الباب!

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - مفهومی - قواعد)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال: اسم اشاره‌ای را می‌خواهد که مناسب آن چه به آن اشاره شده نیست. یعنی اسم اشاره‌ای که درست به کار نرفته است. در گزینه ۳، «الجيران» جمع «جار» است؛ بنابراین «هذان» که اسم اشاره مخصوص مثناهاست برای آن مناسب نیست و باید «هؤلاء» به کار برود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «العدوان» و «الخسران» هر دو مفرد مذکر هستند؛ پس «هذا» و «ذلك» برای آن‌ها مناسب است.
- ۲ با دقت در ترجمه این عبارت مشخص می‌شود که «هؤلاء» و «النصائح» به هم مرتبط نیستند؛ لذا نباید این گزینه را غلط بدانیم: «دوست من، نصیحت‌هایی که تقدیم آن‌ها می‌کنی، برای اینان سود ندارد چون آنان سخن حق را نمی‌پذیرند.»
- ۴ «المكيفات» جمع «المكيف» است؛ پس جمع غیرعقل بوده و «هذه» کاملاً مناسب آن است.

گروه آموزشی ماز

۸۸- عین الخطأ عن الأفعال المستخدمة في العبارات:

- ۱) إن الذين آمنوا لايقولون ما لا يفعلون!
- ۲) اقترح المدبرة لنا أن نتعاون في نظافة الحجرات!
- ۳) يا إخوتي ارحموا المظلوم حتى يرحمكم الله!
- ۴) يعملون المؤمنون لدنياهم كأنهم يعيشون أبداً!

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - قواعد)

پاسخ تشریحی:

وقتی انجام دهنده فعلی پس از آن آمده باشد، باید فعل را به صورت مفرد ذکر کنیم؛ پس «يعملون المؤمنون...» غلط است و باید به صورت «يعمل المؤمنون...» بیاید.

گروه آموزشی ماز

۸۹- «أكبر أعداد العقود ناقص أصغرها يساوي ...!» عین الجواب الصحيح لهذه المسألة:

- ۱) ثمانين
- ۲) سبعين
- ۳) تسعين
- ۴) عشرين

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - قواعد)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال: «بزرگ‌ترین اعداد عقود منهای کوچک‌ترین آن‌ها برابر است با...». بزرگ‌ترین عدد میان عقود، عدد ۹۰ بوده و کوچک‌ترین آن‌ها ۲۰ است؛ بنابراین:

$$90 - 20 = 70$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) هشتاد
- ۲) نود
- ۴) بیست

گروه آموزشی ماز

۹۰- عین الخطأ عن العدد والمعدود:

- ۱) لكن سنة واحدة اثنا عشر شهراً وكل شهر له ثلاثون يوماً!
- ۲) ما عرفت ثلاثة سائح شاهدتهم في قاعة المطار و لكنهم كانوا يعرفوني!
- ۳) كنت أبحث في الإنترنت عن أربع و عشرة آية حول موسى (ع) و قومه!
- ۴) تنتشر الأخبار الرياضية للنساء في الساعة الواحدة و الزرع بعد الظهر!

پاسخ تشریحی:

اعداد ۱۱ تا ۱۹ از دو جزء تشکیل می‌شوند که بین آن‌ها حرف «و» وجود ندارد؛ پس عدد ۱۴ که در این گزینه به کار رفته است، به صورت «أربع عشرة» صحیح است.

گروه آموزشی ماز

۹۱- در کدام گزینه تقدم و تأخر (قدمت) آثار تاریخی نسبت به یکدیگر، به درستی رعایت شده است؟

الف: سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری (سنگ پالمو)

ب: کتاب العبر نوشته ابن خلدون (اندیشمند تونس)

ج: کتاب تاریخ هرودت (مورخ مشهور یونانی)

د: خدای‌نامه‌ها (خدای‌نامه‌ها) باقی‌مانده از دوره ساسانیان

۱) «ج» مقدم بر «الف» و متأخرتر از «د» و «ب» است.

۳) «ب» متأخرتر از «د» و مقدم بر «الف» و «ب» است.

۲) «الف» بر «ج» و «د» مقدم است و قدمت بیشتری دارد.

۴) «د» مقدم بر «ب» و «ج» و متأخرتر از «الف» است.

(دشوار - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

«الف»: این سنگ‌نوشته ۴ هزار سال قدمت دارد. (مقدم بر همه موارد)

«ب»: کتاب العبر مربوط به قرن ۸ م.ق است. (متأخرتر از همه موارد)

«ج»: تاریخ هرودت مربوط به قرن ۵ ق.م است.

«د»: خدای‌نامه‌های ساسانی مربوط به قرن ۶ و ۷ م است. گرچه در کتاب درسی به تاریخ تألیف این اثر اشاره نشده است ولی باید حواستان باشد که مربوط به دوره ساسانیان است و دوران ساسانیان از قرن ۴ و ۵ تا قرن ۶ و ۷ م است.

در پاسخ به این سؤال‌ها، کافی است که ترتیب زمانی و فاصله تاریخی یک‌الی دو مورد را بدانید!

مشاوره:

بین عزیزجون! این سؤال‌های ترتیبی (زمانی و علت - معلولی) تو کنکور تاریخ خیلی مد شده و جواب دادن بهشون یه قلق داره. نیازی نیست که سال دقیق هر کدام از این موارد رو بدونی. همین که حواست باشه که به لحاظ تاریخی و زمانی کدومشون قدیمی‌تر از اون یکی هست، کفایت می‌کنه!

گروه آموزشی ماز

۹۲- کدام گزینه درباره عبارت «تاریخ‌نگاران سنتی پیش از آن که مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند.» درست است؟

۱) سبک نگارش مورخان سنتی، ساده است و تحلیل و تفسیر کمتری در آثارشان به چشم می‌خورد.

۲) تاریخ‌نگاران سنتی به ثبت وقایع شاهان، اوضاع اجتماعی، سیاسی و مذهبی عصر خویش می‌پرداختند.

۳) برخی مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و از آن‌ها برای ثبت رویدادها بهره می‌بردند.

۴) تاریخ‌نگاری آن‌ها با خصوصیات ادبی همراه بود و درباره اوضاع سیاسی و اجتماعی جامعه غلو می‌کردند.

(دشوار - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ شریعی:

عده‌ای از تاریخ‌نگاران سنتی، بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آن‌ها همت داشتند. آن‌ها آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند و در این میان گاه با زبان تملق و مدح شاهان سخن گفته و پیش از آنکه مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند. سبک نگارش نیز در بسیاری از موارد، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.

از سوی دیگر، در تاریخ دهم، درس اول آموخته‌اید که برخی از وقایع‌نویسان به‌عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند و آنان را در مسافرت‌ها و جنگ‌ها همراهی می‌کردند. بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

تاریخ‌نگاری سنتی:

صدها سال ثبت و ضبط وقایع از سوی مورخان مسلمان که تعداد قابل توجهی از آنان ایرانی هستند، میراث غنی و منبع مهمی برای فهم و تفسیر بسیاری از رخدادها و مهم تاریخی برای ما فراهم آورده است. بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند. این مورخان بیشتر به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان می‌پرداختند و به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت چندانی نمی‌دادند.

سایر گزینه‌ها به خاطر وجود عبارت‌های اوضاع اجتماعی، سیاسی و... نادرست هستند!

مشاوره:

حواست به این سؤال‌هایی که عبارتی رو مد نظر قرار میده باشه. باید گزینه‌ها رو خوب و با دقت بخونی!

گروه آموزشی ماز

۹۳- با توجه به مراحل پژوهش در تاریخ، کدام گزینه درست است؟

الف: تدوین پرسش‌های تحقیق

ب: انتخاب موضوع

ج: گردآوری و تنظیم اطلاعات

- (۱) «ب» نخستین مرحله پژوهش است و «الف» عاملی است که هدف تحقیق را مشخص می‌کند.
 (۲) «ج» آخرین مرحله‌ای است که در یک پژوهش انجام می‌شود و پیش از آن «ب» قرار دارد.
 (۳) حساسیت مرحله «ب» شبیه کار کارآگاهان است و محقق در مرحله «الف» و «ج» آن را اثبات می‌کند.
 (۴) «الف» پیش از هر دو مرحله ذکر شده، رخ می‌دهد و در «ج» یافته‌های تحقیق ارائه می‌شود.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - ۱۰۰۱)

بررسی موارد:

«الف»: دومین مرحله است؛ هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف تحقیق را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

«ب»: اولین مرحله است؛ در انتخاب موضوع پژوهش لازم است به برخی معیارها توجه شود: مثلاً موضوع تحقیق تازه باشد، مسئله تازه‌ای را بررسی کند و همچنین دارای اثر و فایده باشد.

«ج»: چهارمین مرحله است؛ در این مرحله پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌کند.

مراحل پژوهش در تاریخ: برای درک بهتر این سؤال، بد نیست تانگاهی به جدول زیر بیندازید:

مرحله	نکات کلیدی
۱. انتخاب موضوع	موضوع پژوهش تازه باشد و اثر و فایده داشته باشد.
۲. تدوین پرسش‌های تحقیق	مانع از بیراهه رفتن از مسیر درست پژوهش می‌شود.
۳. شناسایی منابع	میزان اعتبار، دقت و صحت منابع ارزیابی می‌شود.
۴. گردآوری و تنظیم اطلاعات	اطلاعات از منابع استخراج و دسته‌بندی می‌شوند.
۵. تحلیل و تفسیر اطلاعات	شبیه کار کارآگاهان پلیس است.
۶. گزارش یافته‌های پژوهش	نتایج تحقیق در قالب گزارش علمی ارائه می‌شود.

مشاوره:

قبل از اینکه بری سراغ گزینه‌ها، خودت مراحل صورت سؤال رو کدگذاری کن و ببین هر مورد، مرحله چندمه و چه ویژگی داره و بعد برو سراغ گزینه‌ها!

گروه آموزشی ماز

۹۴- کدام گزینه درباره وضعیت گاه‌شماری در ایران عهد باستان و معاصر درست است؟

- (۱) در دوره اشکانیان، برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، کبیسه می‌گرفتند.
 (۲) براساس سنگ‌نوشته‌های تخت جمشید، در دوران هخامنشیان گاه‌شماری اوستایی رایج بود.
 (۳) گاه‌شماری هجری شمسی ایران، براساس گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی تنظیم شده است.
 (۴) در زمان ساسانیان، پنج روز اضافی هر سال را به نام اندرگاه، به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - ۱۰۰۲)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ در دوره اشکانیان گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود. توصیف این گزینه مربوط به گاه‌شماری مصری است.
 ۲ محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.
 ۳ گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.
 ۴ در دوره ساسانیان گاه‌شماری اوستایی که گاه‌شماری دینی زرتشتیان محسوب می‌شد، در ایران رایج شد. در این گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و سپس پنج روز اضافی را به نام اندرگاه (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

مشاوره:

اینجور تستا رو باید خوب گزینه‌هاشون رو بخونی و شش دانگ حواست رو جمع کنی!

- ۹۵- کدام گزینه درباره کتاب العبر، اثر یکی از اندیشمندان مسلمان تونس، درست است؟
- بخش از مقدمه این کتاب به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ و رفتار آدمیان اختصاص دارد.
 - از جمله آثاری است که به شیوه تاریخ‌نگاری جدید و نه قدیمی، نگارش یافته است.
 - مؤلف این کتاب خود از کاتبان درباری بود و به اسناد بی‌شماری دسترسی داشت.
 - موضوع اصلی این کتاب، ارتباط میان تاریخ و جغرافیا و جغرافیای تاریخی است.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ سریعی!

ابن خلدون اندیشمند مسلمان تونس نیز بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

تأثیر جغرافیا بر رویدادهای تاریخ:

مکان رکن مهم دیگر تاریخ است. به طور کلی همه وقایع و تحولات تاریخی در بستر مکان و محیط رخ می‌دهند. نقش و تأثیر پدیده‌های طبیعی و اقلیمی در شکل دادن به رویدادها و تحولات تاریخی، از دیرباز مورد توجه مورخان بوده است.

مثال: هرودت مورخ مشهور یونانی به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر، سفر کرده و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی نموده است.

مشاوره:

یکی از ترندهای طراحی سؤال اینه که سعی میکنند تا حد ممکن تو صورت سؤال کلید واژه‌هایی بهت ندن که راحت به پاسخ برسی. یعنی چی؟ اگر طراح می‌گفت اثر ابن‌خلدون، تو سریع میرفتی سراغ کلید سؤال چون کلاً تو هر سه تا پایه تاریخ، ما به ابن‌خلدون داریم و به کتاب العبر و مقدمه معروفش!

تعبیر: صورت سؤال مربوط به اثر تاریخی ابن‌خلدون است!

گروه آموزشی ماز

- ۹۶- شرق‌شناسانی که در ایران موفق به رمزگشایی کتیبه‌های بیستون و طاق‌بستان شدند، کدام فعالیت‌های زیر را انجام دادند؟

- ابتدا آثار باستانی را حفاری و شناسایی کردند و پس از عکس‌برداری و ثبت اطلاعات به موزه فرستادند.
- پس از آن که آثار باستانی را کشف و شناسایی کردند، به حفاری و سپس به تنظیم اطلاعات آن پرداختند.
- آن‌ها نخست به استخراج و تنظیم اطلاعات آثار اقدام کردند و سپس به شناسایی و کشفشان پرداختند.
- با رعایت احتیاط، آثار را حفاری و استخراج نمودند و سپس اطلاعاتشان را تنظیم و شناسایی کردند.

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ سریعی!

با گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان، کتیبه‌های بیستون و طاق‌بستان رمزگشایی شد و اطلاعات جدیدی درباره تاریخ ایران به دست آمد. حالا، سؤال اینجاست که این شرق‌شناسان چه مراحل را پشت سر گذاشتند؟ آنان نخست مرحله شناسایی و کشف را انجام دادند. گام دوم فعالیت باستان‌شناسان، حفاری برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثاری است که در دل خاک قرار گرفته اند. در مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات، باستان‌شناسان، آثار باستانی کشف شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان بررسی می‌کنند.

مراحل کار باستان‌شناسان:

به طور کلی مراحل کار باستان‌شناسان عبارت است از: ۱. شناسایی و کشف ۲. حفاری ۳. استخراج و تنظیم اطلاعات
ترتیب این مراحل مهم است؛ مثل ترتیب مراحل پژوهش در تاریخ!

تعبیر: سؤال از شما ترتیب مراحل کار باستان‌شناسی را می‌خواهد!

مشاوره:

سبک سؤالی ترکیبی، یکی از انواع جدید تو سؤالی کنکوری هست. خوب به این سؤالا دقت کن و همینطور وقتی داری کتابت رو می‌خونی، تو ذهنت پیوند میان مطالب رو درک کن.

گروه آموزشی ماز

۹۷- مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، متکی بر کدام یک از منابع زیر است؟

(۱) کتاب‌های تاریخی (۲) نوشته‌های جغرافیایی (۳) کاوش‌های باستان‌شناسی (۴) تحقیقات علمی مورخان

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - خط به خط - ۱۰۰۳)

پاسخ شریقی:

مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

گروه آموزشی ماز

۹۸- ترجمه آثار اروپایی در ایران، از زمان چه کسی آغاز شد و در نتیجه کدام عوامل، به مرور زمان گسترش یافت؟

- (۱) عباس میرزا - تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی
- (۲) فتحعلی‌شاه - بروز جنگ‌های ایران و روسیه و توجه نخبگان ایرانی به عوامل پیشرفت روسیه
- (۳) عباس میرزا - بروز جنگ‌های ایران و روسیه و توجه نخبگان ایرانی به عوامل پیشرفت روسیه
- (۴) فتحعلی‌شاه - تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - خط به خط - ۱۲۰۱)

زمینه‌های پیدایش تاریخ‌نگاری جدید:

جنگ‌های ایران و روسیه در دوران پادشاهی فتحعلی‌شاه قاجار، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب کرد. آنان با مقایسه وضعیت ایران در دوره قاجار و پهلوی و وضعیت غرب، در جست‌وجوی درک علل پیشرفت جوامع غربی و عقب‌ماندگی جامعه ایران برآمدند. ← از زمان عباس میرزا (ولیعهد فتحعلی‌شاه) ترجمه آثار اروپایی به تدریج آغاز شد و سپس با تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان ناصرالدین‌شاه گسترش یافت.

بین به دو صورت ممکنه تو دام بیفتی: اول اسمها رو قاطی کنی و دوم اینکه علت اصلی توجه به غرب رو با عامل ظهور ترجمه آثار اروپایی اشتباه بگیری!

مشاوره:

بخوای نخوای تاریخ هست و این ترتیب و توالی رخدادهای تاریخی. باید تو این سؤال یادت باشه که کدوم اتفاق عامل رخ دادن کدوم اتفاق بوده و کدوم رویداد، پیامد کدوم رویداد بوده؟!

گروه آموزشی ماز

۹۹- مؤلفان کتاب تاریخ ۳ (تاریخ ایران و جهان معاصر) برای درک فهم و بینش مورخان زیر، به کدام آثار تاریخی رجوع کرده‌اند؟

الف: میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی

ب: میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

ج: محمد جعفر خورموجی

د: محمد حسن خان اعتماد السلطنه

(۱) تاریخ بیداری ایرانیان - رساله ایراد - صدرالتواریخ - حقایق الاخبار ناصری

(۲) رساله ایراد - صدرالتواریخ - حقایق الاخبار ناصری - تاریخ بیداری ایرانیان

(۳) تاریخ بیداری ایرانیان - رساله ایراد - حقایق الاخبار ناصری - صدرالتواریخ

(۴) رساله ایراد - صدرالتواریخ - تاریخ بیداری ایرانیان - حقایق الاخبار ناصری

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - خط به خط - ۱۲۰۱)

بررسی موارد:

«الف»: تاریخ بیداری ایرانیان ← میرزا ناظم الاسلام کرمانی ← توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف در انقاب مشروطیت

«ب»: رساله ایراد ← میرزا فتحعلی خان آخوندزاده ← انتقاد از شیوه تاریخ نویسی رضا قلی خان هدایت

«ج»: حقایق الاخبار ناصری ← میرزا محمد جعفر خورموجی ← منتقد تملق‌گویی و بازتاب واقعیت قتل امیر کبیر

«د»: صدرالتواریخ ← محمد حسن خان اعتماد السلطنه ← ستایش امیر کبیر

مشاوره:

برای پاسخ به این سؤال، اصلاً در وهله اول سراغ گزینه‌ها نرو، چون گیج میشی. چاره چیه؟ جلوی هر مورد، اسم کتاب مربوط رو که بلدی بنویس و بین چند چندی و بعد برو سراغ گزینه‌ها!

گروه آموزشی ماز

- ۱۰۰- به کدام دلیل در دوره قاجار، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟
- (۱) وجود تعداد زیادی نشریه در کشور و فضای رقابتی بالا
 - (۲) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان
 - (۳) کمبود تجهیزات فنی برای چاپ و سختگیری حکومت
 - (۴) عدم استقبال مردم از روزنامه و برقراری جو شدید سیاسی

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - ۱۲۰۱)

پاسخ تشریحی:

به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آن‌ها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.

گروه آموزشی ماز

۱۰۱- با توجه به سؤالات کلیدی جغرافیا و بحران ریزگردها، کدام گزینه درست است؟

- ۱) سؤال چه چیز: مدیریت ضعیف منابع آب این مناطق باعث شکل‌گیری این پدیده شده است.
- ۲) سؤال کجا: محدوده جغرافیایی بحرانی این پدیده، کشورهای ایران، کویت و عراق هستند.
- ۳) سؤال چرا: ریزگردها موجب عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی در انسان می‌شود.
- ۴) سؤال چه کسی: ریزگردها بیشتر شامل گرد و غباری است که وارد هوا می‌شود.

(متوسط - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

سؤالات کلیدی هر کدام به موضوعات مشخصی از بحران‌های ریزگردها و موضوعات جغرافیایی دیگر می‌پردازد. به طور کلی مصداق‌های متنوع در درک بهتر سؤالات کلیدی جغرافیا اهمیت بسیار زیادی دارد. در این سؤال محدوده جغرافیایی بحرانی این پدیده، کشورهای ایران، کویت و عراق همان محل وقوع ریزگردها هستند که به سؤالات کلیدی کجا پاسخ می‌دهد.

شش سؤال در جغرافیا وجود دارد که هر جغرافی‌دان در بررسی‌های جغرافیایی با آن روبرو است:

سؤال	موضوع مورد بررسی	مثال
کجا؟	مکان وقوع پدیده (رکن اساسی جغرافیا)	این اتفاق در کجا رخ داده است؟ غرب و جنوب غربی
چه چیز؟	ماهیت پدیده	چه چیزی رخ داده است؟ وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا
چرا؟	علت وقوع پدیده	چرا این پدیده رخ داده است؟ تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر
چه موقع؟	روند زمانی موضوعات	چه زمانی شدت می‌گیرد؟ فصل گرم سال
چه کسانی؟	روابط متقابل انسان و محیط	چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در بروز این پدیده اثر داشته‌اند و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟ بی‌توجهی به تثبیت خاک
چطور؟	سیر تکوین و تحول پدیده	زمینه‌های به وجود آورنده این پدیده چیست؟ قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها، واحه‌ها و....

گروه آموزشی ماز

۱۰۲- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه پژوهشگر به سؤال پژوهش است؛ بنابراین لازم است که.....»

- ۱) طرح سؤال، پیش از تدوین فرضیه و به ترتیب در گام‌های اول و دوم و پس از پردازش اطلاعات انجام شود.
- ۲) طرح سؤال، پس از تدوین فرضیه و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پیش از پردازش اطلاعات انجام شود.
- ۳) تدوین فرضیه، پس از طرح سؤال و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پیش از جمع‌آوری اطلاعات انجام شود.
- ۴) تدوین فرضیه، پیش از طرح سؤال و به ترتیب در گام‌های دوم و اول و پس از جمع‌آوری اطلاعات انجام شود.

(متوسط - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

به طور کلی، «فرضیه» پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه پژوهشگر به سؤال پژوهش است. تدوین فرضیه در گام دوم و زمانی انجام می‌شود که مسئله پژوهش بیان شده باشد و سوابق علمی موضوع نیز در گام اول بررسی شده باشد. در این صورت با تدوین فرضیه، گام‌های بعدی شامل جمع‌آوری اطلاعات، پردازش اطلاعات، نتیجه‌گیری و پیشنهادها، جهت‌دار شده و به روشنی انجام می‌شود.

گام	نام مرحله	ویژگی‌ها	مثال
اول	طرح سؤال و بیان مسئله	- بیان مسئله به صورت واضح و روشن جهت رسیدن به شناخت - طرز نوشتار مسئله: سؤالی - جلوگیری از عبارات خبری، کلی یا نامعلوم - سؤال اساسی پژوهش‌گر در این مرحله: انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟ - در این مرحله پژوهش‌گر باید به مطالعه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران بپردازد. نتیجه این کار ← اطلاع بیشتر از موضوع و پی بردن به این که سؤالی که برای مطرح شده، قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.	عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟ (به شکل پرسشی)
دوم	تدوین فرضیه	- فرضیه: پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقق است. - فرضیه‌سازی: ← از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد. - پژوهش‌گر با توجه به مسأله خود، پیشنهادهای و خبرهای اولیه را در چارچوب مسأله پژوهش خود ارائه می‌کند. - فرضیه‌های پژوهش‌گر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.	به نظر می‌رسد وجود زمین‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
سوم	جمع‌آوری اطلاعات: الف) کتابخانه‌ای: استفاده از سالنامه‌ها، عکس‌های ماهواره‌ای، عکس‌های هوایی، سایت‌های اینترنتی، نقشه و ...	۱) روش کتابخانه‌ای: این روش در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در برخی از پژوهش‌ها تمام تلاش پژوهش‌گر در کتابخانه صورت می‌گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آن جا انجام می‌شود.	پژوهش‌گر به سالنامه آماری یک دهه مراجعه می‌کند و تغییرات جمعیتی شهر کرج را مورد مطالعه قرار می‌دهد. او با کمک عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای رشد فیزیکی شهر کرج را طی یک دهه بررسی می‌کند.
چهارم	ب) میدانی (مصاحبه مشاهده و پرسش‌نامه)	۲) روش میدانی: در این روش، پژوهش‌گر برای گردآوری اطلاعات به مکان مورد تحقیق می‌رود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات می‌پردازد. او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به میدان ببرد.	پژوهش‌گر با تعدادی از ساکنان یکی از محله‌های قدیمی شهر کرج مصاحبه می‌کند و ضمن توجه به تغییرات جمعیتی، به بررسی علت‌های پنهان تغییرات هم می‌پردازد.
پنجم	پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش آغاز می‌شود. پردازش ← حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات.	- این مرحله آخر پژوهش است و پژوهش‌گر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسأله پژوهش را می‌یابد. - پژوهش‌گر با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد. در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های پژوهش‌گر رد شود، پژوهش‌گر نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بهبود ببندد؛ چون این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند. پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.	درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.
نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهای			نتیجه‌گیری: بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. پیشنهاد: با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آنجا ایجاد شود.

گروه آموزشی ماز

۱۰۳- با توجه به این که در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند، لازم است که جغرافی‌دان دید ترکیبی داشته باشد و....

- ۱) اثرات پدیده‌های طبیعی را بر پدیده‌های انسان ساخت یا بالعکس، در محیط‌های طبیعی یا جغرافیایی مطالعه کند.
- ۲) پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت را به صورت همه جانبه و جامع، با تمام ویژگی‌های آن، در یک مکان مطالعه کند.
- ۳) اثرات پدیده‌های انسان ساخت را بر پدیده‌های طبیعی، با عملکردهای مختلف متعادل و مخرب انسان مطالعه کند.
- ۴) پدیده‌های طبیعی و انسان ساخت را به صورت دو سویه و به کمک یافته‌های سایر علوم، در یک مکان مطالعه کند.

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - مفهومی - ۱۰۰)

در هر مکان، پدیده‌های مختلفی طبیعی یا انسان ساخت هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند. جغرافی‌دانان لازم است دید ترکیبی داشته باشند تا این پدیده‌ها را به صورت همه جانبه، با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد بررسی قرار دهند.

گروه آموزشی ماز

- ۱۰۴- کدام گزینه با عبارت «مردم شهرهای مناطق خشک مانند یزد از بادگیرها برای بهره‌برداری صحیح از محیط طبیعی استفاده می‌کردند.» مغایرت دارد؟
- ۱) انسان به کمک علم جغرافیا می‌تواند در جهت بهبود زندگی خویش از توانمندی‌های محیط خود استفاده کند.
 - ۲) برخی فعالیت‌های انسان در مکان به دلیل شناخت ظرفیت محیط، تعادل محیط را در طولانی مدت حفظ می‌کند.
 - ۳) محیط طبیعی مجموعه‌ای متعادل است و انسان با ورود به آن، این محیط را به محیط جغرافیایی تبدیل می‌کند.
 - ۴) در دهه‌های اخیر فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده انسان در محیط دخل و تصرف بیشتری انجام دهد.

(متوسط - مفهومی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی:

عبارت مطرح شده در صورت سؤال موضوع بهره‌برداری از ظرفیت‌ها و توان‌های محیط و حفظ تعادل محیط را مطرح می‌کند. این موضوع صرفاً با شناخت انسان‌ها از توان‌های محیط مانند بادخیز بودن همراه است و صحتی از فناوری و دخل و تصرف انسان در محیط را (که ممکن است موجب بهره‌برداری سودجویانه از محیط باشد) مطرح نمی‌کند.

گروه آموزشی ماز

- ۱۰۵- پژوهش‌گر در چه زمانی بهتر است که به سالنامه آماری مراجعه کرده و تغییرات جمعیتی یک شهر را بررسی کند؟
- ۱) زمانی که با استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، به حفظ اطلاعات ضروری پرداخته است.
 - ۲) زمانی که از قبل، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه به سؤالات تحقیق ارائه کرده است.
 - ۳) زمانی که با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه‌های تدوین شده خود می‌پردازد.
 - ۴) زمانی که به کمک روش میدانی یعنی مطالعه عکس‌های هوایی، وسعت شهر را بررسی کرده است.

(متوسط - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

در یک موضوع پیشنهادی مانند بررسی تغییرات جمعیتی یک شهر، پژوهش‌گر در گام سوم یا مرحله جمع‌آوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای، به سالنامه آماری مراجعه می‌کند و تغییرات جمعیتی آن شهر را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ بنابراین پژوهش‌گر در حالی که این فعالیت را انجام می‌دهد که گام‌های قبلی (اول: بیان مسئله و پیشینه تحقیق و دوم: تدوین فرضیه) را گذرانده است و گام‌های چهارم (پردازش تحقیق) و پنجم (نتیجه‌گیری، آزمون فرضیه و ارائه پیشنهادها) را هنوز مورد بررسی قرار نداده است.

گروه آموزشی ماز

- ۱۰۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف: دسترسی شهر قاهره به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون

ب: قرار گرفتن شهر اهواز در کنار رود کارون و در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه‌آهن

ج: توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم

- ۱) مورد «ب» اشاره به مفهوم موقعیت و موارد «الف» و «ج» اشاره به مفهوم مقر دارد.
- ۲) مورد «ج» اشاره به مفهوم مقر و موارد «الف» و «ب» اشاره به مفهوم موقعیت دارد.
- ۳) موارد «الف» و «ج» اشاره به مفهوم موقعیت و مورد «ب» اشاره به مفهوم مقر دارد.
- ۴) موارد «الف» و «ب» اشاره به مفهوم مقر و مورد «ج» اشاره به مفهوم موقعیت دارد.

(متوسط - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

مورد «ج» (یعنی توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم) اشاره به مفهوم مقر و موارد «الف» (یعنی دسترسی شهر قاهره به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون) و «ب» (یعنی توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم) اشاره به مفهوم موقعیت دارد.

مفهوم	تعریف	مثال
مقر	مکان اصلی و دقیق یک سکونت‌گاه و محل استقرار آن روی زمین است. مقر هر روستا یا شهر، همچنین هسته اولیه آن را شامل می‌شود. منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم بر حسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشتغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است.	۱- برخی پژوهش‌گران هسته اولیه شهر رشت را بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم با نواحی پیرامون می‌دانند. ۲- روستای هولوکر در مجارستان: هسته اولیه روستا قلعه‌ای است که در اواسط قرن ۱۳ میلادی پس از گسترش امپراتوری مغول به منظور دفاع از حمله‌های احتمالی ساخته شد و در دو قرن بعد به منطقه‌ای مسکونی تبدیل شد.
موقعیت	وضعیت آن سکونت‌گاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. این پدیده‌ها و جایگاه ممکن است عوامل انسانی و طبیعی مانند روستاها و شهرهای اطراف آن، نقش سیاسی و اداری آن، آب و هوا، راه‌های ارتباطی، دسترسی به منابع معدنی و ناهمواری‌ها باشند.	۱- شهر قاهره از نظر دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون خود موقعیت ویژه‌ای دارد. ۲- شهر اهواز در کنار رودخانه کارون و در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه‌آهن قرار گرفته است و موقعیت چهار راهی دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۷- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«شهرهایی که حوزه نفوذ کم وسعتی دارند،»

- ۱) آستانه جمعیتی نفوذ کمی دارند و ممکن است فقط به روستاهای مجاور خود، خدمات بدهند.
- ۲) آستانه جمعیتی نفوذ زیادی دارند و ممکن است فقط به چند روستای مجاور خود، خدمات بدهند.
- ۳) دامنه نفوذ وسیعی نسبت به شهرهای بزرگ دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می‌دهند.
- ۴) دامنه نفوذ محدودی نسبت به شهرهای بزرگ دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می‌دهند.

(متوسط - خط به خط - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

به طور کلی شهرهایی که حوزه نفوذ کم وسعتی دارند مانند شهرهای کوچک و منطقه‌ای (در مقایسه با کلان شهرهایی مانند تهران، مشهد و...) آستانه جمعیتی نفوذ کمی دارند و ممکن است فقط به روستاهای مجاور خود، خدمات بدهند. در مقابل، شهرهایی که حوزه نفوذ وسیعی دارند آستانه جمعیتی نفوذ و دامنه نفوذ زیادی دارند و به شهرهای متوسط، کوچک، روستاها و ... خدمات می‌دهند. (مانند خدمات خودرو یا برخی خدمات درمانی و... از سمت تهران به کل نواحی شهری و روستایی ایران و...)

گروه آموزشی ماز

۱۰۸- شکل مقابل نشان دهنده هرم سلسله مراتب سکونت‌گاه در اروپا است. کدام مقایسه با توجه به شکل صحیح است؟

- ۱) در سکونت‌گاه «ج»، حوزه نفوذ کمتر از «ب» و در سکونت‌گاه «الف»، تغییرات اجتماعی کندتر از «د» است.
- ۲) در سکونت‌گاه «ب»، روابط خویشاوندی بیشتر از «د» و در سکونت‌گاه «ج»، فعالیت اقتصادی نوع دوم کمتر از «الف» است.
- ۳) در سکونت‌گاه «الف»، نوگرایی کمتر از «ج» و در سکونت‌گاه «د»، گستردگی چشم‌اندازهای طبیعی کمتر از «ب» است.
- ۴) در سکونت‌گاه «د»، تنوع خدمات بیشتر از «الف» در سکونت‌گاه «ب»، فعالیت‌های اقتصادی نوع اول کمتر از «ج» است.

(دشوار - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

در سکونت‌گاه «الف» (یعنی ده یا روستای کوچک)، نوگرایی کمتر از «ج» (یعنی شهر منطقه‌ای) و در سکونت‌گاه «د» (یعنی پایتخت)، گستردگی چشم‌اندازهای طبیعی کمتر از «ب» (یعنی روستا) است.

هرم سلسله مراتب سکونت‌گاه‌ها در اروپا:

سلسله مراتب سکونت‌گاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت، برای این منظور سکونت‌گاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می‌کنند) طبقه‌بندی می‌کنند. در قاعده هرم، سکونت‌گاه‌های کوچک و کم جمعیت (مانند ده و روستا) قرار دارند و هر چه به سمت رأس هرم می‌رویم، سکونت‌گاه‌های بزرگ‌تر، با جمعیت بیشتر، همراه با خدمات گسترده‌تر و متنوع‌تر (مانند شهرهای بزرگ و پایتخت) را خواهیم داشت.

ملک‌های تفاوت شهر و روستا	
فعالیت اقتصادی	<ul style="list-style-type: none"> ■ مهم‌ترین ملایک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها است. ■ در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی (زراعت، دامداری، جنگل‌داری، صید و شکار و ...) فعالیت می‌کنند. ■ در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.
میزان جمعیت	<ul style="list-style-type: none"> ■ متداول‌ترین ملایک تشخیص شهر و روستا ملایک جمعیتی است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند. ■ ملایک جمعیت در نواحی مختلف دنیا متفاوت است. در برخی کشورهای اروپایی سکونتگاه‌هایی با بیشتر از ۲۰۰۰ نفر جمعیت، شهر محسوب می‌شوند اما در برخی کشورهای پر جمعیت آسیا، مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از ۳۰۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند. ■ به طور کلی شهرها از روستاها پرجمعیت‌ترند و تراکم جمعیت نیز در آن‌ها بیشتر است.
وسعت و فضای سکونت و فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> ■ در روستاها فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌ترند. ■ در شهرها، خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاهای صنعتی به هم فشرده‌ترند و فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متمرکز شده‌اند.
دسترسی به خدمات و تسهیلات	<ul style="list-style-type: none"> ■ در شهرها امکانات آموزشی، درمانی و پزشکی، مراکز خرید، حمل و نقل عمومی، خدمات مالی و بانکی، آب و برق و... متنوع و گسترده است؛ در حالی که این خدمات و تسهیلات در روستاها کمتر و محدودتر است.
فرهنگ و مناسبات اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> ■ در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند و روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری میان آن‌ها بیشتر است. ■ آداب و رسوم و شیوه زندگی در شهر و روستا متفاوت است. ■ در شهرها نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.

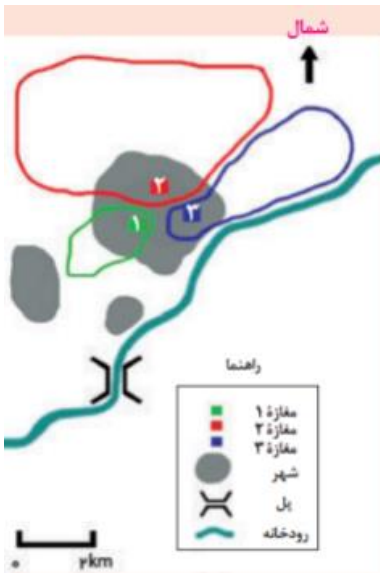
گروه آموزشی ماز

۱۰۹- کدام مورد مفهوم درستی از حوزه نفوذ سکونتگاه‌ها را بیان می‌کند؟

- ۱) عوامل طبیعی همانند عوامل انسانی می‌توانند در عدم گسترش حوزه نفوذ نقش مؤثری داشته باشند.
- ۲) سکونتگاه با متقاضی دریافت خدمات بیشتر (دامنه نفوذ) و از فواصل دورتر (آستانه نفوذ) حوزه نفوذ بالاتری دارد.
- ۳) حداکثر حوزه نفوذ یک شهر می‌تواند در سطحی باشد که وحدت و همگونی نسبی با عناصر طبیعی و انسانی اطراف داشته باشد.
- ۴) حوزه نفوذ یک روستای اروپایی نسبت به شهر کوچک آن به دلیل جمعیت، وسعت و فعالیت اقتصادی پایین‌تر، گستردگی کمتری دارد.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - ترکیبی - ۱۲۰۱)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) با توجه به تصویر فعالیت کتاب درسی رودخانه که یک عامل طبیعی است حوزه نفوذ مغازه ۳ را محدود کرده است.
- ۲) در زمینه بررسی حوزه نفوذ یک سکونتگاه به دو جنبه توجه می‌شود:
 - «الف»: آستانه جمعیتی نفوذ؛ یعنی حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.
 - «ب»: دامنه نفوذ؛ یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.
- ۳) برخی سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم وسعتی دارند، بالعکس برخی از شهرها حوزه نفوذ گسترده‌ای در سطح یک ناحیه یا کشور و حتی جهان دارند. با توجه به درس ۱ جغرافیای یازدهم، منظور از سطحی که وحدت و همگونی نسبی با عناصر طبیعی و انسانی اطراف داشته باشد، ناحیه است.
- ۴) سلسله مراتب سکونتگاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت. برای این منظور، سکونتگاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می‌کنند) طبقه‌بندی می‌کنند. (نه وسعت!) سکونتگاه‌های کوچک یا کم جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می‌دهند اما در سکونتگاه‌های بزرگ‌تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.

ناحیه:

بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...) همگون و خاصی دارد، به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

از این تعریف می‌توان نتیجه گرفت:

- ۱- ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. (وحدت یابی)
- ۲- هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۰- به چه دلیل «فعالیت‌های اقتصادی مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا» است؟

- ۱) زیرا درصد کمتری از جمعیت سکونتگاه‌های روستایی در فعالیت‌های نوع اول و دوم و درصد بیشتری از آن‌ها در فعالیت‌های نوع سوم مشغول به کارند.
- ۲) زیرا درصد بیشتری از جمعیت سکونتگاه‌های روستایی در فعالیت‌های نوع اول و دوم و درصد کمتری از آن‌ها در فعالیت‌های نوع سوم مشغول به کارند.
- ۳) زیرا درصد کمتری از جمعیت سکونتگاه‌های روستایی در فعالیت‌های نوع دوم و سوم و درصد بیشتری از آن‌ها در فعالیت‌های نوع اول مشغول به کارند.
- ۴) زیرا درصد بیشتری از جمعیت سکونتگاه‌های روستایی در فعالیت‌های نوع دوم و سوم و درصد کمتری از آن‌ها در فعالیت‌های نوع اول مشغول به کارند.

(متوسط - ترکیبی - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ شریقی

مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌هاست. در اغلب سکونت‌گاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی (زراعت، دامداری، جنگل‌داری، صید و شکار و...) یا فعالیت‌های نوع اول فعالیت می‌کنند اما در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی یا فعالیت‌های نوع دوم و سوم مشغول به کارند.

طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی:

نوع فعالیت اقتصادی	مشخصات	مثال
فعالیت‌های نوع اول	با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارد.	کشاورزی، زراعت، دام‌پروری، صید ماهی، جنگل‌داری و استخراج معدن
فعالیت‌های نوع دوم	طی این فعالیت‌ها، منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند.	انواع کالاهای صنعتی شامل کفش، اتومبیل، پارچه و فولاد و...
فعالیت‌های نوع سوم	در فرآیند این فعالیت‌ها، خدماتی به دیگران ارائه می‌شود.	انواع خدمات شامل حمل‌ونقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی، خرید و فروش، تجارت و....
فعالیت‌های نوع چهارم	این فعالیت‌ها فراهم کننده خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری اطلاعاتی و ارتباطی (ICT) و پژوهش و تحقیق و توسعه است.	

گروه آموزشی ماز

۱۱۱- کدام عبارت درباره دانش منطق درست است؟

- ۱) قواعد و دستورالعمل‌های نظری در یادگیری آن بی‌فایده است.
- ۲) همواره قواعد این دانش به‌صورت غیرارادی در تفکر رعایت می‌شوند.
- ۳) کشف قواعد موجود در این دانش، سبب آغاز اندیشیدن گردیده است.
- ۴) تأکید این دانش بر جنبه ایجابی و ارائه روش‌های درست اندیشیدن است.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - ۱۰۰۱)

پاسخ تشریحی:

ابتدا جنبه ایجابی و جنبه سلبی را معنا کنیم:

جنبه ایجابی: یعنی چه کارهایی را باید انجام دهیم؛ مثلاً باید قانون را رعایت کنیم، باید درس بخوانیم، باید آزمون را تحلیل کنیم و...

جنبه سلبی: یعنی چه کارهایی را نباید انجام دهیم؛ مثلاً نباید دزدی کنیم، نباید به کسی بی‌احترامی کنیم، نباید سیگار بکشیم و...

حالا دانش منطق، جنبه ایجابی دارد یا جنبه سلبی؟ برخی امور در دانش منطق، ایجابی و برخی امور، سلبی هستند؛ مثلاً شیوه تعریف صحیح را می‌خوانیم تا آن‌ها را رعایت کنیم و این همان جنبه ایجابی است و مغالطه‌ها را می‌خوانیم تا از آن‌ها بر حذر باشیم و این همان جنبه سلبی است. حالا از بین جنبه ایجابی و جنبه سلبی، تأکید بر کدام یک است؟ همانطور که در متن کتاب درسی اشاره شده است، تأکید منطق، بر شیوه درست اندیشیدن است؛ پس جنبه ایجابی در آن غلبه دارد؛ اما این عبارت بدان معنا نیست که دانش منطق، فاقد جنبه سلبی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) قواعد نظری در یادگیری علم منطق، کاربرد دارند، اما برای تبحر در دانش منطق، باید از دستورالعمل‌های نظری فراتر رفت و این دانش را به‌صورت عملی فراگرفت.
- ۲) اینگونه نیست که همواره قواعد دانش منطق به‌صورت غیرارادی به‌کار بروند؛ بلکه گاه‌آنها به‌صورت ارادی، قواعد دانش منطق را رعایت می‌کنند؛ برای مثال، یک منطق‌دان، زمانی که قصد ارائه تعریف صحیح از یک چیز را دارد، سعی می‌کند به‌صورت ارادی، قواعد تعریف را رعایت کند.
- ۳) ذهن انسان به‌صورت طبیعی، می‌اندیشد و نیازی نیست که قواعد دانش منطق را بدانند تا آغاز به تفکر و اندیشیدن کند.

تله تستی:

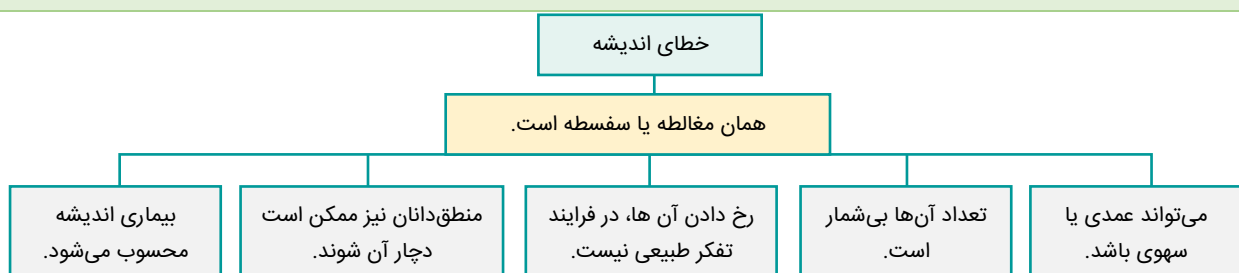
این‌که تبحر در منطق، نیازمند تمرین و ممارست به‌صورت عملی است؛ به آن معنا نیست که در یادگیری علم منطق، قواعد تئوری بی‌فایده باشد؛ بلکه مشخصاً قواعد تئوری در علم منطق کاربرد دارند و صرفاً برای تبحر در آن قواعد، باید به‌صورت عملی تمرین کرد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۲- کدام گزینه درباره «خطای اندیشه» اطلاعات درستی را بیان کرده است؟

- ۱) رخ دادن آن‌ها در فرآیند تفکر، غیرطبیعی است.
- ۲) افراد آشنا به منطق دچار خطای اندیشه نمی‌شوند.
- ۳) دچار شدن به آن‌ها برای انسان، اجتناب‌ناپذیر است.
- ۴) اغلب آگهی‌های تلویزیونی، نوعی خطای اندیشه هستند.

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - ۱۰۰۱)

پاسخ تشریحی:

ذهن انسان به صورت طبیعی، درست کار می‌کند و اگر دچار خطای اندیشه شود؛ غیرطبیعی است. برای فهم بهتر این موضوع، به این مثال توجه کنید که قلب انسان، به صورت طبیعی باید فعالیت کند و دچار سکتة نشود، حال اگر دچار سکتة و توقف در پمپاژ خون شود، یک امر غیرطبیعی رخ داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ هر انسانی ممکن است دچار خطای اندیشه شود.

۳ این گزینه به زبان ساده، یعنی «انسان، قطعاً دچار مغالطه می‌شود»؛ درحالی که این‌گونه نیست و در واقع، «انسان، ممکن است دچار مغالطه شود» به عبارت ساده تر، نمی‌توان گفت که انسان هیچ راهی برای مقابله با خطای اندیشه و اجتناب از آن ندارد، بلکه در صورت آشنایی با قواعد منطق، می‌تواند از مغالطه‌ها بر حذر باشد و کمتر دچار خطای اندیشه شود؛ پس عبارت موجود در این گزینه که دچار شدن انسان به مغالطه را قطعی می‌داند، نادرست است.

۴ اغلب آگهی‌های تلویزیونی، نوعی استدلال هستند، نه خطای اندیشه.

مغالطه‌ها، بی‌شمار هستند اما نامحدود نیستند؛ زیرا ذهن انسان محدود است و قاعداً خطای در آن نیز، محدود است. (معنای نامحدود و بی‌شمار، متفاوت است)

گروه آموزشی ماز

۱۱۳- کدام گزینه پیرامون شباهت دانش منطق با سایر علوم و ابزارها درست بیان شده است؟

- (۱) دانش منطق مانند شاقول بنایی، به صورت عملی استفاده می‌شود. (۲) دانش منطق مانند سیستم کنترلی خودرو، کاربردی است.
(۳) دانش منطق مانند ترازو، به سنجش محتوا نمی‌پردازد. (۴) دانش منطق مانند علم پزشکی، آلی و ابزاری است.

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - خط به خط - ۱۰۰۱)

تشبیه‌های موجود در درس یک را به صورت یکجا و در جدول زیر، بررسی می‌کنیم:

وجه شبه	مشبهه	مشبه
هر دو به سنجش صورت و شکل پرداخته و با ماده و محتوا کاری ندارند.	ترازوی اندیشه	علم منطق
هر دو به پیشگیری، درمان و معرفی بیماری‌های درون خود می‌پردازند.	پزشکی	علم منطق
هر دو در روند طبیعی انسان، اختلال ایجاد می‌کنند.	بیماری	مغالطه
هر دو راه‌هایی برای پیش‌گیری و درمان بیماری‌های مربوط به خود بیان می‌کنند.	پزشک	منطق دان
تبحر در هر دو، به صورت عملی و با تمرین و ممارست است.	دوچرخه‌سواری	علم منطق
هر دو ابزاری و آلی هستند و محتوای خود را از سایر دانش‌ها دریافت می‌کنند.	شاقول بنایی / سیستم کنترلی خودرو	علم منطق

پاسخ تشریحی:

دانش منطق، صرفاً شکل و صورت اندیشه را بررسی می‌کند و ماده و محتوای خود را از سایر علوم دریافت می‌کند؛ همانطور که ترازو، با ماده و محتوا کاری ندارد و هر آن‌چه که درونش قرار بگیرد را وزن می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲ دانش منطق از جهت عملی و کاربردی بودن، به دوچرخه‌سواری تشبیه شده که نیازمند تمرین و تکرار است؛ نه شاقول یا شاقول بنایی و سیستم کنترلی خودرو.

۴ دانش منطق از جهت آلی و ابزاری بودن، مانند شاقول بنایی و سیستم کنترلی خودرو است؛ نه علم پزشکی.

مشاوره:

در چنین سؤالاتی، ممکن است محتوای هر ۴ گزینه درست باشند، اما بخش‌های مختلف هرگزینه، با یکدیگر بی‌ارتباط باشند؛ مثلاً درست است که دانش منطق، علمی ابزاری است اما این موضوع، ربطی به شباهتش با علم پزشکی ندارد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۴- درباره نقش اندیشه و دانش منطق در وجود انسان می‌توان گفت:

- (۱) تفکر در وجود آدمی، معلول تعریف و استدلال است.
(۲) دانش منطق، صورت‌بخش محتوای علوم مختلف است.
(۳) منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی کاربرد دارد.
(۴) فرآیند ساماندهی تفکر برای جلوگیری از خطا، غیرارادی است.

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - ترکیبی - ۱۰۰۱)

نقش دانش منطق در زندگی

در سراسر زندگی انسان کاربرد دارد.

هر کجا که اندیشه وجود دارد، دانش منطق کاربرد دارد.

با رشد رسانه‌ها، کاربرد بیش‌تری پیدا کرده است.

ممکن است برخی انسان‌ها، با وجود استفاده از قواعد منطقی، به آن آگاه نباشند.

پاسخ شیرینی

منطق، ماده و محتوای سایر علوم را بررسی کرده و به آن‌ها شکل و صورت منطقی می‌دهد؛ پس منطق، صورت بخش محتوای سایر علوم است. برای فهم بهتر، به این مثال توجه کنید که دانش منطق، محتوایی مانند نتایج آزمایش‌های تجربی را دریافت کرده و آن‌ها را به شکل قیاس اقترانی، استثنایی، استقرای تعمیمی و... تبدیل می‌کند تا دانشمندان بتوانند در نتیجه‌گیری‌های خود از این استدلال‌ها استفاده کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ این عبارت برعکس ذکر شده است؛ درواقع، تعریف و استدلال، معلول تفکر و منطق هستند.

۳ دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر انسانی در سراسر زندگی خود به آن نیاز دارد.

۴ اگر انسانی تلاش کند که فرآیند تفکر خود را به نحوی سامان دهد که کمتر دچار مغالطه شود، یک کار ارادی انجام داده است؛ مثلاً شخصی که به صورت ارادی از دانش منطق کمک می‌گیرد تا کمتر دچار مغالطه شود.

تله تستی:

فرآیند تفکر، غیرارادی و فرآیند ساماندهی تفکر برای جلوگیری از خطای اندیشه، ارادی است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۵ - همه موارد موجود در کدام گزینه، تصور هستند؟

۱) چه گل زیبایی! - برو شیر درنده باش ای دغل - هوا بس ناجوانمردانه سرد است.

۲) هر که بامش بیش، برفش بیشتر - آزمون‌های آزمایشی ماز - شهرستان مهدی‌شهر.

۳) آزمون‌های ۲۲ مهر برگزار شد - چنان به بوی تو مستم که - شرکت در کلاس.

۴) لطفاً با من قهر نباش - که این قادسی گورگاه من است - آزمون را تحلیل کردم.

پاسخ: گزینه ۳

(آسان - مفهومی - ۱۰۰۱)

انواع تصور

موصوف و صفت

دوست خوب

مضاف و مضاف‌الیه

میدان حافظ

مفاهیمی که با «یا» جدا شده‌اند.

فلسفه یا منطق

مفاهیمی که با «و» وصل شده‌اند.

فلسفه و منطق

عبارت‌های ناتمام

امروز برای خرید به بازار شهر

عبارت‌های پرسشی

چرا پاسخنامه ماز تا این حد کامل است؟

عبارت‌های امر و نهی

حتماً آزمون را تحلیل کن.

عبارت‌های منادا

خدا یا چنان کن سرانجام کار

عبارت‌های تعجیبی

چه سؤالات خوبی!

عبارت‌های تمنایی

لطفاً نکات تستی این آزمون را یادداشت کن

عبارت‌های آرزویی

ای کاش همه سؤالات را خوب تحلیل کنید.

به این میانبر تستی برای تشفیص تصور و تصدیق توجه کنید:

پاسخ تشریحی:

عبارت اول و دوم ← ناتمام و تصور هستند.

عبارت سوم ← به صورت کلی به یک مفهوم اشاره کرده و فاقد حکم و قضاوت است؛ پس تصور می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ جمله تعجبی و تصور است - جمله امری و تصور است - جمله خبری و تصدیق است.
- ۲ جمله خبری با حذف فعل به قرینه معنوی و تصدیق است - تصور است - تصور است.
- ۴ جمله انشایی و برای خواهش و تمنا است؛ پس تصور می‌باشد - جمله خبری و تصدیق است - جمله خبری و تصدیق است

اگر...

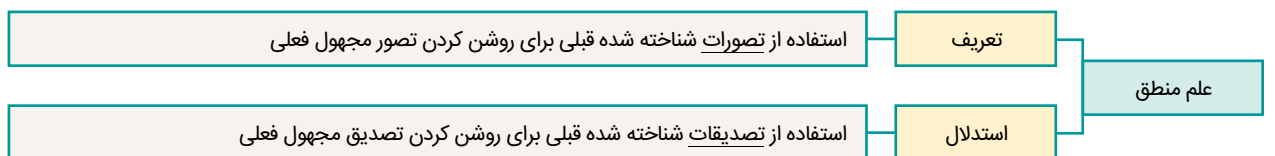
در صورتی که در گزینه ۳ به جای «آزمونی که ۲۲ مهر برگزار شد» گفته می‌شد «آزمون ۲۲ مهر برگزار شد» به یک تصدیق اشاره شده بود.

گروه آموزشی ماز

۱۱۶- عبارت موجود در کدام گزینه دربارهٔ تعریف و استدلال درست بیان شده است؟

- ۱) استدلال، استنتاج یک تصدیق از داده‌های معلوم است.
- ۲) تعریف و استدلال از انواع مختلف دانش بشری هستند.
- ۳) آگاهی از معنای یک مفهوم به استدلال منطقی اشاره دارد.
- ۴) آنچه سبب شباهت میان تعریف و استدلال می‌شود، اجزای آن‌ها است.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - ترکیبی - ۱۰۰۱)

پاسخ تشریحی:

به این دو گزاره که هر دو درست و به یک معنا هستند، دقت کنید:

استدلال، نتیجه‌گیری (استنتاج) تصدیق مجهول از تصدیق‌های معلوم است؛ یعنی تصدیق مجهول را در استدلال، معلوم کرده و نتیجه‌گیری می‌کنیم. استدلال، حرکت معلوم به سوی مجهول است؛ یعنی حرکت از تصدیقات معلوم به سوی تصدیق مجهول.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) تعریف و استدلال از کارکردهای مختلف علم منطق و اقسام تفکر هستند؛ نه انواع دانش بشری.
- ۳) تعریف در پاسخ به استفهام «چیست» می‌آید و ممکن است در بیان معنای یک مفهوم باشد.
- ۴) استدلال از تصدیق و تعریف از تصور تشکیل شده است؛ پس اجزای آن‌ها تفاوت دارد.

تله تستی:

انواع دانش بشری، تصور و تصدیق و بخش‌های مختلف علم منطق، تعریف و استدلال هستند.

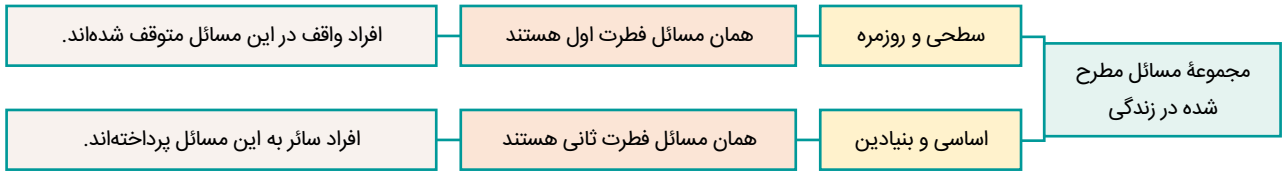
گروه آموزشی ماز

۱۱۷- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر مناسب نیست؟

«مجموعهٔ مسائلی که در زندگی یک انسان مطرح می‌شوند.....»

- ۱) ممکن نیست شامل مسائل سطحی نباشد.
- ۲) ممکن است شامل مسائل اساسی باشد.
- ۳) ممکن نیست شامل مسائل بنیادین نباشد.
- ۴) ممکن است شامل مسائل روزمره باشد.

پاسخ: گزینه ۳ (مفهومی - متوسط - ۱۱۰۱)

پاسخ شریعی:

ابتدا عبارت موجود در گزینه سوم را به زبان ساده برمی گردانیم ← «قطعاً شامل مسائل بنیادین می‌شود» حالا از خودتان پرسید که آیا همه انسان‌ها قطعاً به مسائل بنیادین می‌پردازند؟ خیر! ممکن است برخی انسان‌ها در مسائل سطحی متوقف شوند و هیچ‌گاه به مسائل اساسی و بنیادین نپردازند. پس گزینه سوم نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۴ هر انسانی برای زنده ماندن، مجبور است تا به مسائل سطحی و روزمره بپردازد.
 ۲ ممکن است در میان مسائل روزمره، ناگهان انسان به مسائل اساسی بپردازد.

استراتژی:

برای حل چنین سؤالاتی، سعی کنید تا عبارات با فعل منفی را به زبان ساده بازنویسی کنید.
 بازنویسی گزینه ۱ ← قطعاً شامل مسائل سطحی می‌شود.
 بازنویسی گزینه ۳ ← قطعاً شامل مسائل بنیادین می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۱۱۸- کدام یک از عبارات زیر درباره تفکر درست بیان شده است؟

- ۱) کودکان در هنگام تولد از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند.
 ۲) استفاده «چرا» به صورت خاص، حاکی از آغاز تفکر فلسفی است.
 ۳) ویژگی «متفکر بودن» در وجود انسان، به صورت اکتسابی است.
 ۴) قطعاً همه انواع تفکر، دارای مراحل و سلسله مراتب مشخصی است.

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - خط به خط - ۱۱۰۱)

تکنیک حل:

در ابتدا زیر همه کلمات کلیدی سؤال خط بکشید و سپس آن‌ها را بررسی کنید تا در اطلاعات اضافی سؤال، غرق نشوید.
 کلمات کلیدی در گزینه ۱ ← در هنگام تولد
 کلمات کلیدی در گزینه ۲ ← به صورت خاص - تفکر فلسفی
 کلمات کلیدی در گزینه ۳ ← اکتسابی
 کلمات کلیدی در گزینه ۴ ← قطعاً - دارای مراحل

پاسخ شریعی؟

همه انواع تفکر، دارای ۴ مرحله است و هر انسانی لزوماً این مراحل را پشت سر می‌گذارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) کودکان در سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند؛ نه هنگام تولد.
- ۲) استفهام چرا به صورت عام، حاکی از تفکر و ویژگی پرسشگری در انسان است؛ نه صرفاً تفکر فلسفی.
- ۳) ویژگی تفکر از جانب خداوند به انسان داده شده است و انتسابی محسوب می‌شود.

مشاوره:

برای حل برخی سؤالات، کفایت به اطلاعات عمومی خودتون رجوع کنید و سعی کنید تا به ساده‌ترین شکل ممکن گزینه‌ها رو بررسی کنید.
 رد گزینه ۱ ← از خودتون بپرسید «بچه تازه متولد شده، اصلاً میتونه حرف بزنه که بخواد از حوادث پیرامون خودش سؤال بپرسه؟»
 رد گزینه ۲ ← از خودتون بپرسید «امکان نداره یک شخصی که فیلسوف نیست، از این استفهام استفاده کنه؟»
 رد گزینه ۳ ← از خودتون بپرسید «انسان خودش ویژگی متفکر بودن رو کسب کرده یا از وقتی متولد شده این ویژگی همراهش بوده؟»

گروه آموزشی ماز

۱۱۹- در کدام گزینه مراحل تفکر فلسفی به درستی بیان شده است؟

- ۱) ویروس کرونا شیوع پیدا کرده است ← آیا درمان این ویروس با واکسن ممکن است؟ ← در گذشته ویروس آبله با واکسن واریسلا درمان شده است ← ویروس کرونا می‌تواند با واکسن درمان شود.
- ۲) وجود و ماهیت با یکدیگر مغایر هستند ← چرا در جهان خارج، اشیا واحد هستند؟ ← مطالعه قدم سوم از مغایرت وجود و ماهیت در کتب فلسفی ← وجود و ماهیت فقط در ذهن مغایرت دارند.
- ۳) چرا بین علت و معلول رابطه ضروری وجود دارد؟ ← امکان ندارد معلول بدون وجود علت پدید بیاید ← اصل وجوب علی و معلولی، یکی از اصول بدیهی است ← بین علت و معلول رابطه تخلف‌ناپذیر وجود دارد.
- ۴) هر معلولی در جهان خارج، دارای علت مشخصی است ← امکان ندارد که از بذر گندم، گیاه جو رشد کند ← یکسان عمل کردن طبیعت، نوعی سنت در جهان است ← در هستی، اصل سنخیت وجود دارد.

پاسخ: گزینه ۲ (مفهومی - متوسط - ۱۱۰۱)

مراحل تفکر فلسفی به شرح زیر است:

تکنیک حل:

ابتدا بررسی کنید که موضوع کدام عبارات، فلسفی می‌باشد و به یک مسئله اساسی و بنیادین اشاره کرده است. (رد گزینه ۱)
 سپس بررسی کنید که کدام گزینه در مرحله اول، عبارتی خبری بیان کرده است. (رد گزینه ۳)
 در نهایت بررسی کنید که کدام گزینه در مرحله دوم، عبارتی پرسشی بیان کرده است. (رد گزینه ۴)

پاسخ شریعی؟

تمام مراحل بیان شده در گزینه دوم، درست بیان شده است.
 در مرحله یک، مسئله مغایرت وجود و ماهیت بیان شده است.
 در مرحله دوم، پرسشی درباره موضوع بیان شده است.
 در مرحله سوم، به اندوخته‌ها رجوع شده است.
 در مرحله چهارم، به درک فلسفی رسیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مراحل تفکر درست بیان شده اما موضوع مطرح شده در این گزینه، فلسفی نیست و مربوط به علوم تجربی است.
- ۳) عبارت اول پرسشی است، در حالی که رو به رو شدن با مجهول فلسفی باید در قالب یک عبارت خبری باشد.
- ۴) هیچ پرسشی در این گزینه بیان نشده است.

میانبر: شروع تفکر فلسفی، باید با یک جمله خبری و در مرحله بعدی یک جمله پرسشی باشد.

مشاوره: این تیپ سؤال، عیناً در کنکور سراسری ۱۴۰۲ طرح شده بود.

گروه آموزشی ماز

۱۲۰- از مقایسه تفکر فلسفی و تفکر غیرفلسفی می توان نتیجه گرفت؟

- ۱) تفکر فلسفی، مانند تفکر غیرفلسفی به صورت بالفعل در انسان وجود دارد.
- ۲) تفکر فلسفی، برخلاف تفکر غیرفلسفی، دارای یک پرسش از موضوع است.
- ۳) تفکر فلسفی، مانند تفکر غیرفلسفی، از معلوم به سوی مجهول حرکت می کند.
- ۴) تفکر فلسفی، برخلاف تفکر غیرفلسفی، با هدف کسب دانش انجام می شود.

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - ترکیبی - ۱۱۰۱)

پاسخ تشریحی:

در انواع تفکر، انسان از داده های معلوم استفاده می کند و به سمت مجهول حرکت می کند تا آن را روشن کند.

بررسی سایر گزینه ها:

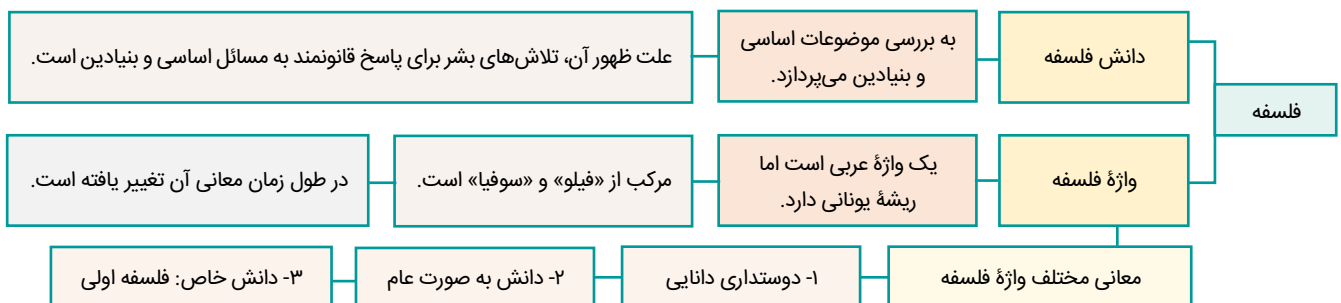
- ۱) تفکر غیرفلسفی یا همان تفکر پیرامون مسائل روزمره، به صورت بالفعل در وجود انسان ها قرار دارد؛ به عبارت ساده تر، هر انسانی این تفکر را دارد و از آن استفاده می کند اما تفکر غیرفلسفی، به صورت بالقوه در انسان وجود دارد و برخی انسان ها با عبور از مسائل روزمره، می توانند این تفکر را به فعلیت برسانند.
- ۲) در دومین مرحله از تفکر غیرفلسفی و تفکر فلسفی، یک پرسش وجود دارد.
- ۴) تفکر غیرفلسفی و تفکر فلسفی، هر دو با هدف روشن سازی مجهول یا کسب دانش انجام می شوند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۱- گزاره موجود در کدام گزینه درباره فلسفه درست است؟

- ۱) شرط اساسی برای ورود به دانش فلسفه، زیر پا گذاشتن فطرت اول است.
- ۲) اینطور نیست که صرفاً در دانش فلسفه، تفکر فلسفی وجود داشته باشد.
- ۳) علت ظهور دانش فلسفه، رخ دادن مسائل سطحی و بنیادین در جهان بود.
- ۴) امروزه، قلمروی کاربرد واژه فلسفه، عام تر از معنای نخستین این واژه است.

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ترکیبی - ۱۱۰۱)

پاسخ تشریحی:

ممکن است یک نانو یا کارمند، به مسائل اساسی و بنیادین بپردازد و وارد تفکر فلسفی شود؛ پس اینطور نیست که صرفاً در دانش فلسفه، تفکر فلسفی وجود داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

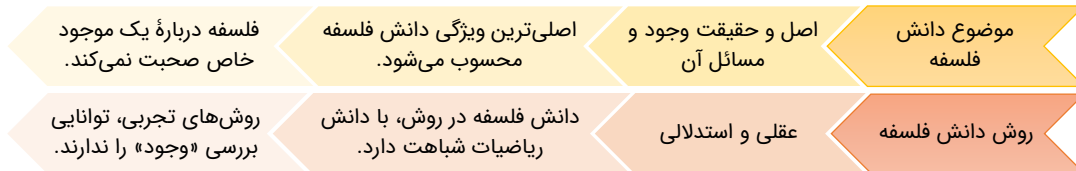
- ۱) برای ورود به دانش فلسفه و آغاز تفکر فلسفی، نیازی به زیرپا گذاشتن مسائل موجود در فطرت اول نیست؛ بلکه نباید در آن‌ها متوقف شد. به عبارت دیگر، شرط لازم برای ورود به تفکر فلسفی، عبور از فطرت اول و باقی نماندن در آن است، نه ترک یا زیر پا گذاشتن آن.
- ۳) علت ظهور دانش فلسفه، تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات اساسی بود.
- ۴) در ابتدا واژه فلسفه، به معنای «دوستداری دانایی» بود و شامل همه علوم می‌شد؛ اما امروزه صرفاً به یک دانش خاص فلسفه می‌گویند؛ پس کاربرد آن محدودتر شده است، نه اینکه گسترش پیدا کرده باشد.

گروه آموزشی ماز

۱۲۲- موضوع و روش دانش فلسفه چگونه است؟

- ۱) موضوع دانش فلسفه به صورت کلی، شامل هیچ یک از ویژگی‌های موجودات نمی‌شود.
- ۲) موضوع دانش فلسفه، قطعاً از سایر دانش‌های موجود در جهان، کلی‌تر و عام‌تر است.
- ۳) روش دانش فلسفه، اصلی‌ترین ویژگی منحصر به فرد در این دانش محسوب می‌شود.
- ۴) روش دانش فلسفه، بر موضوع و مباحث مطرح شده در آن تأثیرگذار است و نه برعکس.

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ترکیبی - ۱۱۰۱)

استراتژی:

در ابتدا زبر همه قیده‌های سؤال خط بکشید (هیچ یک از - قطعاً - اصلی‌ترین - نه برعکس)

پاسخ تشریحی:

موضوع دانش فلسفه، وجود است که عام‌ترین و کلی‌ترین ویژگی‌های موجودات به شمار می‌رود.

همه موجودات، در وجود داشتن با یکدیگر شباهت دارند و از این حیث، وجود، عام‌ترین ویژگی موجودات است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در دانش فلسفه، آن دسته از ویژگی‌هایی که مربوط به اصل و حقیقت وجود است، بررسی می‌شوند. بنابراین بخشی از ویژگی‌های موجودات در آن بررسی می‌شود (ویژگی‌های مربوط به اصل موجودیت) و اینطور نیست که موضوع فلسفه، شامل هیچ یک از ویژگی‌های موجودات نشود.
- ۳) روش دانش فلسفه با برخی علوم مانند ریاضیات یکسان است و نمی‌تواند اصلی‌ترین و منحصر به فردترین ویژگی آن محسوب شود.
- ۴) این عبارت برعکس ذکر شده است؛ در واقع موضوع دانش فلسفه، بر روش آن اثرگذار است.

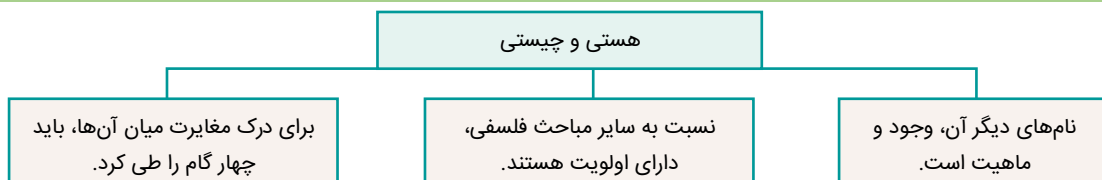
موضوع هر دانشی، تعیین می‌کند تا در آن دانش از چه روشی می‌توان استفاده کرد.

گروه آموزشی ماز

۱۲۳- کدام گزاره درباره هستی و چیستی درست است؟

- ۱) این دو مفهوم از نظر زمانی، نسبت به سایر مفاهیم فلسفی تقدم دارند.
- ۲) هر انسانی با درک بدیهی از مغایرت هستی و چیستی متولد شده است.
- ۳) در دانش فلسفه، هستی و چیستی همواره در کنار یکدیگر به کار می‌روند.
- ۴) مراحل درک مغایرت هستی و چیستی با مشاهدات محسوس آغاز می‌گردد.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - ۱۲۰۱)

پاسخ تشریحی:

اولین قدم برای درک مغایرت وجود و ماهیت؛ اذعان به وجود داشتن چیزهایی اطراف انسان است که از طریق مشاهدات حسی صورت می‌گیرد.

نام گام اول از تشخیص مغایرت وجود و ماهیت، «واقعیت مستقل از ذهن» است؛ یعنی اعتراف کنیم که چیزهایی خارج از ذهن، وجود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ وقتی می‌گوییم «هستی و چیستی، از نخستین مباحث فلسفی هستند» منظور تقدم ذاتی است، نه تقدم زمانی. یعنی، درک سایر مباحث فلسفی مبتنی بر درک دو مفهوم «هستی» و «چیستی» و تعیین نسبت میان آنهاست.

مثال:

تقدم ذاتی: خانم‌ها از نظر ذاتی، نسبت به آقایان در عبور از مسیر، اولویت دارند.

تقدم زمانی: سلسلهٔ هخامنشیان نسبت به سلسلهٔ ساسانیان، زودتر تأسیس شده است.

۲ برای تعیین نسبت میان وجود و ماهیت، باید چهار قدم برداشت؛ پس نمی‌توان گفت که مغایرت میان آنها به‌صورت بدیهی مشخص شده است؛ به

عبارت دیگر، مغایرت وجود و ماهیت، نیاز به اثبات و ارائهٔ دلیل دارد، برخلاف امور بدیهی که بی‌نیاز از اثبات و دلیل هستند.

۳ هستی و چیستی، معمولاً در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند؛ نه همواره.

گروه آموزشی ماز

۱۲۴- گام اول در تشخیص مغایرت وجود از ماهیت، بیانگر است.

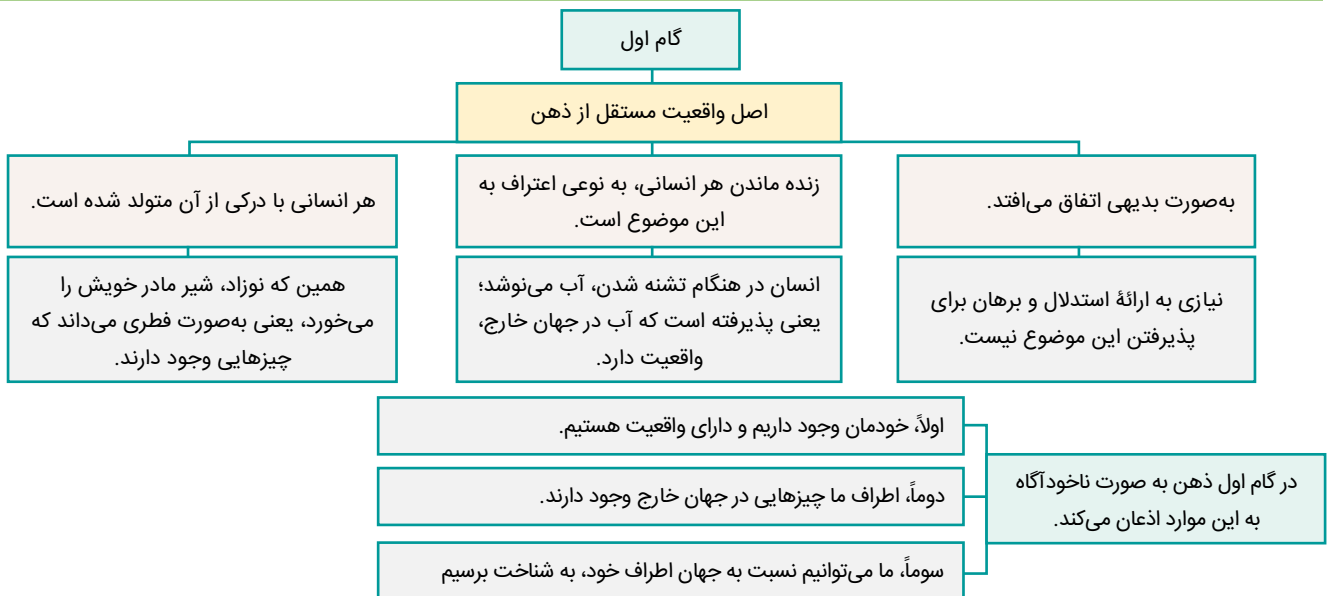
(۱) اثبات واقعیت‌هایی خارجی در عالم مفاهیم است.

(۲) خودشناسی و دیگرشناسی به‌صورت بدیهی است.

(۳) رجوع الزامی هر انسان به گذشتهٔ خویش است.

(۴) حاکی از پرسش «این چیست؟» در انسان است.

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ تشریحی:

در گام اول برای درک مغایرت وجود و ماهیت، ابتدا به‌صورت بدیهی اعتراف می‌کنیم که خودمان وجود داریم (خودشناسی) و سپس به وجود چیزهایی در اطرافمان معترف می‌شویم. (دیگرشناسی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ اولاً، گام اول در تشخیص مغایرت وجود از ماهیت، بدیهی است و نیازی به اثبات یا انکار ندارد؛ ثانیاً، واقعیت‌های خارجی، در عالم مصادیق هستند، نه مفاهیم.

۲ اگر بگوییم چیزی بدیهی است؛ یعنی اثبات شدنی و انکار شدنی نیست.

۳ برای تصدیق وجود ماهیت‌های گوناگون در محیط پیرامون، لزوماً نیازی به سیر به گذشته نیست و با یک سیر عقلانی نیز می‌توان به آن رسید.

۴ این عبارت دربارهٔ گام دوم است.

گروه آموزشی ماز

۱۲۵- کدام یک از اوصاف زیر قابل انطباق بر مفهوم «وجود» است؟

- ۱) مفهوم وجود یکی است اما قابل انطباق بر مصادیق گوناگون است.
- ۲) در میان همه انسان‌ها، لزوماً همراه با «ماهیت» درک می‌شود.
- ۳) ممکن نیست مفهوم وجود از مفهوم ماهیت، قابل جدا شدن باشد.
- ۴) صرفاً در میان انسان‌ها، عامل و وجه اشتراک محسوب می‌شود.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - ۱۲۰۱)

ویژگی‌های وجود و ماهیت	
وجود	همان موجود بودن است - همان هستی است - جنبه مشترک بین اشیا است - بدیهی است - می‌توان آن را از مفهوم جدا کرد - عامل به وجود آمدن در جهان هستی است - شرط لازم و کافی برای آثار خارجی است.
ماهیت	همان چپستی داشتن است - جنبه خاص بین اشیا است - لزوماً بدیهی نیست و گاهی مجهول است - فقط در صورت همراهی با هستی، در جهان خارج به وجود می‌آید - وجه افتراق مفاهیم است - نمی‌تواند از مفهوم جدا شود - در موجودات هم نوع یکسان است

پاسخ شریعی:

وجود، وجه مشترک میان موجودات است و این حیث، مفهومی یکسان دارد اما دارای مصادیق مختلفی است؛ مثلاً، انسانی که وجود دارد، درختی که وجود دارد و...

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ممکن است شخصی به وجود چیزی علم داشته باشد، اما ماهیت آن را ندارند و درک نکرده باشد.

مثال: شخصی از دور، نوری را مشاهده می‌کند و می‌داند که چیزی در آنجا وجود دارد؛ اما ماهیت آن را نمی‌داند.

۳) ممکن است مفهوم وجود و ماهیت، از یکدیگر جدا شوند؛ مثلاً می‌توانید ماهیت دیو شش سر را فرض کنید، بدون اینکه این ماهیت وجود داشته باشد.

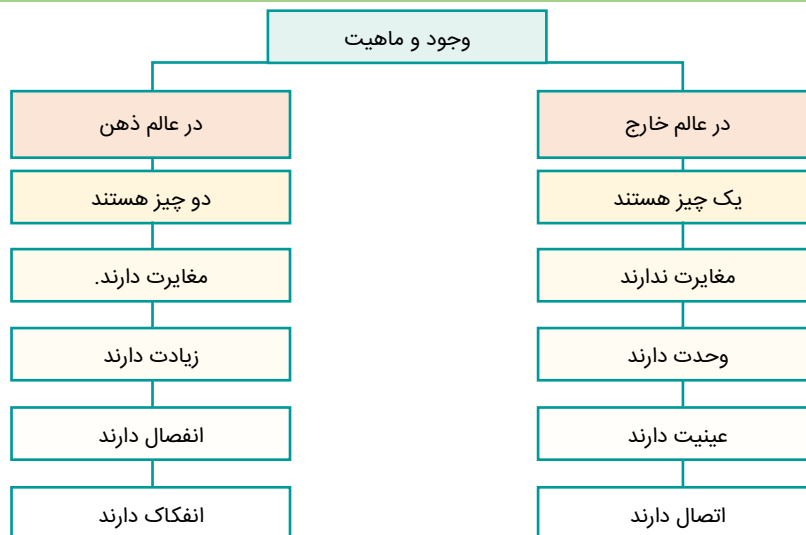
۴) «وجود» در همه موجودات، وجه اشتراک محسوب می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۱۲۶- کدام یک از گزاره‌های زیر با مغایرت وجود و ماهیت، ناسازگار است؟

- ۱) انفکاک وجود از ماهیت در عالم ذهن
- ۲) زیادت وجود بر ماهیت در عالم مفهوم
- ۳) جدایی وجود و ماهیت در عالم مصادق
- ۴) عینیت وجود و ماهیت در عالم خارج

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ شریعی:

در جهان خارج (عالم مصادیق) وجود و ماهیت، مغایرت و جدایی ندارند و یک چیز واحد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) «انفکاک وجود از ماهیت» و «زیادت وجود بر ماهیت» از نام‌های دیگر مغایرت وجود و ماهیت هستند که در عالم ذهن و مفاهیم وجود دارد.

۴) وجود و ماهیت در عالم خارج، یک چیز هستند و عینیت دارند.

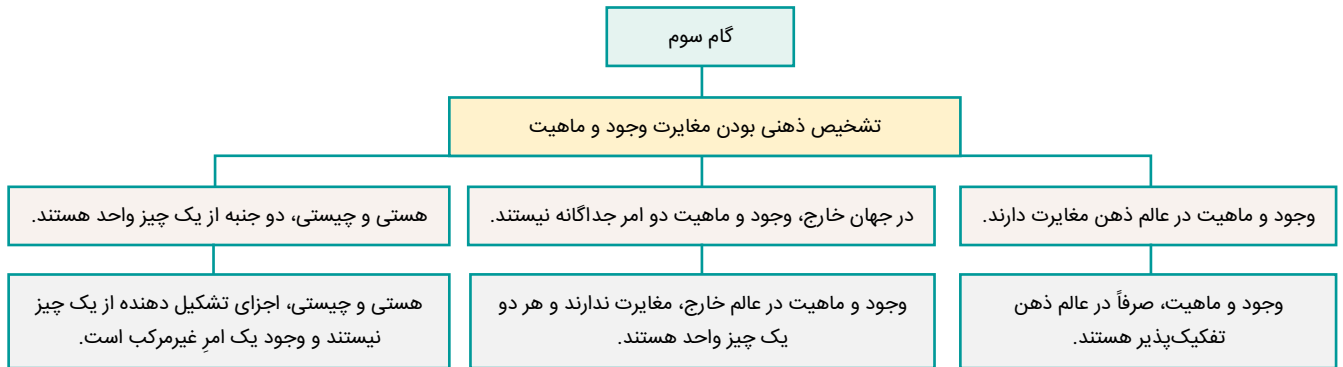
گروه آموزشی ماز

۱۲۷- مناسب‌ترین نتیجه‌گیری از گام سوم در تشخیص مغایرت میان وجود و ماهیت چیست؟

- ۱) در اطراف ما برخی امور وجود دارند که از چیستی آن‌ها اطلاع نداریم.
- ۲) در ذهن ما، ماهیت‌هایی هستند که از وجود آن‌ها بی‌اطلاع هستیم.
- ۳) وجود و ماهیت، در واقع جنبه‌های مختلف از یک چیز واحد هستند.
- ۴) در جهان خارج، دو امر جداگانه به نام هستی و چیستی وجود دارند.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - ۱۲۰۱)

پاسخ تشریحی:

وجود و ماهیت (هستی و چیستی) دو جنبه از یک چیز واحد هستند؛ نه اینکه از اجزای مختلف یک چیز باشند.

مثال: ❓

وجود و ماهیت، مانند دو روی یک سکه هستند که هر دو در واقع جنبه‌های مختلف از یک شیء واحد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) محتوای این عبارت‌ها درست هستند؛ اما مربوط به گام سوم نیستند.

۴) در گام سوم، اشاره شده که اشیا، مرکب از هستی و چیستی نیستند؛ بلکه واحداند. در واقع وجود و ماهیت، جنبه‌های مختلف از اشیا هستند و در جهان خارج؛ دو امر جداگانه به نام هستی و چیستی نداریم و هر دو یک چیز واحد هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۸- اگر وجود و ماهیت، عین یا شامل یکدیگر باشند، کدام یک از پیامدهای زیر، رخ نمی‌دهد؟

- ۱) اثبات وجود هیچ چیزی در جهان خارج، به دلیل نیاز نداشت.
- ۲) کثرت در جهان خارج از ذهن، غیرقابل تصور بود.
- ۳) امکان سلب وجود از هیچ ماهیتی، وجود نداشت.
- ۴) هیچ چیزی در جهان خارج به وجود نمی‌آید.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ تشریحی:

اگر وجود و ماهیت، با یکدیگر مغایرت نداشتند، تصور هر ماهیت برای ایجاد آن کافی بود و حتی موجودات خیالی نیز در جهان به وجود می‌آمدند؛ پس عبارت گزینه چهار نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) صرف تصور یک مفهوم برای ایجاد آن کافی بود و نیازی به دلیل نداشت.
- ۲) وجود، عامل وحدت و ماهیت، عامل کثرت موجودات است؛ حال اگر وجود و ماهیت مانند یکدیگر باشند، یعنی عامل شباهت، همان عامل تفاوت است و در واقع همه موجودات جهان، شبیه یکدیگر هستند.
- ۳) در این صورت، همه ماهیت‌های جهان، بالضرورة وجود دارند و نمی‌توان ماهیت‌هایی را فرض کرد که وجود از آن‌ها سلب شده؛ زیرا اگر بگوییم که وجود و ماهیت مانند یکدیگر هستند، در هیچ شرایطی نمی‌توانیم وجودی را بدون ماهیت فرض کنیم.

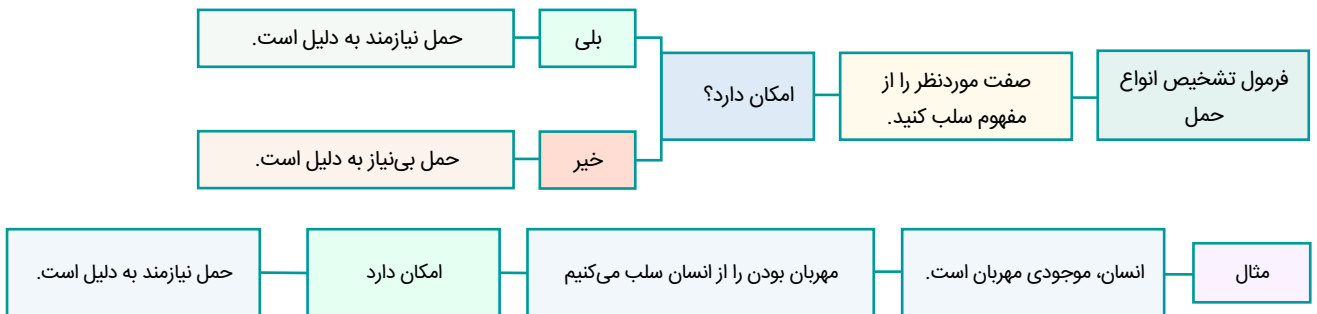
مشاوره: این تیپ سؤال، در کنکور سراسری ۱۴۰۲ طرح شده بود.

گروه آموزشی ماز

۱۲۹- نوع حمل در کدام یک از گزینه‌های زیر، متفاوت است؟

- ۱) تقویم، از جنس کاغذ است.
- ۲) دایره، شکل هندسی است.
- ۳) انسان، دارای وجود است.
- ۴) اسب، به رنگ سیاه است.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - مفهومی - ۱۲۰۱)

پاسخ شش‌گانه:

شکل هندسی، ذاتی دایره محسوب می‌شود و نمی‌توان دایره‌ای را فرض کرد که شکل هندسی نباشد؛ پس حمل آن از نوع «بی‌نیاز به دلیل» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) کاغذی بودن، از تقویم قابل سلب است و ذاتی آن محسوب نمی‌شود؛ پس نیازمند به دلیل است.
- ۲) وجود، از انسان قابل سلب است و ذاتی آن محسوب نمی‌شود؛ پس نیازمند به دلیل است.
- ۳) سیاه رنگ بودن، از اسب قابل سلب است و ذاتی آن محسوب نمی‌شود؛ پس نیازمند به دلیل است.

حمل وجود بر ماهیت‌های مختلف، نیازمند به دلیل است.

گروه آموزشی ماز

۱۳۰- کدام یک از عبارتهای زیر دربارهٔ توماس آکوئیناس درست است؟

- ۱) بنیان‌گذار اصل مغایرت وجود و ماهیت در اروپا محسوب می‌شود.
- ۲) فلسفه او بیشتر متکی بر نظرات ابن‌سینا و تا حدودی ابن رشد بود.
- ۳) زمینه‌ساز آشنایی اولیه فیلسوفان اروپایی با فلسفه ارسطو بود.
- ۴) سبب آشنایی فلاسفه غرب با اندیشه‌های عرفانی ابن‌سینا شد.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - ۱۲۰۱)

همه چیز دربارهٔ توماس آکوئیناس:

- ۱- با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود.
- ۲- اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد.
- ۳- موجب مناقشات فراوانی در اروپا شد.
- ۴- با ابن‌سینا در پایه قراردادن مبحث مغایرت وجود و ماهیت در خدانشناسی شباهت دارد.
- ۵- پایه‌گذار مکتب تومیسیم در اروپا شد که هنوز با نام وی در جریان است.
- ۶- در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد.

۷- مکتب او بیشتر بر پایه نظرات ابن سینا بود.

۸- مکتب او تا حدودی بر پایه نظرات ابن رشد بود.

۹- پایه‌گذاری مکتب تومیس (علت) ← آشنایی مجدد فلاسفه غرب با مکتب ارسطو (معلول)

۱۰- فلاسفه غرب پیش از آن نیز با مکتب ارسطو آشنا بودند.

۱۱- توجه به نظرات ابن سینا (علت) ← زمینه ایجاد گفت‌وگوی فلسفی در غرب تا امروز (معلول)

پاسخ تشریحی:

مکتب توماس آکوئیناس، بیشتر بر پایه دیدگاه‌های ابن سینا و تا حدودی بر پایه نظرات ابن رشد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) او اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد؛ نه اینکه آن را بنیان‌گذاری کرده باشد.

۳) زمینه‌ساز آشنایی مجدد اروپائیان با فلسفه ارسطو بود؛ نه آشنایی اولیه.

۴) او سبب آشنایی فلاسفه اروپایی با اندیشه‌های عقلی و فلسفه ابن سینا و ابن رشد بود؛ نه اندیشه‌های عرفانی ابن سینا.

گروه آموزشی ماز

۱۳۱- کدام گزینه در خصوص انواع کسب و کار و کارآفرینان درست است؟

- ۱) کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین بوده است.
- ۲) لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راهاندازی کسب و کارش داشته باشد و باید بداند که همواره با موفقیت روبه‌رو می‌شود.
- ۳) یک کارآفرین موفق باید بتواند هزینه‌ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند.
- ۴) بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمری طولانی دارند، به طوری که بیش از نیمی از آن‌ها توانایی عبور از ۶ سالگی را دارند و به کار خود ادامه می‌دهند.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - ۱۰۰۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است، اما حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف، او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه‌های بالای آن می‌رساند.
- ۲) کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راهاندازی کسب و کارش را داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
- ۳) کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که: بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

گروه آموزشی ماز

۱۳۲- چند مورد از عبارات زیر درست است؟

- الف: عبارت «فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه آن نشوند، می‌بینند.» به ویژگی «یادگیرنده» از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد.
- ب: کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدید تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
- پ: کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- ت: کارآفرین باید اتخاذ تصمیمات مناسب درباره مسائل مانند موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری و تبلیغات را به متخصصان آن واگذار کند و در این خصوص مداخله‌ای نکند.
- ث: کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید را کند.
- ج: ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق به معنی این است که منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- چ: ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق، به این معنی است که پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی راه‌اندازی کنند.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - خط به خط - ۱۰۰۱)

بررسی موارد:

الف: نادرست است.

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

ب: صحیح است.

پ: صحیح است.

ت: نادرست است. کارآفرین لازم است: آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره: موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

ث: صحیح است.

ج: نادرست است.

نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

چ: صحیح است.

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه آن نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۱۳۳- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی، معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود

(۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال زیان

(۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال زیان

(۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود

(دشوار - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

ریال درآمد سالیانه = $400 \times 900,000 = 360,000,000$

ریال اجاره سالیانه کارگاه تولیدی = $10,000,000 \times 12 = 120,000,000$

ریال حقوق سالیانه کارمندان = $700,000 \times 12 \times 12 = 100,800,000$

ریال مواد اولیه موردنیاز سالیانه = ۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰

ریال هزینه استهلاک سالیانه = $\frac{25}{100} \times 100,800,000 = 25,200,000$

ریال هزینه‌های سالیانه بنگاه = $120,000,000 + 100,800,000 + 178,000,000 + 25,200,000 = 424,000,000$

هزینه - درآمد = سود یا زیان

ریال (ضرر یا زیان) = $424,000,000 - 360,000,000 = -64,000,000$

چون میزان درآمد کمتر از میزان هزینه‌ها است، کسب و کار دچار ضرر و زیان شده است.

هزینه‌های تولید، درآمد و سود

هزینه‌های تولید:

- پولی را که کارآفرینان به‌ناچار برای تولید محصولات خود (اعم از کالاها یا خدمات)، صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. (این پول در واقع همان پول‌هایی است که تولیدکنندگان برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها پرداخت می‌کنند، مانند: پولی که برای خرید یا اجاره محلی به‌عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار پرداخت می‌شود یا پولی که برای خرید ماشین‌آلات و سایر ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی یا خرید مواد اولیه صرف می‌شود یا پولی که برای استخدام تعدادی کارگر و کارمند پرداخت می‌شود.)

درآمد:

- در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هرچه باشد، به صاحب (یا صاحبان) کار می‌رسد.

- درآمد به پولی که تولیدکنندگان با فروش محصولات خود به دست می‌آورند؛ گفته می‌شود.

کل محصول \times قیمت = درآمد

سود یا زیان (حسابداری):

اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

$>$ هزینه - درآمد = سود

اگر میزان درآمد از هزینه کمتر باشد، کسب و کار دچار ضرر و زیان می‌شود.

$<$ هزینه - درآمد = زیان

گروه آموزشی ماز

۱۳۴- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- افرادی که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمگی سقوط قرار می‌دهند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروعشان در شهرها، ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها در انحصار آن‌هاست. اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای در آورده و سود خودشان را حفظ می‌کنند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوء استفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

(۴) غ - ص - غ - غ

(۳) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - ص

پاسخ: گزینه ۱ (آسان - خط به خط - ۱۰۰۱)

ویژگی افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند:

ویژگی افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند:

این افراد درآمدشان به صورت غیرطبیعی زیاد است، خانه و خودروی گران‌قیمت دارند؛ اما در میان مردم بدنام‌اند.
اگر سراغ این افراد را از مردم درستکار بگیرید به شما هشدار می‌دهند که با آنها نشست و برخاست نکنید.
این دسته از انسان‌ها معمولاً راه‌هایی را بلدند که می‌توانند به قول خودشان از آب، کره بگیرند.
این افراد معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوء استفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.
معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش یا قاچاق برخی از کالاها، در انحصار آن‌هاست.
اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای در می‌آورند و سود خودشان را حفظ می‌کنند.
این افراد معمولاً به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند؛ مثلاً با احتکار کالاها، مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آن‌ها، سودهای سرشار می‌برند.
برخی برای سود بیشتر، کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیراخلاقی را تولید و منتشر می‌کنند.
کالایی را برخلاف آنچه هست، به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند.
اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن‌اند و با رباخواری امورشان را می‌گذرانند.
به طور کلی، کسب و کارهایی که در مسیر تولید کالا و خدمات مشروع نباشد، غارتگرانه و حرام هستند.
از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه از مزایای کسب درآمد حلال نیز محروم مانده و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمگی سقوط قرار می‌دهند.

بررسی موارد:

- صحیح است.
- غلط است. از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
- صحیح است.
- صحیح است.

گروه آموزشی ماز

۱۳۵- برای هریک از موارد زیر چه نوع کسب و کار (سازمان تولید) را توصیه می‌کنید؟

- چند دوست می‌خواهند مجموعه فروشگاه زنجیره‌ای از مواد غذایی سالم راه‌اندازی کند.
 - یکی از دانش‌آموختگان آشپزی می‌خواهد رستوران‌های زنجیره‌ای افتتاح کند.
 - نویسندگانی تصمیم می‌گیرند ادامه آخرین کتاب پر فروش خود را بنویسند.
 - گروهی از کشاورزان می‌خواهند برای خرید کود، دانه و سایر مواد مرتبط به صورت عمده هزینه کنند و هزینه را در بین اعضا تقسیم کنند.
 - گروهی از مهندسان جوان تصمیم گرفته‌اند لوازم خانگی با کیفیت بالا تولید کنند.
- (۱) شرکت - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی - شرکت - کسب و کار شخصی
 - (۲) تعاونی - شرکت - شرکت - شرکت - کسب و کار شخصی
 - (۳) شرکت - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی - تعاونی - شرکت
 - (۴) تعاونی - شرکت - شرکت - شرکت - تعاونی - شرکت

(متوسط - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

- شرکت برای رشد بهتر می‌تواند تبلیغ کند، کارمند استخدام کند و یا جذب سرمایه کند. شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند. یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.
- کسب و کار شخصی: کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی است. بیشتر کسب و کارهای شخصی کوچک مقیاس‌اند.
- تعاونی: تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند. در نتیجه هریک از موارد سؤال به ترتیب به شرکت - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی - تعاونی - شرکت اشاره دارند.

گروه آموزشی ماز

۱۳۶- کل سهام یک شرکت تولیدی ۵,۰۰۰,۰۰۰ سهم، به قیمت هر سهم ۱۰,۰۰۰ تومان است؛ اگر آقای احمدی بخواهد ۲۵ هزار سهم این شرکت را خریداری کند:

الف: مبلغی که او باید هزینه کند چقدر خواهد بود؟

ب: او مالک چند درصد از سهام این شرکت خواهد شد؟

ج: اگر سود خالص این بنگاه ۱۷۵ میلیون تومان باشد، چه مبلغی به آقای احمدی پرداخت خواهد شد؟

(۱) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

(۲) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

(۳) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

(۴) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

(دشوار - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی موارد:

«الف»:

ارزش هر سهم \times تعداد سهام خریداری شده توسط فرد = میزان هزینه شخص
 میلیون تومان ۲۵۰ = تومان $25,000,000 = 25,000 \times 10,000$ = میزان هزینه شخص

«ب»:

$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد از دارایی شرکت}$

درصد $0/5 = \frac{25,000}{5,000,000} \times 100 = \text{درصد مالکیت آقای احمدی}$

«ج»: سود در شرکت‌ها به تناسب مالکیت سهام پرداخت می‌شود، پس آقای احمدی مالک ۰/۵ درصد سود سالانه شرکت خواهد بود.

سود شرکت \times درصد مالکیت فرد از دارایی شرکت = سود تعلق گرفته به هر فرد

تومان $875,000 = \frac{0/5}{100} \times 175,000,000$

گروه آموزشی ماز

۱۳۷- کدام گزینه در خصوص شرکت درست است؟

- (۱) هر کس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که صرف‌نظر از میزان سهمش مالکیت قطعی دارد و تنها در منافع و سود شرکت سهیم است.
- (۲) اگر دارایی شرکتی به ۵۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه‌گذاری که ۲۰,۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۸ درصد شرکت است.
- (۳) میزان سهام شرکت و چگونگی تقسیم و فروخته شدن آن از جمله مواردی است که در اساسنامه شرکت‌ها بیان می‌شود.
- (۴) به ترتیب عبارات: «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام»، «مسئولیت محدود برای سهام‌داران» و «تخص‌گرای بیشتر» به مزیت، عیب و مزیت در خصوص ایجاد شرکت اشاره دارد.

(متوسط - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

اساسنامه شرکت:

شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؟	موارد مشخص شده در اساسنامه شرکت:
سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؟	
چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند؟	
چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؟	
سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؟	
شرکت چگونه منحل می‌شود؟	

مزایا و معایب ایجاد شرکت:

مزایای ایجاد شرکت (سهامی)	معایب ایجاد شرکت (سهامی)
مسئولیت محدود برای سهامداران (ضرر و بدهی سهامداران محدود به میزان سهام)	هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر
امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهامداران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی)	تأخیر در تصمیم‌گیری
امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا)	پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیر فردی
تخصص‌گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام
—	قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ نادرست است. هر کس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه سهیم است.
- ۲ نادرست است. اگر دارایی شرکتی به ۵۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه‌گذاری که ۲۰,۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۴ درصد ($4 = \frac{20,000}{500,000} \times 100$) شرکت است. درست است.
- ۳ نادرست است. تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام از عیوب شرکت است.
- ۴ مسئولیت محدود برای سهامداران (ضرر و بدهی سهامداران محدود به میزان سهم) از مزایای ایجاد شرکت است. تخصص‌گرایی بیشتر از مزایای ایجاد شرکت است.

گروه آموزشی ماز

۱۳۸- کدام گزینه در بردارنده پاسخ مناسبی برای جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف: مالکیت کامل سود از ... کسب و کار ... است.
 ب: تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین ... تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
 ج: فعالیت بنگاه‌های معاملات ملکی از نوع کسب و کار ... است.
 د: در ساختار سازمانی شرکت بعد از رئیس هیئت مدیره، ... قرار دارد.
- ۱) الف: معایب - شرکتی ب: حداکثر سود ج: شرکتی د: هیئت مدیره
 ۲) الف: مزایای - شخصی ب: نیازمندی‌ها اعضا ج: شخصی د: مدیرعامل
 ۳) الف: مزایای - شرکتی ب: حداکثر سود ج: شخصی د: مدیرعامل
 ۴) الف: مزایای - شخصی ب: نیازمندی‌ها اعضا ج: شرکتی د: مدیر امور اداری

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - ۱۰۰۲)

مزایا و معایب کسب و کار شخصی:

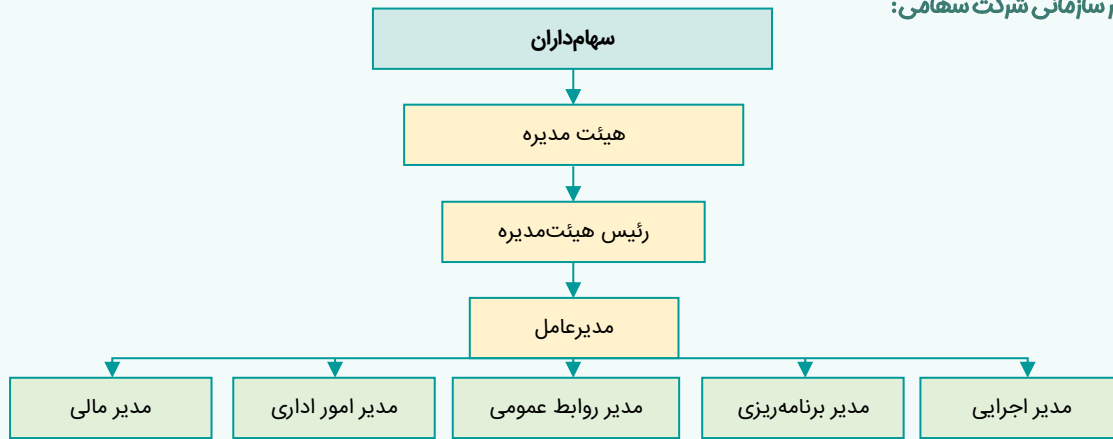

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر می‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)	—

بررسی موارد:

- «الف»: مالکیت کامل سود از «مزایای کسب و کار شخصی» است.
 «ب»: تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین «نیازمندی‌ها اعضا» تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
 «ج»: فعالیت بنگاه‌های معاملات ملکی از نوع «کسب و کار شخصی» است.
 «د»: در ساختار سازمانی شرکت بعد از رئیس هیئت مدیره، مدیرعامل قرار دارد.

ساختار سازمانی شرکت سهامی:

گروه آموزشی ماز

۱۳۹- کدام سؤال و پاسخ آن، بیانگر مفهوم «سازمان تولید» است؟

- ۱) چگونه مردم در مورد خریدن یا نخریدن یک کالا تصمیم می گیرند؟ چگونه مقدار کالایی را که باید بخرند، تعیین می کنند؟
- ۲) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟
- ۳) چگونه تولیدکنندگان درباره تولید یا میزان تولید هر کالا تصمیم می گیرند؟
- ۴) چرا قیمت بعضی کالاها افزایش می یابد اما قیمت بعضی ثابت می ماند یا حتی کاهش می یابد؟

(آسان - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی:

اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که: «مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟» همین سؤال ساده و پاسخ آن، بیانگر مفهومی به نام «سازمان تولید» است.

گروه آموزشی ماز

۱۴۰- کدام گزینه در خصوص مؤسسات غیرانتفاعی نادرست است؟

- ۱) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی سودآور، یعنی با هدفی تجاری شکل گرفته است.
- ۲) مأموریت مؤسسات غیرانتفاعی اغلب زمینه هایی انسانی و اجتماعی دارند.
- ۳) امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و نمونه هایی از مأموریت های مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه ها است.
- ۴) محدوده عمل مؤسسات غیرانتفاعی گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

(آسان - خط به خط - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

گروه آموزشی ماز